

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Pomoz mi, at' to dokážu sám.

údaje o škole: Základní škola a mateřská škola Opatovice,
příspěvková organizace

adresa školy: ZŠ Opatovice
Opatovice 83
753 56 Opatovice

ředitelka školy: Mgr. Jana Palová
palovna@seznam.cz
www.zsopatovice.opatnet.cz
tel. 581 621 201

typ školy: málotřídní škola

počet ročníků: 4

počet tříd: 3

IČO školy: 750 297 58

**koordinátor
ŠVP ZV:** Mgr.Petra Kristová

zřizovatel: Obec Opatovice
Hlavní 170
tel.: 581 621 208

projednáno ve Školské radě: 15. 9. 2016
platnost dokumentu od: 1. 10. 2016

podpis ředitele:

razítko školy:

Obsah

1.	Charakteristika školy.....	4
1.1.	Úplnost a velikost školy.....	4
1.2.	Vlastní hodnocení školy.....	4
1.3.	Metodika vlastního hodnocení školy.....	5
	Proces vzdělávání žáků, výsledky vzdělávání žáků.....	5
	Spolupráce se zákonnými zástupci, vzájemné vztahy.....	5
	Řízení školy.....	5
	Úroveň výsledků práce školy.....	6
1.4.	Podmínky školy.....	7
1.5.	Charakteristika pedagogického sboru.....	7
1.6.	Dlouhodobé projekty.....	8
1.7.	Spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery.....	8
2.	Charakteristika ŠVP.....	9
2.1.	Zaměření školy.....	9
2.2.	Výchovné a vzdělávací strategie.....	12
2.3.	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	13
2.4.	Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných.....	19
2.5.	Prevence sociálně patologických jevů - rizikového chování.....	20
2.6.	Začlenění průřezových témat.....	20
	Tematické okruhy průřezového tématu výchova demokratického občana.....	23
	Tematické okruhy průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.....	25
	Tematické okruhy průřezového tématu multikulturní výchova.....	27
	Tematické okruhy průřezového tématu enviromentální výchova.....	29
	Tematické okruhy průřezového tématu mediální výchova.....	31
3.	Učební plán.....	33
4.	Učební osnovy.....	34
5.1.	Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE.....	34
5.1.1.	Vyučovací předmět – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA.....	34
5.1.2.	Cizí jazyk – ANGLICKÝ JAZYK.....	48
5.2.	Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE.....	55
5.2.1.	Vyučovací předmět: MATEMATIKA.....	55
5.3.	Vzdělávací oblast: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE.....	67
5.3.1.	Vyučovací předmět: INFORMATIKA.....	67
5.4.	Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT.....	70
5.4.1.	Vyučovací předmět: PRVOUKA.....	70
5.4.2.	Vyučovací předmět: PŘÍRODOVĚDA.....	80
5.4.3.	Vyučovací předmět: VLASTIVĚDA.....	87
5.5.	Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA.....	97
5.5.1.	Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA.....	97
5.5.2.	Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA.....	104
5.6.	Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ.....	112
5.6.1.	Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA.....	112
5.7.	Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE.....	118
5.7.1.	Vyučovací předmět – PRACOVNÍ ČINNOSTI.....	118
5.	Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků.....	128
5.1.	Pravidla pro hodnocení žáků.....	128
5.2.	Jaké používáme druhy hodnocení.....	128
5.3.	Hodnocení žáka.....	129

5.4.	Průběžné hodnocení.....	130
5.5.	Závěrečné hodnocení.....	130
5.6.	Slovní hodnocení.....	130
5.7.	Sebehodnocení.....	130
5.8.	Portfolio.....	130
5.9.	Klasifikace.....	131
5.10.	Hodnocení a klasifikace cizinců na naší škole.....	131
6.	Evaluační standardy.....	132
6.1.	Standard kvalitní školy.....	132
6.2.	Standard kvalitního managementu.....	132
6.3.	Standard kvalitního vzdělávání.....	133

1. Charakteristika školy

1.1. Úplnost a velikost školy

Základní škola Opatovice je málotřídní škola, která poskytuje vzdělání žákům ve čtyřech ročnících. Nachází se ve středu obce Opatovice.

Škola sdružuje:

1. Základní škola kapacita: 80 žáků IZO: 102 592 756
2. Školní družina kapacita: 30 žáků IZO: 120 201 437
3. Školní jídelna kapacita: 120 strážníků IZO: 120 200 368
4. Mateřská škola kapacita: 36 dětí IZO: 107 631 318

Mateřská škola a školní jídelna jsou umístěny na elokovaném pracovišti na adrese Záhorská 159. Po ukončení 4. ročníku žáci přecházejí do základních škol v Hranicích, Všechovicích nebo Soběchlebích. Vyučování začíná v 7,45 hodin z důvodu přizpůsobení autobusové dopravě, na kterou jsou naši žáci vázáni. Přijíždějí k nám žáci z Paršovic a Rakova. Škola dle potřeby také zajišťuje výuku žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných.

1.2. Vlastní hodnocení školy

Vyučovací proces je přiměřený možnostem žáků, je přínosem pro jejich rozvoj.

Dáváme žákům možnost v něčem vyniknout a tím utváříme pozitivní vztah ke škole, rozvíjíme dětskou tvořivost a fantazii.

U žáků podporujeme citlivé vztahy k lidem, k přírodě, učíme je chránit si své zdraví, vedeme je k otevřené komunikaci, rozvíjíme u nich schopnost spolupracovat a respektovat druhého, motivujeme je pro celoživotní učení.

Zaměřujeme se na ochranu životního prostředí.

Žáci, učitelé i zákonní zástupci jsou partnery, kteří se respektují, domlouvají a při nezdaru hledají efektivnější cestu.

Chceme, aby prostor školy byl pro všechny příjemný a napomáhal vytváření vhodného klimatu uvnitř školy.

Máme vybudovaný integrační program školy, který je postaven na spolupráci se speciálními pedagogy a rodiči.

Posilujeme osobnostní rozvoj dítěte, handicapy žáků odstraňujeme formou speciálních cvičení a náprav (řečové vady a specifické poruchy učení).

Od 1. třídy jsou naši žáci vedeni k dobrému zvládnutí čtenářských dovedností, rozšiřují si komunikační dovednosti, učí se rozhodovat, hodnotit a sebehodnotit.

Všichni žáci mohou využívat ve třídách k procvičování získaných znalostí, rozvoji schopností a dovedností počítače.

Žáci a rodiče mohou využívat i školní knihovnu.

Výuku cizího jazyka začínáme ve třetí třídě.

Spojení věkových skupin se osvědčuje jako výhoda, kdy starší předávají své dovednosti mladším. Hlavním posláním naší školy je vzdělávat s porozuměním.

Úkolem naší práce je položit základy ke klíčovým kompetencím neboli schopnostem k učení, k řešení problémů, kompetencím komunikativním, sociálním a pracovním.

1.3. Metodika vlastního hodnocení školy

Proces vzdělávání žáků, výsledky vzdělávání žáků

sledované jevy:

- průběh vzdělávání se zřetelem k vytváření cílových kompetencí ŠVP
- dokument – pravidla hodnocení
- psychosociální podmínky výuky

nástroje:

- školní dokumentace
- kontrola a pozorování
- skupinová diskuse
- sebehodnocení vedení školy
- sebehodnocení třídních učitelů
- hodnocení žáků (např. technikou volného psaní)

Spolupráce se zákonnými zástupci, vzájemné vztahy

sledované jevy:

- přístup k informacím a jejich přenos
- kvalita a využívání rodičovské iniciativy
- vzájemné vztahy mezi školou, žáky, rodiči a dalšími osobami a jejich dopad na vzdělávání
- vztahy se zřizovatelem a školskou radou

kritéria:

- přístup pracovníků školy, žáků a zákonných zástupců k potřebným informacím
- poskytování potřebných informací zákonným zástupcům žáků
- kvalita spolupráce rodičů se školou a využívání jejich námětů a připomínek
- úroveň spolupráce školy s odbornými pracovišti – např. PPP, SPC
- existence pocitu sounáležitosti a hrdosti na školu
- existence zřetelně přívětivého prostředí
- existence důvěry žáků (i zákonných zástupců) k učitelům a vedení školy
- úroveň morálky žáků a učitelů, vztahů žák/učitel, kultury vzájemných kontaktů

nástroje:

- školní dokumentace
- skupinová diskuse
- sebehodnocení vedení školy
- sebehodnocení učitelů a žáků

Řízení školy

sledované jevy:

- kvalita systémového řízení
- plánování řídicích činností (koncepce, ŠVP, roční plán, plán DVPP, kontrol)
- efektivita organizace školy
- metodická podpora kvality výuky – personální rozvoj, DVPP, samostudium...
- systém vedení pedagogických pracovníků – efektivita výsledků hospitací
- kontrolní systém
- dokument – koncepční záměr rozvoje školy
- dokument – školní řád
- dokument – pravidla hodnocení

kritéria:

- vyhodnotitelnost cílů stanovených v koncepčním záměru rozvoje školy
- realizovatelnost koncepčních záměrů – zejména ve vztahu k finančnímu rozpočtu
- koncepčnost řídicích činností ve škole – jejich zřetelná strategie
- míra spoluúčasti pracovníků školy na činnostech spojených s řízením školy
- účinnost organizační struktury ve vztahu k řízení školy

- účelnost rozvrhu hodin
- kvalita a efektivita školního řádu
- koncepční zajištění personálního rozvoj
- vztah systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků k dalšímu rozvoji školy a k realizovanému vzdělávacímu programu
- systém dalšího vzdělávání a samostudia ve vazbě na potřeby školy
- zajištění pomoci začínajícím a nekvalifikovaným vyučujícím
- systém prosazování progresivních trendů vzdělávání
- kvalita kontroly a hodnocení výsledků vzdělávání (žáci)
- kvalita kontroly a hodnocení průběhu vzdělávání (učitelé)
- kvalita kontroly provozu

nástroje:

- školní dokumentace
- skupinová diskuse
- sebehodnocení vedení školy
- sebehodnocení učitelů a žáků

Úroveň výsledků práce školy

sledované jevy:

- kvalita výsledků vzdělávání
- prezentace školy
- spolupráce s partnery
- organizace akcí školy – vystoupení, přehlídek, výstav...
- dokument – výroční zpráva

kritéria:

- zřetelnost zkvalitňování výsledků vzdělávání
- propojení zpětné vazby s dalším rozvojem školy
- prezentace školy na veřejnosti a odezva
- zapojení školy do vzdělávacích projektů a aktivit
- organizace vystoupení, koncertů, výstav
- účast žáků na soutěžích, olympiádách, přehlídkách
- účast žáků a zákonných zástupců na akcích školy
- kvalita výroční zprávy

nástroje:

- pozorování
- kontrola
- skupinová diskuse

1.4. Podmínky školy

Budova školy je z roku 1894, je rekonstruovaná a dobře udržovaná. Pro zajištění ochrany budovy je instalováno bezpečnostní zařízení. Jsou v ní využívány všechny místnosti.

Žáci využívají tři kmenové třídy, z nichž jedna slouží i pro školní družinu.

Učebny jsou prostorné, vybavené novým nastavitelným nábytkem, vhodně uspořádané a podnětně esteticky vyzdobené. Žáci se tak učí v prostředí, které vyhovuje jejich věku a v kterém se cítí dobře. Stěny tříd jsou zaplněné vhodnými nástěnnými pomůckami, které slouží jako opora pro žáky. Na části podlahy jsou položeny koberce, na kterých v případě možnosti probíhá výuka. Učitelský sbor má k dispozici ředitelnu, sborovnu a kabinet školních pomůcek.

Jedna z tříd je vybavena výpočetní technikou. Žáci zde mají možnost pracovat na čtyřech počítačích, ke kterým je nainstalována kvalitní tiskárna. Od školního roku 2016/2017 bude výpočetní technikou zařízena další učebna.

Součástí vybavení školy je i školní knihovna, která je rozdělena na učitelskou a žakovskou. Učitelská knihovna je doplňována vhodnou odbornou literaturou.

Školní kabinet je pravidelně dovybavován pomůckami dle potřeby v jednotlivých předmětech.

V rámci výuky Tv využívá škola prostory místního „ Lidového domu“ a blízkého obecního hřiště.

Stravování zajišťuje školní jídelna na odloučeném pracovišti, na kterém proběhne v roce 2016 kompletní rekonstrukce včetně výměny zařízení školní kuchyně, rozšíření jídelny a vybavení vhodným nábytkem.

Sociální zařízení bude v rámci rekonstrukce budovy v roce 2016 zrenovováno a přizpůsobeno stávajícím hygienickým normám.

1.5. Charakteristika pedagogického sboru

Výchovně vzdělávací proces v základní škole zabezpečují pět pedagogických pracovníků.

Na plný úvazek ředitelka a dvě učitelky a jedna na částečný úvazek. Vychovatelka je zaměstnána na celý úvazek.

Ředitelka a učitelky svým vysokoškolským vzděláním splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku na 1. stupni základní školy (jedna učitelka dokončuje kvalifikační studium). Vychovatelka má kvalifikaci pro vychovatelskou činnost.

Kolektiv pedagogického sboru se aktivně zapojuje do akcí školy. Pedagogické pracovníce se účastní během školního roku řady vzdělávacích akcí, které jsou jednoznačně přínosem pro práci školy a kvalitu výchovně vzdělávacího procesu. Osvědčení o absolvování vzdělávacích akcí jsou založena u ředitelky školy.

Všechny učitelky mají zvládnutou práci v odděleních podle ročníků, daří se práci diferencovat podle schopností a pracovního tempa jednotlivých žáků. Výuku učitelky zakládají převážně na aktivních činnostech žáků, čímž dochází k maximálnímu využívání vyučovacího času a k efektivitě výuky. Do vyučování zařazují nové metody, kladou důraz na tvořivost, používají alternativní učební pomůcky, sledují adaptaci integrovaných žáků. Role našich učitelek je hodně organizační a žáci jsou převážně vedeni, aby se k poznatkům dobrali na základě vlastní práce, činnosti prováděli s chutí, zájmem a aktivně spolupracovali.

1.6. Dlouhodobé projekty

Projekty jsou promyšleny tak, aby vycházely z konkrétních potřeb málotřídní školy, aby pomáhaly vytvářet dobré vztahy mezi žáky, položily základy mravní, zdravotní a protidrogové výchově, podněcovaly spolupráci mezi žáky jednotlivých ročníků a aby se s jejich pomocí daly řešit základní výchovné problémy žáků.

Cílem našich projektů je napomáhat, aby klima ve třídách se vyznačovalo dobrými vztahy mezi učiteli a žáky, a tak byly zabezpečeny základní podmínky k všeobecnému rozvoji žáků.

Žáci jsou pomocí projektů cíleně vychovávaní k vzájemné úctě, k vyjadřování svých názorů, respektování názorů druhých a toleranci i k rozvoji komunikativních dovedností.

Projekty jsou obvykle soustředěny do jednoho dne nebo několika hodin. Některé mají dlouhodobější charakter a prolínají učivem po stanovenou dobu.

1.7. Spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Spolupráce se zákonnými zástupci

Komunikace mezi učiteli a zákonnými zástupci se uskutečňuje na základě partnerství a spolupráce. Zákonným zástupcům je umožněn vstup do vyučování. Zákonní zástupci jsou podle zájmu a možností zapojováni do školních a mimoškolních činností.

Přenos informací uvnitř školy se uskutečňuje každodenním stykem učitelů a žáků základní školy. Důležité dokumenty a informace pro zákonné zástupce jsou vystaveny na nástěnkách a současně zveřejňovány místní kabelovou televizí nebo prostřednictvím školních webových stránek.

Pedagogický sbor cíleně pracuje na větší informovanosti zákonných zástupců a veřejnosti o škole. Zákonní zástupci dostávají na začátku školního roku letáček s informacemi o průběhu nastávajícího školního roku. Zákonní zástupci jsou pravidelně zváni na akce školy. Žáci připravují pro zákonné zástupce a občany v obci veřejná vystoupení, kde každý žák dostane šanci uplatnit své dovednosti. Zákonní zástupci jsou o školních výsledcích svých dětí informováni prostřednictvím notýsků a žákovských knížek, kde je zaznamenáno dostatečné množství známek. Čtyřikrát v roce se konají společné třídní schůzky.

Spolupráce s dalšími sociálními partnery

Spolupracujeme úzce např. s obecním úřadem Opatovice a Paršovice, místními spolky jako Hasiči, Včelaři, Sokoli, místní knihovnou, Spolekem klatovské školy, mikroregionem Záhoran.

Naše škola spolupracuje s malotřídními školami v obcích Ústí, Skalička, Černošín a Jindřichov. Tato spolupráce představuje pořádání společných soutěží, např. sportovní olympiáda, pěvecké soutěže, sudoku.

Školská rada

V dubnu 2005 byla ustanovena Školská rada, která má 3 členy. Společným cílem je podílet se na řízení školy.

Školská rada:

- se vyjadřuje k návrhům školních vzdělávacích programů a k jejich následnému uskutečňování
- podílí se svými návrhy na zpracování koncepčních záměrů školy
- seznamuje se se závěry inspekční zprávy České školní inspekce

Spolupráce s Pedagogicko psychologickou poradnou

Škola spolupracuje dle aktuální situace v daném školním roce s OPPP, soukromými psychology a dětskými lékaři.

2. Charakteristika ŠVP

Motto: Pomoz mi, at' to dokážu sám.

2.1. Zaměření školy

Zaměřujeme se na ochranu životního prostředí, u žáků podporujeme vztah k přírodě, citlivé vztahy k lidem, učíme je chránit si své zdraví. Zaměřujeme se na co nejaktivnější zapojení žáků do procesu učení. Hlavním posláním naší školy je vzdělávat s porozuměním a úkolem naší práce je položit základy ke klíčovým kompetencím neboli schopnostem k učení, k řešení problémů, kompetencím komunikativním, sociálním a pracovním.

Klíčové kompetence:

1. období – konec 3. ročníku

Kompetence k učení

- s pomocí učitele i zákonných zástupců žák využívá vhodné způsoby učení a plánuje domácí přípravu, chce se učit (je motivován k učení)
- osvojuje si běžně užívanou slovní zásobu, porozumí zadanému úkolu, dovede se zeptat na slova či formulace, kterým nerozumí
- užívá termíny, znaky a symboly, se kterými se v jednotlivých předmětech a běžném životě setkává, zajímá se o poznatky z přírody, života dětí i dospělých
- dovede vysvětlit, k čemu je dobré učit se, plněním školních povinností projevuje pozitivní vztah k učení, na základě sebehodnocení i hodnocení učitele se snaží zlepšit tam, kde zaostává

Kompetence k řešení problémů

- rozpozná úkol (nebo jeho část), kterému nerozumí, s kterým si neví rady a dovede se zeptat
- projeví dostatek vůle a vytrvalosti k řešení i složitějších úkolů
- na přiměřené úrovni vysvětlí své postupy, úvahy, řešení

Kompetence komunikativní

- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- srozumitelně se vyjadřuje v běžných komunikačních situacích
- využívá vhodné jazykové i zvukové prostředky podle situace

Kompetence sociální a personální

- spoluvytváří a respektuje pravidla dohodnutá pro soužití skupiny – třídy
- při společném úkolu projevuje dostatečné úsilí a ochotu spolupracovat s ostatními
- respektuje spolužáky i autoritu učitele a další dospělé
- spolužáky pochválí, povzbudí, ocení, ale také kultivovaně sdělí negativní hodnocení

Kompetence občanské

- respektuje odlišnosti mezi spolužáky, ke všem se chová slušně
- pojmenuje svá práva ve škole i mimo ni a plní si své povinnosti
- pozná nebezpečnou situaci a dovede přivolat pomoc
- aktivně se zapojuje do kulturního i sportovního dění školy, případně obce
- chrání si své zdraví ve škole i mimo ni
- dodržuje základní zásady ohleduplného a bezpečného chování v přírodě

Kompetence pracovní

- zvládá základní sebeobslužné úkony, plní si základní pracovní povinnosti
- udržuje v pořádku pracovní místo, aktovku a pomůcky do školy
- bezpečně pracuje s jednoduchými nástroji a materiály, pracuje podle návodu či instrukcí
- váží si práce ostatních

2. období – konec 5. ročníku

Kompetence k učení

- popíše, jaký způsob učení mu nejvíce vyhovuje a snaží se jej využívat, plánuje si vlastní učení, samostatně plní své učební povinnosti
- orientuje se v několika různých informačních zdrojích, vyhledává v nich potřebné informace, které srozumitelně a přehledně zapíše, vysvětlí ostatním
- užívá termíny, znaky a symboly, se kterými se v jednotlivých předmětech a běžném životě setkává, poznatky z jednotlivých oblastí života propojuje s novými informacemi a využívá je při plnění různých úkolů
- na základě instrukcí pozoruje a laboruje, s pomocí učitele dané výsledky zaznamenává a vyvozuje závěry
- rozliší rozdíly mezi vzdělaným a nevzdělaným člověkem, vysvětlí dopad vzdělanosti na kvalitu lidského života, ke zlepšení svého učení využívá sebehodnocení, uvědomuje si své slabiny v učení a navrhuje několik možností, jak je odstranit

Kompetence k řešení problémů

- rozpozná problém a projevuje snahu i vytrvalost jej vyřešit
- s pomocí učitele analyzuje, co k řešení problému potřebuje a co musí dále zjistit
- s pomocí učitele vybere vhodné informační zdroje a vyhledá v nich nezbytné údaje
- pokusí se navrhnout více řešení a ověří jejich správnost
- řeší problém (vybírá vhodná řešení), když se mu to nedaří, požádá o radu učitele či spolužáka
- zhodnotí, nakolik úkol zvládl, srozumitelně vysvětlí ostatním vlastní postup a výsledky řešení

Kompetence komunikativní

- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- vyjadřuje své myšlenky srozumitelně, souvisle a kultivovaně
- používá vhodné verbální i neverbální prostředky (gesta, mimiku)
- ovládá komunikaci telefonem pro důležitá sdělení
- využívá komunikativní dovednosti pro bezpečné soužití ve skupině vrstevníků i v běžném životě

Kompetence sociální a personální

- spolupřispívá a respektuje základní pravidla dohodnutá pro soužití skupiny, pro skupinovou práci
- v týmové práci přijme různé role a přispívá ke splnění společného úkolu, požádá o pomoc, pomoc ochotně poskytne
- při diskusi respektuje názory ostatních, prosadí i svůj názor, snaží se poučit z kladných příkladů, rozpozná a odmítne negativní vlivy, návrhy a názory patologických skupin (part) i jednotlivců

- projevuje dostatek sebevědomí a zároveň úcty k ostatním, takže se dovede bránit šikaně a jiným druhům skupinového násilí

Kompetence občanské

- respektuje odlišnosti vzhledové, odlišné názory, návyky i přesvědčení mezi spolužáky, spoluobčany a ke všem se chová slušně
- pojmenuje svá práva ve škole i mimo ni a plní si své povinnosti, ví, kam se obrátit, pokud je obětí týrání, šikany
- poskytne první pomoc při lehkých úrazech, v případě potřeby zavolá pomoc
- dodržuje základní pravidla bezpečnosti v dopravním provozu, při pohybu ve škole i v přírodě
- projevuje pozitivní vztah k tradicím, knihám, k uměleckým dílům a historickým památkám
- aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit dle svých zájmů
- zapojuje se a pomáhá organizovat různé aktivity směřující k ochraně životního prostředí, uplatňuje je v každodenním životě (šetření elektřinou, vodou, třídění odpadů)

Kompetence pracovní

- váží si práce ostatních, rozeznává a odsuzuje všechny formy vandalství
- dokončí práci v co nejlepší kvalitě a stanoveném čase
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, pokyny
- rozvíjí svoje zájmy a schopnosti v zájmu všestranného rozvoje a dalšího možného uplatnění

2.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovnými a vzdělávacími strategiemi utváříme a rozvíjíme klíčové kompetence našich žáků. Výchovné a vzdělávací strategie prolínají výuku ve škole na úrovni vyučovacího předmětu i výuku mimo školu.

Kompetence – k učení

- Používáme často metody aktivního učení, kterými motivujeme žáka ke snaze být nakloněn dalším příležitostí získávat nové zkušenosti.
- Vedeme žáky k seberealizaci nabídkou školních akcí.
- Využíváním poznatků z praktického života, mezipředmětových vztahů vedeme žáky k pochopení proč a k čemu se dané věci učí.
- Pracujeme s metodami, které umožňují žákovi zapojit co nejvíce smyslů..

Kompetence – k řešení problémů

- Ve vhodných oblastech vzdělávání pro vnímání nejrůznějších problémových situací používáme netradiční úlohy.
- Motivujeme žáka volbou metod a forem práce k hledání řešení problémů.

Kompetence – komunikativní

- Rozvíjíme u žáka schopnosti tvořivě myslet, vyjadřovat myšlenky a názory v logickém sledu využíváním aktivit souvisejících s praktickým životem.
- Při výuce předmětů, kde je to vhodné, volíme vhodný výběr textů, pracujeme s obrazovým materiálem a využíváme informační technologie.
- Do vyučování zařazujeme i používání neverbálních prostředků.

Kompetence – občanské

- Vytváříme takovou atmosféru ve třídě, v níž se žák učí ohleduplnosti, respektování ostatních.
- Pomocí vzdělávacích témat a aktuálních situací vedeme žáky k poznávání kultury vlastních i jiných národů.
- Využíváme metody a formy, které podporují u žáků vnitřní motivaci k zodpovědnému jednání.
- Vlastním příkladem pedagoga vedeme žáka k prezentaci svých názorů a k aktivní účasti ve školním životě.
- Diskuzí se žáky podporujeme rozvoj jejich estetického cítění
- V rámci osobního přístupu pedagoga hledáme cesty k odpovědnému přístupu žáka k sobě i ke kolektivu.

Kompetence – sociální a personální

- Plánovitým výběrem metod vedeme žáky k postupnému získávání zkušeností v oblasti spolupráce.
- Vytvářením kritérií hodnocení k dané činnosti vedeme žáky k uspokojení ze svých úspěchů i k ocenění práce druhých.
- Používáním modelových situací procvičujeme reakce žáků na danou životní situaci, podporujeme vytváření vztahů mezi žákem a učitelem a žáky vzájemně.
- Nabízíme žákům projekty v oblasti protidrogové prevence a projekty z oblasti environmentální výchovy.

Kompetence – pracovní

- Výběrem aktivit podporujících rozvíjení zájmů žáka jej vedeme k poznávání svých reálných možností a k sebehodnocení.
  - Seznamujeme žáky s možnostmi uplatnění, zařazováním témat k volbě povolání
  - Nabízíme žákům možnost využití školní a obecní knihovny, přístupu k Internetu.
- Reagujeme na aktuální společenské a politické situace.

2.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni

- žáci se zdravotním postižením
- žáci se zdravotním znevýhodněním
- žáci se sociálním znevýhodněním.

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáků, jejich rodičů a školského poradenského zařízení.

V rámci školy jde pak především o spolupráci třídního učitele, ostatních vyučujících žáka, výchovného poradce a vedení školy. Tito jmenovaní spolu s pracovníky školských poradenských zařízení budou spolupracovat při řešení problémů týkajících se vzdělávání těchto dětí. Velký význam pro úspěšné vzdělávání má spolupráce a komunikace mezi školou a rodinou žáka. Za nutné také považujeme stále zkvalitňování odbornosti.

Zásady komunikace učitele a zákonným zástupcem:

- vytvoření klidné atmosféry (pochvala dítěte, optimismus)
- dopřání dostatku času pro rozhovor s rodiči (vhodnost využití konzultačních hodin)
- popsání (nehodnocení) situací, chování a příhod se žákem (nedávat dítěti

„nálepky“)

- uvádění zdrojů informací (totéž umožnit rodičům)
- ujasnění si pojmů spolu s rodiči (nastolení „pravidel hry“)
- uvádění konkrétních příkladů a objasnění svých stanovisek (rozebrat s rodiči možné souvislosti, uvést důvody, co vše učitel zvážil, než se rozhodl takto reagovat)
- snaha citlivě zákonným zástupcům poradit a nabídnout jim pomoc

Vzdělávání žáků se zdravotním postižením

O zařazení dítěte do školy rozhoduje ředitel po dohodě se zákonnými zástupci žáka na základě lékařského a speciálně-pedagogického vyšetření a s přihlédnutím k možnostem školy (architektonické řešení, možnost asistenta pedagoga, počet žáků ve třídě, zkušenosti a vzdělání učitelského sboru, zabezpečení materiálně technickým vybavením školy, spolupráce se školským poradenským zařízením, spolupráce s rodiči apod.) i místním specifickým (dopravní obslužnost, dostupnost zdravotně sociální péče, vzdálenost jiné školy od bydliště dítěte atd.)

Za nezbytnou spolupráci s odborným pracovištěm považujeme

- seznámení všech pedagogů, ale i spolužáků, s daným postižením žáka (možnost přednášek a konzultací vztahujících se k postižení žáka)
- dohoda se zákonnými zástupci a odborným pracovištěm na možnostech úzké spolupráce
- pomoc při vypracování individuálního vzdělávacího plánu
- vysvětlení a objasnění způsobu hodnocení žáka (slovní hodnocení, možnosti úlev)
- zabezpečení potřebných kompenzačních a didaktických pomůcek
- zajištění odborné literatury
- pomoc při zajišťování asistenta pedagoga dle potřeby a v souladu s právními předpisy

Zásady práce pro žáky se zdravotním postižením

- na přítomnost postiženého spolužáka předem připravit ostatní žáky
- stanovení způsobu komunikace ve třídě i mimo vyučování
- respektování zvláštností a možností žáka
- včasné poskytnutí speciální pomoci (čím dříve, tím lepší výsledek práce)
- dodržení jednotlivých vývojových etap (důležité je „nepřeskakovat“)
- vytvoření optimálního pracovního prostředí včetně vstřícné přátelské atmosféry
- zjištění kompenzačních a didaktických pomůcek
- užívání speciálních metod a forem při práci
- dodržení zásady všestrannosti (dbáme na to, aby dítě mohlo své znevýhodnění kompenzovat i jinými činnostmi, v nichž je úspěšné)
- dodržení zásady soustavnosti (snaha zapojit žáka do všech vzdělávacích aktivit)
- dle možnosti zajištění osobního asistenta
- zohledňování míry postižení nebo znevýhodnění při hodnocení výsledků vzdělávání

Kategorie	Možné individuální úlevy a tolerance	Možnosti hodnocení	Pomůcky, potřeby handicapovaného dítěte
sluchové postižení	- zadávání úkolů písemnou formou - správná volba	Slovní hodnocení po dohodě školy se zákonným	- možnost spolupráce s odborným asistentem

	umístění žakovské lavice - možnost neustálého kontaktu s učitelem - individuální plán pro žáka	zástupcem	- pravidelné kontroly u odborného lékaře
zrakové postižení	- zadávání úkolů ústní formou - správná volba umístění žakovské lavice - možnost neustálého kontaktu s učitelem - individuální plán pro žáka	Slovní hodnocení po dohodě školy se zákonným zástupcem	- možnost spolupráce s odborným asistentem - pravidelné kontroly u odborného lékaře
mentální a fyzické postižení	- individuální přístup dle formy postižení - fyzické: osvobození z TV na základě posudku lékaře - individuální plán pro žáka	Přihlídnutí ke specifickým možnostem žáka – slovní hodnocení po dohodě školy a zákonných zástupců. Při hodnocení využíváme různých forem hodnocení (bodování)	odborný asistent - přizpůsobení pracovního prostoru pro žáka - pravidelné kontroly odborného lékaře

Vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení

Při diagnóze specifické poruchy učení postupujeme následovně:

- seznámíme všechny pedagogy s poruchou žáka a s jejími specifiky
- dohodneme se se zákonnými zástupci na možnostech úzké spolupráce, stanovíme termíny pravidelných schůzek
- vysvětlíme vyučujícím způsoby hodnocení žáka a možnosti úlev
- vypracujeme individuální vzdělávací plán
- seznámíme spolužáky s rozdílným způsobem hodnocení
- zajistíme žákovi potřebné pomůcky
- zajistíme docházení žáka do reedukačních kroužků, zřízených při škole
- zajistíme asistenta pedagoga (na základě doporučení SPC, PPP)

Zásady pro práci s dětmi se specifickými poruchami učení

- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků

- podporování snahy, pochvala při sebemenším zlepšení výkonu, nedostatky neporovnávat s ostatními
- dodržení častých přestávek, střídání pracovního tempa, relaxace
- odstranění rušivých vlivů při práci, vyhledávání činností, v nichž může být žák úspěšný

Je velmi důležité získat pro spolupráci rodiče dětí, poskytnout jim srozumitelné informace povzbuzovat je při nápravě specifické poruchy jejich dítěte.

Kategorie	Možné individuální úlevy a tolerance	Možnosti hodnocení	Pomůcky, potřeby handicapovaného dítěte
dyslexie	<ul style="list-style-type: none"> - četba kratších větných celků - čtení s dyslektickou záložkou a pomocí okének - čtení v páru s vyučujícím - práce se skládací abecedou - možnost tichého čtení - možnost ústní odpovědi při testu 	Slovní hodnocení po dohodě školy se zákonnými zástupci.	<ul style="list-style-type: none"> - dyslektická záložka - barevně rozlišené karty - problém. písmen - skládací abeceda - bzučáky - textilní písmena - využití učebnic pro dyslektiky (Zelinková, Michalová) - doučování
dysgrafie	<ul style="list-style-type: none"> - krátká cvičení pravidelná - cviky na uvolnění ruky Slovní hodnocení po dohodě školy se zákonnými zástupci. - delší časový úsek při psaní - psaní s pomocnými linkami 	Slovní hodnocení po dohodě školy se zákonnými zástupci. Hodnocení snahy.	<ul style="list-style-type: none"> - tabule psacího písma - stírací tabulky - průhledné fólie
dysortografie	<ul style="list-style-type: none"> - tvrdá, měkká kostka (-i-, -y-) - pomůcky na délky slabik 	Slovní hodnocení po dohodě školy a zákonných zástupců.	<ul style="list-style-type: none"> - kostky na měkké a tvrdé slabiky - gramatické tabulky

	- doplňovací cvičení, ne diktáty - delší časový úsek na práci		- texty na vyhledávání chyb - možnost použití PC
--	--	--	---

Vzdělávání žáků se specifickými poruchami chování

Při diagnóze specifické poruchy chování postupujeme následovně:

- seznámíme všechny pedagogy s poruchou žáka a s jejími specifiky
- dohodneme se zákonnými zástupci na možnostech úzké spolupráce, stanovíme termíny pravidelných schůzek
- vypracujeme individuální vzdělávací plán

Zásady pro práci s dětmi se specifickými poruchami chování

- stanovení přesných pravidel chování
- stanovení způsobu komunikace ve třídě i mimo vyučování s tímto žákem
- zavedení systému pochval a trestů
- kladení důrazu na samostatné rozhodování, kritické myšlení, jednání bez podléhání manipulacím, výchova k práci a ke spolupráci
- odstranění rušivých vlivů při práci
- zařazování relaxačního cvičení

Hyperaktivita : individuální přístup, tolerance, pro žáka časté přestávky během vyučování, umístění lavičky, žíněnky, sedacího balonu, zklidňování a usměrňování projevů žáka během práce, pravidelná terapie u odborníka, spolupráce se zákonnými zástupci.

Vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení (SPU) a chování (SPCH)

Na doporučení třídního učitele a ostatních vyučujících a se souhlasem zákonných zástupců posíláme žáky, u kterých se projevují některé symptomy SPU, na vyšetření do pedagogicko-psychologické poradny (PPP). Na základě vyšetření a doporučení jsou pak tito žáci zařazováni do reedukační péče.

Jestliže PPP doporučí žáka k integraci, je žákovi, po předchozí písemné žádosti zákonných zástupců žáka o povolení vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu, se souhlasem ředitele školy plán vypracován.

Po schválení žádosti uzavírá ředitelství školy se zákonnými zástupci žáka dohodu o vzájemné úzké spolupráci při nápravě. Součástí dohody je individuální vzdělávací plán (IVP), podle kterého se bude se žákem pracovat

IVP obsahuje: závěry a doporučení z vyšetření v PPP, konkrétní způsoby reedukace, pomůcky, které se budou v případě potřeby používat při nápravě, způsob hodnocení, podmínky vzájemné spolupráce se zákonnými zástupci při nápravě.

Za zpracování IVP odpovídá učitel problémového předmětu a ředitel školy. Na vypracování IVP se budou podílet školské poradenské zařízení, zákonný zástupce žáka, třídní učitel a vyučující učitelé problémových předmětů žáka. IVP může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeby.

Ředitel školy seznámí s IVP zákonného zástupce žáka, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem.

O zařazení žáka se zdravotním postižením rozhodne ředitel školy na základě doporučení školského poradenského zařízení a souhlasu zákonného zástupce žáka. Pokud ředitel školy, s ohledem na možnosti školy, nezařadí žáka se zdravotním postižením, který má povinnost plnit školní docházku, oznámí tuto skutečnost zákonnému zástupci žáka, krajskému úřadu a obci, v níž má žák trvalý pobyt.

Žáci s těžkým zdravotním postižením budou integrováni na naší škole pouze v případě výrazné spolupráce zákonných zástupců žáka a v souladu s možnostmi školy.

Pokud zdravotní postižení žáka objektivně neumožňuje realizaci vzdělávacího obsahu některého vzdělávacího oboru RVP ZV nebo jeho části, může ředitel školy povolit náhradu příslušného vzdělávacího obsahu nebo jeho části příbuzným, případně jiným vzdělávacím obsahem, který lépe vyhovuje jeho vzdělávacím možnostem - ředitel školy může umožnit v případě potřeby, v souladu s právními předpisy působení asistenta pedagoga ve třídě.

Vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním

Žáci zdravotně oslabení, dlouhodobě onemocnění, s lehčími zdravotními poruchami vedoucími k poruchám učení a chování vyžadují zohlednění při vzdělávání.

Uplatní se ze strany vyučujících časová tolerance na doplnění učiva, doučení a individuální přezkoušení, vzdělávání bude organizováno na základě speciálních potřeb žáka.

Obsahem se vzdělávací proces žáků se zdravotním znevýhodněním zásadně neodlišuje od vzdělávání ostatních žáků.

Speciální potřeby žáka budou případně zaznamenány v jeho IVP, který bude obsahovat: závěry a doporučení z vyšetření nutného při diagnostikování formy zdravotního znevýhodnění (PPP, praktický lékař, speciálně pedagogická centra (SPC) aj.), konkrétní organizace vzdělávání žáka, způsob hodnocení, podmínky vzájemné spolupráce se zákonnými zástupci.

Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Do této skupiny patří žáci, kteří pocházejí z prostředí sociálně, kulturně a jazykově odlišného. Hlavním problémem bývá zpravidla i nedostatečná znalost vzdělávacího jazyka.

Pozornost při práci s těmito dětmi je třeba věnovat nejen osvojení českého jazyka, seznámení s českým prostředím, kulturními zvyklostmi a tradicemi, ale ve shodě se školským zákonem umožnit těmto dětem budování jejich vlastní identity, která bude vycházet z jejich původního prostředí.

Zásady pro práci s dětmi se sociálním znevýhodněním

- v případě potřeby vypracování individuálních vzdělávacích plánů
- zajištění skupinové nebo individuální péče
- snížení počtu žáků ve třídě
- zajištění specifických učebnic a pomůcek
- volba odpovídajících metod a forem práce
- případná pomoc asistenta pedagoga
- nastolení pravidelné spolupráce s rodinou a odborným pracovištěm
- vytvoření příznivého klimatu pro tyto žáky ve školním prostředí

2.4. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Školní vzdělávací program je nastaven tak, aby umožňoval rozvoj každého žáka ve prospěch jeho osobnostního maxima a aby rozvíjel jeho talent, nadání a zájmy. Základní škola má zcela zásadní význam pro rozpoznávání a rozvíjení mimořádného nadání dítěte. Problematika výchovy a vzdělávání mimořádně nadaných žáků na základní škole je významná proto, že tito žáci mají své specifické vzdělávací potřeby.

Naším úkolem je najít tyto žáky a vytvořit vhodné podmínky pro jejich rozvoj. Rozpoznávání mimořádného nadání je dlouhodobý proces, při kterém jde především o pozorování žáků ve školní práci, rozbor jejich výsledků, hodnocení testů a úloh a také rozhovory s žákem a jeho zákonnými zástupci. Tyto žáky hledáme i mezi žáky handicapovanými a žáky se specifickou poruchou učení. Některé ukazatele mimořádně nadaných žáků:

- jeho znalosti a schopnosti přesahují stanovené požadavky
  - rychle se učí nové věci
  - dobře zvládá mechanismy učení
  - bohatý, aktivní slovník vyjadřování
  - aktivně rozšiřuje znalosti a dovednosti ve svém oboru
  - je nápaditý a originální v řešeních a odpovědích
  - vnímá souvislosti tam, kde je většina žáků nevidí
  - je samostatný v rozhodování, v řešení problémů i chování
  - neexistují pro něj autority
  - odmítá konvence, má tendence k vytváření vlastních pravidel
  - má sklony k perfekcionismu
  - malá ochota ke spolupráci v kolektivu
  - vlastní pracovní tempo
  - dává přednost společnosti starších dětí, samotě
  - vyšší citlivost na problémy – své vlastní, ale i sociální (výrazný smysl pro spravedlnost)
  - různé vývojové nerovnoměrnosti – se zrychleným rozumovým vývojem se pojí průměrný vývoj emocí a třeba i zpomalený vývoj v oblasti jemné motoriky
- Cím více indikátorů dítě plní, tím je rozvoj jeho nadprůměrného talentu (za dobrých podmínek) pravděpodobnější a učitelé mohou tento vývoj výrazně ovlivnit – pozitivně i negativně. Záleží na škole, jak dokáže vyhovět vzdělávacím potřebám těchto žáků. Jde o změnu metod, forem i organizaci výuky. Je vhodné spolupracovat při práci s nadanými žáky s ostatními kolegy i různými subjekty mimo školu (např. Společnost pro talent a nadání, MENZA, základní umělecká škola, sportovní organizace...).

Pokyny pro práci s nadanými žáky

- učitel by měl vědět, co žák umí a dát najevo, že to ví
- poskytovat dostatečné množství podnětů
- nabídka podporného materiálu (bohatý, variabilní, podnětný)
- nenutit žáka opakovat základní učivo
- umožnit účast na činnostech stimulujičích další rozvoj
- respektovat individuální učební tempo, umožnit rychlejší postup v učení
- poskytnout mu určitou volnost v rozhodování, jak využít ušetřený čas
- pomoc najít nadanému žákovi jemu podobné vrstevníky
- umožnit stanovování vlastních cílů a podílení se na hodnocení své práce
- využít možnost odborné pomoci

Varianty vzdělávání mimořádně nadaných žáků

Ředitel školy může mimořádně nadaného žáka na žádost zákonného zástupce přeradit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Součástí žádosti je vyjádření školského poradenského zařízení a registrujícího praktického lékaře pro děti a dorost. Podmínkou přerazení je vykonání zkoušek z učiva ročníku, který žák nebude

absolvovat.

Při vzdělávání mimořádně nadaných žáků vycházíme důsledně z principů individualizace a vnitřní diferenciacce.

- vypracování individuálního vzdělávacího plánu na základě doporučení PPP a žádosti zákonného zástupce
- obohacování normální výuky – rozšiřování, prohlubování učební látky, vyšší náročnost výuky
- přeskupování žáků - speciální třídy a školy, soustředování nadaných v rámci školy a třídy, účast ve výuce některých předmětů se staršími žáky, účast na projektech, systém volitelných předmětů, spolupráce s různými institucemi
- urychlování – rychlejší zvládnutí učební látky žáka, rychlejší vzdělávání v základní škole, přeskočené jedné nebo několika tříd, dřívější přechod na navazující školy
- kombinace těchto postupů

2.5. Prevence sociálně patologických jevů - rizikového chování

Na naší škole probíhá prevence rizikového chování a za tuto problematiku zodpovídá pověřený pracovník. Žáci se mohou obracet při vzniku jakéhokoliv problému na tohoto pracovníka, na třídního učitele, ředitele školy nebo dát podnět k řešení problému do schránky důvěry přístupné na chodbě školní budovy.

Velmi důležité v oblasti prevence je využití volného času. Ve škole se žáci mohou zapojit do volnočasových aktivit ŠD a zájmových kroužků.

Rovněž další akce pořádané školou – ozdravné pobyty v přírodě, sportovní aktivity, exkurze, výlety apod. nabízejí žákům vhodné využití volného času. Podrobně je celá problematika rozpracována v Minimálním preventivním programu/MPP/.

2.6. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou nedílnou součástí základního vzdělávání. Tematické okruhy v našem ŠVP umožňují propojení vzdělávacích oborů. Neustále naplňujeme průřezová témata v různých vyučovacích předmětech následujícími metodami: např. projektová a prožitková metoda, komunitní kruh, výtvarné vyjádření, dramatizace, problémové vyučování, skupinová práce...

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Charakteristika průřezového tématu:

Tematické okruhy osobnostní a sociální výchovy jsou členěny do tří částí, které jsou zaměřeny na osobnostní, sociální a mravní rozvoj. Pro jejich realizaci je užitečné zařazovat do výuky ta témata, která reflektují aktuální potřeby žáků, popřípadě vycházejí ze vzájemné domluvy s nimi. Všechna uvedená témata se uskutečňují prakticky, prostřednictvím vhodných her, cvičení, modelových situací a příslušných diskusí.

Vzhledem k tomu, že se jedná o živá setkání dotýkající se osobní existence, je třeba počítat s tím, že na různé věci budou mít žáci různé názory, že se může objevit odmítání témat či technik, ostych, případně, že některé hry tzv. "nevyjdou". Právě tyto okamžiky však bývají v Osobnostní a sociální výchově velmi užitečné, neboť nabízejí příležitost

k přemýšlení o tom, co se děje.

Průřezové téma zasahuje do všech vzdělávacích oblastí, ale nejužší vztah má k předmětu Jazyk a jazyková komunikace, neboť se zaměřuje na každodenní verbální komunikaci mezi lidmi. Ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět ho lze využít v tématech směřujících k sebepoznání, psychohygieně, mezilidským vztahům. Vzdělávací oblast Umění a kultura se týká hlavně smyslového vnímání, utváření estetiky chování, mezilidských vztahů a chápání umění jako prostředku sebevyjádření a komunikace s okolím. Ve vzdělávací oblasti Člověk a svět práce přispívá ke zdokonalování dovedností týkajících se spolupráce a komunikace v týmu v různých pracovních situacích.

Tématické okruhy:

Osobnostní rozvoj :

OSV1 - Rozvoj schopností poznávání

OSV2 - Sebeoznání a sebepojetí

OSV3 - Seberegulace a sebeorganizace

OSV4 - Psychohygieny

OSV5 - Kreativita

Sociální rozvoj :

OSV6 - Poznávání lidí

OSV7 - Mezilidské vztahy

OSV8 - Komunikace

OSV9 - Kooperace a kompetice

Morální rozvoj:

OSV10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

OSV11 - Hodnoty, postoje, praktická etika

	Osobnostní a sociální výchova	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
OSV 1	Rozvoj schopnosti poznání	ČJ, M,Pč,Vv, Hv	Vv,M, Čj, Pč	AJ,PRV,Vv, ČJ, Pč	AJ, M, VI,Vv, Pč	AJ, VI, M, Č,Pč,Vv, Hv
OSV 2	Sebeoznání a sebepojetí	Hv		AJ, ČJ	AJ	AJ, Př, M,Č,
OSV 3	Seberegulace a sebeorganizace	Pč	PRV,Čj, Pč	AJ,PRV, ČJ, Pč	AJ, Pč	AJ, Př, M, Č, Pč
OSV 4	Psychohygieny	Pč, Hv	PRV,M, Hv, Pč	PRV, ČJ, Pč	Pč	Př, Pč
OSV 5	Kreativita	Pč,Vv, Hv	Vv,Čj, Pč	Vv, ČJ, Pč	Vv, Pč	M, Pč,Vv

OSV 6	Poznávání lidí	Vv, Hv	M,Vv	Vv	Vv	M,Vv
OSV 7	Mezilidské vztahy	PRV,Vv	PRV,Vv	PRV,Vv	Vv	Př, Č,Vv
OSV 8	Komunikace	Hv	PRV,Čj	AJ,PRV, ČJ, Hv	AJ,Hv	AJ, I, Č, Hv, PČ
OSV 9	Kooperace a kompetice			ČJ		Čj
OSV 10	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		Čj	PRV, ČJ		VI, M, Čj
OSV 11	Hodnoty, postoje, praktická etika		PRV			VI, M

Tematické okruhy průřezového tématu výchova demokratického občana

1.Charakteristika průřezového tématu:

Průřezové téma Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti (způsobilost orientovat se v problémech a konfliktech otevřené, demokratické společnosti - s ohledem na věkové zvláštnosti a možnosti žáků). Má pomáhat žákovi konstruktivně řešit problémy při zachování si lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností s uplatňováním zásad slušné komunikace.

2.Průřezové téma se uplatní ve vytváření celkového klimatu školy a jednotlivých tříd a skupin.

Občanská společnost a škola – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy - žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci

Občan, občanská společnost a stát – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciacce, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)

Formy participace občanů v politickém životě – volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam Ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti

Tématické okruhy:

VDO1 - Občanská společnost a škola

VDO2 - Občan, občanská společnost a stát

VDO3 - Formy participace občanů v politickém životě

VDO4 - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

	Výchova demokratického občana	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
VDO 1	Občanská společnost a škola			PRV		
VDO 2	Občan, občanská společnost a stát			PRV		V1
VDO 3	Formy participace občanů v politickém životě				V1	V1
VDO 4	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					V1

Tematické okruhy průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

1.Charakteristika průřezového tématu

Tato výchova podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění mezi lidmi, národy,... Podstatou je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností. Jejím úkolem je rozvíjet vědomí evropské identity při respektování identity národní.

2.Průřezové téma se uplatní ve všech vzdělávacích oblastech, neboť prohlubuje poznatky žáků ve většině probíraných předmětech.

Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy

Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů

Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; Evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvní k řešení problémů dětí a mládeže

Tématické okruhy:

- VMEGS1 - Evropa a svět nás zajímá**
- VMEGS2 - Objevujeme Evropu a svět**
- VMEGS3 - Jsme Evropané**

	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
VMEGS 1	Evropa a svět nás zajímá		PRV,Čj	AJ,PRV, Pč	AJ, Čj, Hv, Pč	AJ, V1, I, Čj, Hv, Pč
VMEGS 2	Objevujeme Evropu a svět			Pč	Pč	M, Pč
VMEGS 3	Jsme Evropané			PRV		V1

Tematické okruhy průřezového tématu multikulturní výchova

1. Charakteristika průřezového tématu:

Seznamuje žáky s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Umožňuje poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění různým kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování sociokulturní rozmanitosti.

2. Cíl:

Průřezové téma učí žáky žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat v nich svá práva a respektovat práva druhých. Vzájemný respekt, porozumění a tolerance na základě porozumění by měly být součástí veškeré komunikace ve škole.

Kulturní diference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě

Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy

Etnický původ – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku

Multikulturalita – multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání

Princip sociálního smíru a solidarity – odpovědnost a příspěvek každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty

Tematické okruhy:

MkV1 - Kulturní diference

MkV2 – Lidské vztahy

MkV3 - Etnický původ

MkV4 – Multikulturalita

MkV5 - Princip sociálního smíru a solidarity

Multikulturní výchova	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
-----------------------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

MkV 1	Kulturní diference				AJ	AJ, PŘ, VI, PČ
MkV 2	Lidské vztahy	PRV	PRV		AJ	AJ, VI, Čj
MkV 3	Etnický původ			Hv	VI	
MkV 4	Multikulturalita			AJ		VI, I
MkV 5	Princip sociálního smíru a solidarity					VI, I

Tematické okruhy průřezového tématu enviromentální výchova

1.Charakteristika průřezového tématu:

Výchova a vzdělávání jsou v rámci průřezového tématu zaměřeny na celé životní prostředí (přírodní i umělé), mají vést dítě k pochopení vztahů člověka k životnímu prostředí a naučit ho zodpovědnému přístupu k jednání jednotlivce i společnosti a postupnému přechodu k udržitelnému způsobu života. Environmentální výchova zasahuje do většiny vzdělávacích oblastí. Má rozvíjet u žáků zájem, cítění, znalosti, postoje a dovednosti ve vztahu k životnímu prostředí a ve vztahu k ostatním obyvatelům planety. (Nejde zde pouze o výuku ekologie jako vědního oboru.)

2.Cíl:

Vést žáky k aktivní účasti na ochraně a utváření životního prostředí (včetně mezilidských vztahů), vést k pochopení zdravého životního stylu a vytváření hodnotové orientace žáků v rámci udržitelného rozvoje lidské civilizace.

Tematické okruhy:

Základní podmínky života – voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)

Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV) změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)

Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)

Tematické okruhy:

EV1 - Ekosystémy

EV2 - Základní podmínky života

EV3 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí

EV4 - Vztah člověka k prostředí

Celoškolní aktivity:

- Šetření spotřebním materiálem (sešity, papíry, psací a malířské potřeby,...)
- Používání přednostně materiálů z recyklovaných surovin (papíry, sešity,...) a odpovědného hodnocení při výběru zboží (výroba, obal)
- Šetření energií (izolace, el. spotřebiče, doprava...)
- Třídění odpadu
- Dopravní soutěž
- Péče o prostředí ve škole + klima školy

	Enviromentální výchova	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
EV 1	Ekosystémy	Vv	PRV,Vv	Vv	Vl, PŘ,Vv	Př,Vv
EV 2	Základní podmínky života			PRV	Př	Př
EV 3	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	PRV, Pč,Vv	PRV,Vv,Pč	PRV,Vv, Pč	Vl,Vv, Pč	Př, Vl, Pč,Vv
EV 4	Vztah člověka k prostředí	Pč,Vv	PRV,Vv, Pč	PRV,Vv, Pč	Vl,Vv, Pč	Př, Pč,Vv

Tematické okruhy průřezového tématu mediální výchova

1. Charakteristika průřezového tématu:

Seznamuje žáky se základními poznatky a dovednostmi mediální komunikace a práce s médii. Média představují významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců, proto je nutné, aby s nimi žáci uměli pracovat, vyhodnocovat je a využívat. Dále se jedná o schopnost analyzovat mediální sdělení, posoudit jejich věrohodnost, orientovat se v jejich obsazích.

2. Průřezové téma učí žáky vytvářet si kritický odstup od mediálních sdělení a zároveň na schopnost interpretovat mediální sdělení z hlediska jeho informační kvality. Na 1. stupni se uplatňuje hlavně v návaznosti na téma Jazyk a jazyková komunikace, kdy žáci vnímají mluvený a psaný projev, pravidla veřejné komunikace, dialogu, argumentace.

Tematické okruhy receptivních činností:

kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu

interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušených mediálních sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)

stavba mediálních sdělení – příklady pravidelností v uspořádání mediálních sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), nezábavní principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)

vnímání autora mediálních sdělení – identifikování postojů a názorů autora v mediálním sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu

fungování a vliv médií ve společnosti – organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách

Tematické okruhy produktivních činností:

tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení

práce v realizačním týmu – redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a

spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti;
faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce

Tématické okruhy:

- MeV1 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení**
- MeV2 - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality**
- MeV3 - Stavba mediálních sdělení**
- MeV4 - Vnímání autora mediálních sdělení**
- MeV5 - Fungování a vliv médií ve společnosti**
- MeV6 - Tvorba mediálního sdělení**
- MeV7 - Práce v realizačním týmu**

	Mediální výchova	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
MV 1	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení					VI, I, Čj
MV 2	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					
MV 3	Stavba mediálních sdělení					
MV 4	Vnímání autora mediálních sdělení					
MV 5	Fungování a vliv médií ve společnosti					Čj
MV 6	Tvorba mediálního sdělení				Čj	Čj
MV 7	Práce v realizačním týmu				Čj	Př, VI

3. Učební plán

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník					Celkem předměty	Z toho DČD
			1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura (33)	Český jazyk	6+3	7+3	7+1	7+1	6+1	42	9
	Cizí jazyk (9)	Anglický jazyk	0	0	3	3	3	9	0
Matematika a její aplikace (20)	Matematika a její aplikace	Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	25	5
Informační a komunikační technologie(1)	Informační a komunikační technologie	Informatika					1	1	0
Člověk a jeho svět(12)	Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2+1			14 (7+3+4)	1
		Přírodověda				1	2		0
		Vlastivěda				2	1+1		1
Umění a kultura (12)	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12 (5+7)	
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2		
Člověk a svět práce(5)	Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	1	1	5	
Člověk a zdraví (10)	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	
Celková povinná časová dotace			21	22	24	25	26	118	
z toho disponibilní časová dotace			4	4	3	2	3		16

Disponibilní časová dotace

- využití disponibilní časové dotace je plně v kompetenci a odpovědnosti ředitelky školy
- využití celé disponibilní časové dotace v učebním plánu ŠVP je závazné

Disponibilní časová dotace je určena:

- k realizaci volitelných vzdělávacích obsahů, které musí vycházet z cílů základního vzdělávání a rozvíjet klíčové kompetence žáků;
- k posílení časové dotace jednotlivých vzdělávacích oblastí a vzdělávacích oborů nad rámec vymezené minimální časové dotace
- k realizaci průřezových témat
- k posílení časové dotace TV ve dvou po sobě následujících ročnících 1. stupně, kde probíhá povinná výuka plavání
- k realizaci vzdělávacích obsahů podporujících vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

4. Učební osnovy

5.1. Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace má rozhodující postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazykové vzdělávání vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Vzdělávací oblast je realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura,
Anglický jazyk.

5.1.1. Vyučovací předmět – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

1. a 2. období

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět český jazyk a literatura je vyučován ve všech ročnících 1. stupně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru český jazyk a literatura stanovených rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a související očekávané výstupy.

Český jazyk a literatura má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení. Dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojí, jsou důležité nejen pro vzdělávání v rámci oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších oborech.

Předmět je rozdělen do tří složek:

- **Komunikační a slohová výchova**
  - naučí žáka vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, ústně se vyjadřovat, rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu, naučí žáka analyzovat text a posoudit jeho obsah.
- **Jazyková výchova**
  - předá žákovi vědomosti a dovednosti potřebné k osvojení spisovné podoby českého jazyka.
- **Literární výchova**
  - žák v ní poznává základní literární druhy a žánry, učí se vnímat jejich znaky a formulovat vlastní názor na literární dílo. Poznatky a prožitky z literárního díla ovlivňují jeho postoje a životní hodnotové orientace.

Výuka předmětu probíhá převážně ve třídách, kde jsou voleny různé formy a metody práce. Nezbytnou součástí je návštěva knihoven a divadelních představení.

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

1. Kompetence k učení:

- vedeme žáky k správnému osvojení techniky čtení a psaní
- směřujeme je k osvojení základů českého pravopisu
- učíme je vyhledávat, třídit a využívat informace v praktickém životě

2. Kompetence k řešení problému:

- v problémových situacích napomáháme hledat různá řešení
- směřujeme je ke správnému vyjádření myšlenky
- učíme je využívat slovní zásoby a poznávat bohatost českého jazyka

3. Kompetence komunikativní:

- učíme je vystupovat před lidmi

- přispíváme k vhodné interpretaci různých typů textů a záznamů
  - naučíme je naslouchat názoru druhých lidí a porozumět jim
- 4. Kompetence sociální a personální:**
- vedeme je k aktivnímu zapojení do diskuse
  - stanovíme pravidla skupinové práce
  - vytváříme společně s žáky příjemnou pracovní atmosféru ve skupině
  - podporujeme sebedůvěru žáků a jejich samostatný rozvoj
- 5. Kompetence občanské:**
- utváříme zájem o hodnotné kulturní, literární a historické památky
  - aktivně zapojujeme žáky do kulturního dění
  - napomáháme k odpovědnému chování a rozhodování v různých situacích
- 6. Kompetence pracovní:**
- vedeme žáky k využívání osvojených poznatků a dovedností v zájmu vlastního rozvoje a přípravy na další život
  - nabádáme k dodržování základních bezpečnostních a hygienických pravidel
  - zapojujeme žáky do aktivit ve škole i mimo ni
  - učíme je názorně pracovat s různými pomůckami

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu český jazyk

OSV - Osobnostní a sociální výchova

- Osobnostní rozvoj:
  - OSV1 - rozvoj schopnosti poznání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium)
  - OSV3 - seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání, organizace vlastního času, plánování učení, stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení)
  - OSV4 – psychohygienu (hledání pomoci při obtížích, dovednost pro pozitivní naladění a dobrý vztah k sobě samému)
  - OSV5 - kreativita (rozvoj základních rysů kreativity: pružnost nápadů, originality, schopnost vidět věci jinak, tvořivost v mezilidských vztazích)
- Sociální rozvoj
  - OSV7 – mezilidské vztahy (dobré vztahy ve třídě)
  - OSV8 – komunikace (cvičení pozorování a aktivního naslouchání, komunikace v různých situacích, dialog, rozpoznání pravdy a lži v komunikaci)
- Morální rozvoj
- OSV10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti (problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů k danému předmětu)

MkV - Multikulturní výchova

- MkV2 - lidské vztahy (vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování ale i jejich rozdílnosti, právo všech žít společně a podílet se na spolupráci)

MV - Mediální výchova

- MV1 - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením)
- MV4 – vnímání autora mediálních sdělení (identifikace názorů a postojů autora sdělení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměrů sdělení)
- MV5 - fungování a vliv médií ve společnosti (role médií v každodenním životě, vliv médií na postoje a chování, vliv médií na kulturu (role filmu, rozhlasu, televize v životě jednotlivce, rodiny a společnosti)

Ročník				
1.	2.	3.	4.	5.
9 hodin	10 hodin	8 hodin	8 hodin	7 hodin
Celkem				
42 hodin				

1. ročník			
Očekávané výstupy	Dílčí (školní) výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
Jazyková výchova			
OVO 22:rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	<p>DV:hovoří podle obrázků, orientuje se na stránce (nahore,dole,vpravo,vlevo,n a řádku,ve sloupci)</p> <p>DV: rozpozná shodné a rozdílné tvary</p> <p>DV:určí počet slabik ve slově</p> <p>DV:rozliší délku slabiky</p> <p>DV:čte vyvozená písmena, určí polohu písmene ve slově (na začátku, uvnitř, na konci)</p> <p>DV:provádí analýzu, syntézu slabik</p> <p>DV:čte otevřené slabiky a jednoduchá slova</p> <p>DV:čte slova se zavřenou slabikou</p> <p>DV:čte slova s dvojháskou au, ou, čte trojslabičná slova</p> <p>DV:čte slova se dvěma souhláskami na začátku slova i uprostřed</p> <p>DV:čte slova typu mrak, dnes</p> <p>DV:čte slova typu vlk, drn, vlna, krtek, čte slova typu hod', síť, kůň, čte slova s těmito slabikami</p> <p>DV:čte slova se slabikami bě, pě, vě mě, bě,</p>	<p>jazyková,sluchová,zraková příprava</p> <p>hlásky a písmena Mm,Ll,Ss,Pp,AÁaá,OÓoó, UÚuú, Eééé, Iííí</p> <p>vyvození slabik s náslovnými hláskami m,l,s,p, slabiky otevřené, jednoduchá slova, hlásky a písmena Tt, Jj (slabiky, slova)</p> <p>slabiky zavřené, slova se souhláskou na konci (les, salát), hlásky a písmena Yy,Nn, Dd, Kk</p> <p>slova s dvojháskou au, ou, trojslabičná slova, hlásky a písmena Vv,Rr, Šš, slova se dvěma souhláskami na začátku i uprostřed hlásky a písmena Zz, Hh, Cc, Čč</p> <p>slova se zavřenou slabikou se dvěma souhláskami na začátku (mrak, dnes) hlásky a písmena Žž, Bb, Řř, Ch ch,Gg, Ff</p> <p>slova se slabikotvorným r, l, hlásky a písmena d', t', ň, čtení slov se skupinami di,ti,ni,dy,ty,ny,dě,tě,ně, slova se slabikami bě, pě, vě, mě, zvyšování plynulosti čtení delších slov a slov se shluky souhlásek, péče o čtení slov s porozuměním, snaha o dobrý přízvuk, orientace v textu</p>	OSV1 Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
Komunikační a slohová výchova			

<p>OVO 8: zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním</p> <p>OVO9 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev</p>	<p>DV:píše uvolňovací cviky</p> <p>DV:píše vyvozená písmena (přepis, opis,diktát) DV:píše vyvozená písmena, slabiky a slova (opis,přepis,diktát), píše „!?”</p> <p>DV:píše vyvozená písmena, slabiky a slova, (opis,přepis,diktát) DV:píše vyvozená písmena, slabiky, slova a věty (opis,přepis,diktát)</p> <p>DV:píše vyvozená písmena, slabiky, slova a věty (opis,přepis,diktát - mimo slabiky di, ti ni, dě, tě, ně) DV:píše slabiky, slova a věty se slabikami pě, vě mě, bě (opis ,přepis)</p>	<p>základní hygienické návyky:sezení, držení tužky, umístění sešitu a jeho sklon, hygiena zraku;zacházení s grafickým materiálem nácvič psaní písmene eé,íi,aa,uúú,oo nácvič psaní písmene m,l,s,p,M,O,A,U,P,t,j,J, nácvič psaní „!?”</p> <p>nácvič psaní písmene y,n,N,d,k</p> <p>nácvič psaní S,au Au,ou Ou,r,R,v,V,š,Š nácvič psaní z,Z,T,h,H,D,c,C,č,Č nácvič psaní K, E, ž, Ž, b, B, L, ř,Ř, ch,Ch, g, G,f, F nácvič psaní d, t, ň,Ď, Ť, Ň, slabiky di, dy, ti, ty, ni, ny, dě, tě, ně</p> <p>slabiky bě, pě, vě, mě,</p>	
--	---	--	--

Literární výchova

	<p>DV:recituje krátká říkadla z paměti</p> <p>DV:recituje z paměti říkadlo DV:recituje z paměti básničku DV:vyjmenuje postavy z pohádky</p> <p>DV:zná některý dětský časopis DV:rozlišuje ilustraci a text</p>	<p>přednes říkadel a vyprávění pohádek známých z MŠ, básničky o záři a školáčkách, dramatizace pohádky rytmizace říkadel zimní a vánoční básničky a příběhy, Písmenkové pohádky ukázky z dětských knih poslech pohádky (Otesánek) pohádky, povídky, básničky o zvířatech a o přírodě výstava dětských knih a ukázky z dětských knih návštěva v knihovně</p>	
--	--	--	--

2. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí (školní) výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
Jazyková výchova			
<p>OVO28: rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky</p>	<p>DV:pracuje s větou jako jednotkou projevu, dodržuje pořádek slov ve větě</p> <p>DV:třídí slova, rozlišuje podřazenost a nadřazenost slov DV:rozlišuje obecná a vlastní jména</p>	<p>opakování učiva 1. ročníku -melodie věty, opis, přepis Skladba - věta jednoduchá - určování druhů vět a melodie věty, dodržuje pořádek slov ve větě slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy, významy slov, antonyma, synonyma, slova podřazená, nadřazená a souřadná rozlišování obecných a</p>	<p>OSV1 - cvičení dovedností zapamatování</p>

<p>OVO29: odůvodňuje a píše správně ů/ů OVO29: odůvodňuje a píše správně i/y po měkkých a tvrdých souhláskách</p>	<p>DV:orientuje se v rozdělení hlásek, tvoření slabik, DV:dokáže dělit slova jednoduchá DV:píše správně ů/ů DV:píše správně i/y po měkkých a tvrdých souhláskách</p> <p>DV:dodržuje správnou výslovnost a psaní skupin dě,tě,ně, bě,pě,vě,mě</p> <p>DV:vyslovuje a správně píše souhlásky na konci slova</p>	<p>vlastních jmen,procvičování pravopisu jmen vlastních, psaní velkých písmen na začátku věty rozdělení hlásek, samohlásky ve slabice, slabikotvorné l,r psaní ů/ů, význam slabiky pro dělení slov rozdělení hlásek - tvrdé, měkké, obojetné psaní y/ý po tvrdých souhláskách příprava na slovní druhy - podstatná jm. psaní i/í po měkkých souhláskách příprava na slovní druhy - přídavná jména procvičování psaní i/í, y/ý po měkkých a tvrdých souhláskách výslovnost a psaní slov se skupinami dě,ně,ně,bě,pě,vě,mě souhlásky znělé a neznělé vyslovování a psaní souhlásek na konci slova příprava na slovní druhy - slovesa procvičování souhlásek znělých a neznělých příprava na slovní druhy - příslovce</p>	
Komunikační a slohová výchova			
	<p>DV:umí správně oslovovat, pozdravit a poděkovat</p> <p>DV:cvičí se ve schopnosti vypravovat a popisovat DV:umí vypravovat podle obrázkové osnovy</p> <p>DV:píše písmena a číslice podle normy psaní přirozené velikosti a liniatuře DV:dodržuje sklon písma DV:přiměřeně dodržuje požadavky na čitelnost, úhlednost, celkovou úpravu projevu a hygienické a pracovní návyky</p>	<p>formy společenského styku - oslovení, pozdrav, poděkování zdvořilé vystupování komunikační žánr - zpráva popis zvířete, pracovního postupu, věci, obrázku vyprávění podle obrázkové osnovy písemný projev - blahopřání , krátký vzkaz, dopis, pozdrav z prázdnin opakování velkých a malých písmen, jméno, příjmení, adresa, datum, znaménka: +,-,=, lekce 1 - 6 spojování písmene b s ostatními písmeny psaní číslic, správné umístění diakritických znamének dodržování výšky písmen pohlednice, korespondenční lístek, dopis - obsah, úprava, obálka, adresa, PSČ. Nadpis, odstavec</p>	<p>OSV8 - komunikace v různých situacích vedení dialogu OSV6 - vzájemné poznávání OSV10 - řešení problémů v mezilidských vztazích</p>
Literární výchova			
	<p>DV:dokáže recitovat krátkou báseň i z paměti DV:dokáže spojit obsah</p>	<p>recitace říkadel a krátkých básní z paměti, přednes vhodné poezie</p>	<p>OSV3 - cvičení sebekontroly, sebeovládání</p>

	<p>textu s ilustrací</p> <p>DV:plynule čte s porozuměním přiměřený text</p> <p>DV:dokáže převyprávět jednoduchý příběh</p> <p>DV:seznamuje se se základními žánry a pojmy literatury</p>	<p>všímat si spojitosti textu s ilustrací, vlastní výtvarný doprovod</p> <p>dramatizace příběhů</p> <p>zážitkové čtení a naslouchání</p> <p>tiché a hlasité čtení s porozuměním</p> <p>orientace v textu, převyprávění příběhu</p> <p>literární žánr - pohádka, bajka, pověst</p> <p>poslech literárních textů</p>	<p>OSV5 - rozvoj základních rysů kreativity- nápady, originalita</p> <p>VMEG1 - rodinné příběhy</p>
--	--	--	---

3. ročník			
Očekávané výstupy	Dílčí (školní) výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
Jazyková výchova			
<p>OVO22: Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky</p> <p>OVO23: Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná</p> <p>OVO29: Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastní jména osob, zvířat a místních pojmenování.</p> <p>OVO26: Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves</p> <p>OVO25: Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru.</p> <p>OVO24: Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost</p> <p>OVO27: Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy.</p>	<p>DV:rozlišuje hlásky, slabiky a dělení hlásek</p> <p>DV:pozná, že některá slova mají několik významů</p> <p>DV:určí slova opačného, podobného významu, slova nadřazená, podřazená, souřadná</p> <p>DV:umí vyjmenovat vyjmenovaná slova po b,l,m,p,s,v,z</p> <p>DV:osvojuje si psaní i, í, y, ý v psaném i diktovaném textu.</p> <p>DV:seřadí daná slova podle abecedy</p> <p>DV:vyhledá podstatná jména v textu</p> <p>DV:vyjmenuje pádové otázky</p> <p>DV:určí rod a číslo</p> <p>DV:rozliší podstatné jméno obecné a vlastní</p> <p>DV:píše správně názvy osob, zvířat a místních pojmenování</p> <p>DV:vyjmenuje slovní druhy, umí přiřadit slovní druhy k číslům 1-10</p> <p>DV:pozná slovní druhy mimo zájmen a příslovčí</p> <p>DVbezpečně pozná větu jednoduchou a souvětí</p>	<p>stavba slova a rozdělení hlásek</p> <p>slova nadřazená, podřazená, souřadná</p> <p>slova protikladná, souznačná, slova příbuzná</p> <p>Psaní i,í a y, ý po obojetných souhláskách b, l,m,p,s,v,z</p> <p>Řazení slov podle abecedy.</p> <p>Podstatná jména - pád, číslo, rod</p> <p>Vlastní jména</p> <p>Slovní druhy, mimo zájmena a příslovce</p> <p>Stavba věty jednoduché, stavba souvětí.</p>	<p>OSV1: Rozvoj schopností poznávání - cvičení dovedností zapamatování, řešení problému</p> <p>OSV10: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zvládnutí učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.</p>

(podle počtu sloves)			
Komunikační a slohová výchova			
<p>OVO2: Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.</p> <p>OVO6: Volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v školních i mimoškolních situacích.</p> <p>OVO3: Respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru.</p> <p>OVO4: Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost.</p> <p>OVO5: V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.</p> <p>OVO7: Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.</p> <p>OVO10: Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.</p> <p>OVO9: Píše správně tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev.</p> <p>OVO11: Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.</p>	<p>DV:vykoná činnost podle pokynů, pokud nerozumí, reaguje otázkami</p> <p>DV:reaguje přiměřeně věku na vytvořenou situaci – DV:používá pravidla slušného mluvení</p> <p>DV:tvoří správně hlas, dýchá a správně navozuje délky samohlásek</p> <p>DV:podle předem připravené osnovy krátce vypravuje nebo popisuje dané téma</p> <p>DV:užívá správnou techniku psaní</p> <p>DV:vypráví jednoduchý příběh podle ilustrací</p>	<p>Naslouchání praktické, věcné, aktivní - zaznamenat slyšené, reagovat otázkami.</p> <p>Pozdravy, rozloučení, poděkování, prosba, žádost, omluva, pravidla slušného mluvení (neskákat do řeči...)</p> <p>Základy techniky mluveného projevu.</p> <p>Vypravování.</p> <p>Jednoduchý popis.</p> <p>Technika psaní - úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu. Vyprávění na základě obrazového materiálu.</p>	<p>OSV3: Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly a sebeovládání.</p>
Literární výchova			
<p>OVO39: Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.</p> <p>OVO40: Vyjadřuje své pocity z přečteného textu.</p> <p>OVO41: Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.</p> <p>OVO42: Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.</p>	<p>DV:recituje přiměřeně dlouhou básně DV:čte pohádky a krátké povídky přiměřené věku</p> <p>DV:volně reprodukuje čtený nebo slyšený text DV:dramatizuje přečtený příběh DV:výtvarně vyjádří přečtený text DV:odlišuje poezii a prózu (přiměřené věku)</p> <p>DV:je schopen vyhledat tichým i hlasitým čtením informace z textu DV:vyjádří svůj postoj k přečtenému textu</p>	<p>Zdokonalování čtení - krátké příběhy. Recitace a přednes krátké básně. Poezie, básně Pohádky, povídky Vánoční tematika, zvyky, koledy, říkadla, ilustrace</p> <p>Seznamuje se se základy literatury - poezie, próza, divadlo</p> <p>Pohádka, bajka, povídka Dětský spisovatel Divadelní představení Společná četba - Mach a Šebestová, Děti z Bullerbynu.</p>	<p>OSV2: Sebepoznání a sebepojetí - já, jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj inform o mně.</p>
4. ročník			

Očekávané výstupy	Dílčí (školní) výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
Jazyková výchova			
<p>OVO30: Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová</p> <p>OVO33: Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary</p> <p>OVO31: Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku</p> <p>OVO37: Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách</p> <p>OVO32: Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu</p>	<p>DV: třídí a zařazuje slova do určitých významových okruhů</p> <p>DV: rozlišuje slova podle nadřazenosti, podřazenosti a souřadnosti</p> <p>DV: vyhledává slova s ustálenou hláskovou podobou</p> <p>DV: všímá si spisovné podoby slov a porovnává je s běžně užívanými nespisovnými slovy</p> <p>DV: třídí slova hanlivá, lichotivá a zdobnělá</p> <p>DV: najde ve slově kořen</p> <p>DV: rozliší část předponovou a příponovou</p> <p>DV: znázorňuje stavbu slov</p> <p>DV: učí se správně využívat stavbu slova při dělení slov</p> <p>DV: tvoří slova příbuzná k danému kořenu</p> <p>DV: rozlišuje předpony a předložky</p> <p>DV: užívá daná slova s předponami a předložkami ve větách</p> <p>DV: vysvětluje pravopis slov používá dvojice slov (být - být) ve větách</p> <p>DV: užívá uvědoměle i, í / y, ý po obojetných souhláskách u vyjmenovaných i příbuzných slov</p> <p>DV: používá názvy slovních druhů</p> <p>DV: rozlišuje ohebné a neohebné slovní druhy</p> <p>DV: používá správné otázky a další pomůcky při rozlišení slovních druhů</p> <p>DV: vyhledává slovní druhy v textu a určuje je</p>	<p>Význam slova, slova jednoznačná a mnohoznačná</p> <p>Slova nadřazená a podřazená</p> <p>Nauka o slově, hlásková podoba slova</p> <p>Slova spisovná a nespisovná</p> <p>Slova citově zbarvená</p> <p>Stavba slova (kořen, předpona, přípona), rozlišení předložek a předpon</p> <p>Vyjmenovaná slova a slova příbuzná</p> <p>Slovní druhy</p>	
<p>OVO34: Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty</p> <p>OVO35: Odlišuje větu jednoduchou a souvětí,</p>	<p>DV: určuje pád, číslo, rod podstatných jmen</p> <p>DV: zařazuje podstatná jména podle koncovek ke vzorům ve všech rodech</p> <p>DV: skloňuje vzory podstatných jmen</p> <p>DV: doplňuje a odůvodňuje i, y v koncovkách podstatný jmen</p> <p>DV: pracuje s pravidly českého pravopisu</p> <p>DV: rozpozná infinitiv, zvrtná slovesa</p> <p>DV: určuje osobu, číslo a čas</p> <p>DV: ptá se na podmět a přísudek, určuje základní</p>	<p>Podstatná jména - pád, číslo, rod, vzor</p> <p>Slovesa - infinitiv, osoba, číslo; čas minulý, přítomný a budoucí</p> <p>základní skladební dvojice - určování podmětu a přísudku, podmět vyjádřený a nevyjádřený</p>	

<p>vhodně změnit větu jednoduchou v v souvětí</p> <p>OVO36: Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje</p>	<p>skladební dvojici a označí ji, DV:rozpozná nevyjádřený a několikanásobný podmět, DV:pozná věty jednoduché, i ty, které nemají úplnou ZSD orientuje se v pořádku slov ve větě DV:pracuje s holou větou, rozlišuje větu jednoduchou a souvětí DV:spojuje věty v souvětí spojovacími výrazy, určí počty vět v souvětí DV:naznačuje stavbu souvětí vzorcem DV:tvoří souvětí k daným vzorcům, užívá vhodných spojovacích výrazů, umí výrazy obměnit</p>	<p>Věta jednoduchá a souvětí, uspořádání vět jednoduchých do souvětí Spojování vět v souvětí pomocí spojovacích výrazů a možnosti jejich obměňování Souvětí</p>	
Komunikační a slohová výchova			
<p>OVO15: Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta</p> <p>OVO13: Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává</p> <p>OVO14: Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení</p> <p>OVO16: Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku</p> <p>OVO19: Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace</p> <p>OVO18: Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru</p> <p>OVO20: Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry</p>	<p>DV:reprodukuje jednoduchý text, dodržuje následnost dějových složek, DV:vypravuje s použitím plnovýznamových sloves s využitím vhodných spojek, DV:vyjadřuje se pomocí souvětí DV:sděluje vlastní prožitky a pocity DV:tvoří otázky a odpovědi, tvoří oznámení podle pokynů (nadpis, členění textu)</p> <p>DV:čte návod, rozezná úplný a neúplný popis postupu DV:na základě čtení s porozuměním vyrobí jednoduchý dárek DV:posoudí vhodnost vybraného dárku DV:vyjádří své pocity při obdarovávání DV:reprodukuje podstatné informace, zjištěné poznatky ověří v praxi DV:sestaví jednoduchou SMS DV:telefonuje výstižně a stručně</p> <p>DV:dodržuje pravidla kultivovaného dialogu</p> <p>DV:shromažďuje texty a témata, reprodukuje podstatné informace DV:dramatizuje (sportovní) situace a komentuje je DV:vyhledává a třídí informace, získané informace předá ostatním, vyhledává na internetu, v encyklopediích, DV:používá různé druhy</p>	<p>Vypravování jednoduché</p> <p>Sestavení oznámení</p> <p>Popis výroby dárku</p> <p>Jednoduché přání</p> <p>Forma společenského styku - telefonování, rozhovor</p> <p>Práce s textem</p> <p>Popis zvířat, věcí</p> <p>Pohlednice, dopis, adresa</p>	

	popisů DV:posoudí plnost a neúplnost adresy, rozpozná, které informace jsou vhodné na pohlednici (dopis), napíše a pošle pohlednici (dopis) DV:orientuje se na poště		
OVO21: Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti	DV:sestaví osnovu vypravování, tvoří otázky a odpovědi, dokončí neúplný příběh DV:vyhledává optimální informace na internetu, mapě..., zapíše získané informace a předá je ostatním	Vypravování Plánování třídní akce	MV6 - Tvorba mediálního sdělení - uplatnění a výběr výrazových prostředků MV7 Práce v realizačním týmu - stanovení si cíle, časového harmonogramu, zodpovědnosti
Literární výchova			
OVO43: Vyjadřuje dojmy z četby a zaznamenává je OVO12: Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas OVO44: Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma OVO44: Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	DV:hodnotí postavy literárního díla a určuje jejich vzájemný vztah DV:vede si čtenářský deník, prezentuje přečtenou knihu, reprodukuje obsah textu DV:čte se správným přízvukem slovním i větným, s přirozenou intonací a správným frázováním DV:seznámí se se známými dětskými ilustrátory, rozlišuje autory jednotlivých ilustrací vyhledává informace v encyklopediích, na internetu... DV:čte s porozuměním daný text, vysvětlí pojem pohádka, tvoří otázky a odpovídá na ně, vyjadřuje své pocity z četby nebo poslechu, rozpoznává známé pohádky z pantomimických ukázek, jednoduše dramatizuje pohádky, tvoří svou vlastní pohádku DV:uvědoměle pracuje s texty s danou tematikou, srovnává zvyky dřív a nyní, čte ukázky lidové slovesnosti DV:vysvětlí pojem pověst, čte s porozuměním, vyhledává a dopňuje informace k textu, volně reprodukuje, čte po rolích, dramatizuje, vytváří vlastní výtvarný doprovod DV:odlišuje verše od prózy, čte s přednesem vybrané básně, používá rým, verš, sloka, poezie, vyjádří své pocity, vytváří vlastní říkadla, básně	Povídka Dětská ilustrace Vánoční lidové zvyky a příprava na svátky Pohádka Vánoce, Velikonoce Pověsti Poezie Kulturní život regionu, (divadlo, kino, knihovna, televizní představení, rozhlas...) Prezentace oblíbené knihy	VMEGS1 Evropa a svět nás zajímá - rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti, lidová slovesnost, zvyky a tradice

Očekávané výstupy	Dílčí (školní) výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
Jazykové vyučování			
<p>OVO31: rozlišuje ve slově část příponovou, předponovou a koncovku</p> <p>OVO32: v mluveném projevu používá gramaticky správné tvary</p> <p>OVO36: užívá vhodných spojovacích výrazů podle potřeby projevu je obměňuje</p> <p>OVO34: vyhledává ZSD a v neúplné ZSD označuje základ věty</p>	<p>DV: užívá vyjmenovaných slov i frekventovaných slov příbuzných</p> <p>DV: rozlišuje kořen, předpony, přípony, koncovky</p> <p>DV: tvoří slova příbuzná používá předpony -od, -nad, -pod, -před, -roz, -bez</p> <p>DV: rozlišuje, kdy se jedná o předpony -ob, -v</p> <p>DV: používá předložky s, z v pís. projevu</p> <p>DV: pracuje s pravidly, encyklopediemi</p> <p>DV: určuje slovní druhy používá správné tvary slov pracuje s pravidly, encyklopediemi</p> <p>DV: určuje pád, číslo, rod</p> <p>DV: užívá správné tvary pod. jmen</p> <p>DV: určuje kategorie pod. jmen</p> <p>DV: skloňuje podle vzorů</p> <p>DV: rozlišuje tvrdá a měkká příd. jména</p> <p>DV: skloňuje příd. jména podle vzorů mladý, jarní</p> <p>DV: správně píše koncovky těchto příd. jmen</p> <p>DV: určuje kategorie sloves (osoba, číslo, způsob, čas)</p> <p>DV: užívá správné tvary sloves</p> <p>DV: časuje slovesa ve všech časech i způsobech</p> <p>DV: určuje kategorie</p> <p>DV: nahrazuje podstatná a přídavná jména zájmeny</p> <p>DV: seznámí se s jejich druhy</p> <p>DV: rozlišuje číslovky v textu</p> <p>DV: rozlišuje větu jednoduchou a souvětí zaměňuje větu jednoduchou v souvětí</p> <p>DV: užívá vhodné spojovací výrazy</p>	<p>vyjmenovaná a příbuzná slova</p> <p>stavba slova</p> <p>předpony</p> <p>předložky</p> <p>slovní druhy</p> <p>podstatná jména</p> <p>podstatná jména (pád, číslo, rod, vzor)</p> <p>přídavná jména (vzory mladý, jarní)</p> <p>slovesa</p> <p>zájmena</p> <p>číslovky</p> <p>souvětí, věta jednoduchá</p> <p>věta jednoduchá</p>	<p>OSV1: řešení problému</p>
<p>OVO38: zvládá základní příklady syntaktického pravopisu</p>	<p>DV: vyhledává ZSD (podmět - vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný, přísudek jen slovesný)</p> <p>DV: seznámí se s psaním koncovek v čase minulém - holý podmět</p> <p>DV: pracuje s pravidly</p> <p>DV: pozná ji v textu</p> <p>DV: výrazně čte</p> <p>DV: třídí získané poznatky</p>	<p>věta jednoduchá</p> <p>shoda přísudku s podmětem</p> <p>přímá řeč (poznat v textu)</p> <p>opakování učiva</p>	
Čtení a literární výchova			
	DV: zdokonaluje se ve čtení	pověst	

<p>OVO18: volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru</p> <p>OVO45: rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů</p> <p>OVO46: při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementárních literárních pojmů</p>	<p>DV:čte s porozuměním DV:reprodukuje text,rozlišuje podstatné od méně podstatného pojmy: pověst, literatura, autor, ilustrátor čte s výrazem DV:vyjadřuje svůj názor, pocit DV:hledá klíčová slova a pojmy pojmy: pohádka lidová, klasická, moderní DV:čte s porozuměním DV:vyjádří svůj názor, pocit DV:vyjádří hlavní myšlenku, poučení pojmy: bajka DV:poslouchá literární texty, zážitkové čtení a naslouchání DV:vyjádří pocity pojmy: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, koleda DV:užívá spisovnou výslovnost DV:používá mimojazykové prostředky - mimika, gesta pojmy: divadelní představení, herec, režisér, kulisy DV:zná základní pravidla interpunkce DV:přednáší vhodný text DV:vyjádří svůj názor, pocit pojmy:poezie, recitace, sloka, verš, rým DV:ypraví, rozmlouvá na dané téma DV:seznámí se s historií, zvyky, tradicemi a lidovou slovesností DV:získává informace na internetu DV:prezentuje oblíbeného autora, ilustrátora DV:vyjadřuje svůj názor, pocit DV:čte s porozuměním</p>	<p>pohádka</p> <p>bajka</p> <p>Vánoce (lidová slovesnost)</p> <p>dramatizace</p> <p>poezie</p> <p>Velikonoce (zvyky, tradice, ...)</p> <p>oblíbený ilustrátor, autor</p>	<p>OSV8: pravda, lež</p> <p>OSV10: problémy v mezilidských vztazích VMEGS1:rodinné příběhy</p> <p>OSV7: péče o dobré vztahy, pomoc, podpora</p> <p>OSV8: řeč těla, řeč zvuků a slov, dialog</p>
<p>OVO43: vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je</p>	<p>DV:vybere vhodnou publikaci DV:připraví prezentaci DV:předvede prezentaci DV:hodnotí prezentace ostatních spolužáků</p>	<p>prezentace oblíbené knihy, časopisu</p>	
Slohový výcvik			
<p>OVO16: vede správný dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku</p>	<p>DV:reprodukuje jednoduchý text DV:vyjadřuje svůj názor, pocit DV:poradí si v běžném společenském styku DV:vyplňuje běžné tiskopisy - poštovní poukázku, podací lístek,průvodku DV:sestaví stručný inzerát DV:poradí si v běžném</p>	<p>jednoduché vypravování</p> <p>vyplňování tiskopisů inzerát</p> <p>praktické činnosti (telefon, balík, SMS, e-mail)</p>	<p>OSV8: dovednosti pro sdělování verbální OSV9: dovednost navazovat na druhé, rozvíjet linku jejich myšlenky</p> <p>OSV2: moje vztahy</p>

<p>OVO44: volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma</p> <p>OVO20: píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunik.</p> <p>OVO21: sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo pís. projev s časovou posloupností</p>	<p>společenském styku -telefonovat, píše SMS, e-mail DV: orientuje se na poště DV: užívá spisovnou výslovnost a pravopis DV: užívá jazyk k písemnému i ústnímu dorozumívání DV: napíše pohled, přání sestaví a napíše krátký dopis - jeho části DV: zdvořile vystupuje - omluva, prosba, vzkaz, zpráva DV: zvládá základní techniky mluveného projevu - dýchání, hlas, výslovnost DV: spisovně se vyjadřuje DV: sestavuje jednoduchý popis předmětu DV: popisuje děj, pracovní postup DV: užívá spisovný jazyk DV: používá k vyprávění osnovu (stručný pís. záznam) DV: vyjadřuje svůj názor, pocit DV: užívá spisovnou výslovnost a pravopis DV: hledá a třídí informace DV: pracuje s encyklopediemi DV: získané informace předá ostatním DV: vyjádří svůj názor, pocit</p>	<p>pravidla společenského styku</p> <p>jednoduché vypravování</p> <p>popis jednoduchý popis vyprávění podle osnovy, obrázku (comix)</p> <p>praktické činnosti (internet, encyklopedie, časopisy, ...)</p>	<p>k druhým lidem OSV3: sebeovládání OSV7: péče o dobré vztahy</p>
<p>OVO19: rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikačního záměru</p> <p>OVO17: rozeznává manipulativní komunikaci v reklamě</p>	<p>DV: pozdraví, osloví DV: vede dialog DV: rozliší roli mluvčího a posluchače DV: používá základní spol. pravidla DV: poradí si v běžném společenském styku DV: prezentuje oblíbený časopis, televizní program DV: hledá informace na internetu DV: používá e-mailu</p>	<p>praktické činnosti v běžném společenském styku</p> <p>multimediální výchova - časopis, rádio, televize, internet</p>	<p>MkV2: udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi</p> <p>MV6: tvorba mediálního sdělení pro školní časopis MV1: rozlišování zábavných prvků od informativních MV5: vliv médií na každodenní život</p>

5.1.2. Cizí jazyk – ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika předmětu

Výuka je zaměřena na zvládnutí běžných pravidel ústní i písemné komunikace v angličtině, rozvíjení pozitivního vztahu k tomuto jazyku i na poznání odlišností ve způsobu života a kulturních tradic anglicky mluvících zemí. Vyučovací předmět má časovou dotaci tři hodiny týdně. Směřuje ke schopnosti dorozumět se v běžných situacích a hovořit o jednoduchých tématech, rozumět čtenému textu i poslechovým cvičením. U žáků se SPU je kladen důraz především na mluvený projev a dovednost dorozumět se. V hodinách jsou využívány moderní multimediální pomůcky.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- chápání jazyka jako svěbytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, a tedy jako významného sjednocujícího činitele národního společenství a jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání;
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství;
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů;
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace;
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření;
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama;
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším
- druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání.

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

1. Kompetence k učení:

učitel

- prostřednictvím obrázků, gest a mimikou pomáhá žákům pochopit základní jazykové jevy a budovat základy gramatiky (*kompetence k učení*)
- pomocí her a písni podporuje a rozvíjí schopnost žáků používat vizuálních podnětů k odhadu významu neznámých slov (*kompetence k učení*)
- reflektuje individuální schopnosti žáků a prezentuje novou látku různými způsoby: vizuálně pomocí samostatných obrázků či obrázků v učebnici, poslechem kazety nebo svého hlasu a také fyzicky prostřednictvím mimiky, gesty, pohyby či dramatizací příběhů (*kompetence sociální a personální, kompetence k učení*)
- využívá skutečných předmětů, obrázků či dalších vizuálních pomůcek a podnětů k podpoře chápání významu slov a vět (*kompetence k učení*)
- pomáhá žákům pochopit základní jazykové jevy a budovat tak základy gramatiky pomocí obrázků, ilustrací a dramatizace vět (*kompetence k učení*)
-

žák

- pracuje na svému věku přiměřeně náročných úkolech, které ho motivují k dalšímu učení se jazyku (*kompetence k učení*)
- staví věty ze slovních cihel a rozvíjí tak chápání principů výstavby syntaktických celků (*kompetence k učení*)
- na vzorech si osvojuje písemné vyjadřování (*kompetence k učení*)

2. Kompetence k řešení problémů:

učitel

- prostřednictvím her, písni, hádanek a komiksového čtení rozvíjí schopnost žáků logického myšlení a rozhodování se pro správné řešení (*kompetence k řešení problémů*)
- zařazuje do výuky jazykové hry, které evokují k hádání a dedukci (*kompetence k řešení problémů*)
- zařazuje do výuky takové úkoly, při kterých žák využívá logického myšlení (*kompetence k řešení problémů*)
- zařazuje cvičení na rozvoj čtení a psaní vyžadující aplikaci různých dovedností (*kompetence k řešení problémů*)
- rozvíjí žákovu schopnost identifikovat obtížné hlásky ve výslovnosti anglických slov vhodnými cvičeními (*kompetence k řešení problémů*) a dává mu prostor pro jejich procvičování pomocí říkanek (*kompetence k učení*)

žák

- předvídá děj příběhů na základě doprovodní ilustrace či zvukové nahrávky (*kompetence k řešení problémů*)
- třídí informace, řeší hádanky, vybírá informace, aplikuje znalosti, a rozvíjí tak svou schopnost logicky uvažovat (*kompetence k řešení problémů*)
- dostává příležitost vymýšlet vlastní jazykové hádanky a kvízy (*kompetence k řešení problémů*)

3. Kompetence komunikativní:

učitel

- se zpočátku zaměřuje na poslech s porozuměním, který umožňuje neverbální komunikaci žáků (*kompetence komunikativní*)
- seznamuje se s takovou slovní zásobou a jazykovými strukturami, které mu umožní brzkou jednoduchou konverzaci (*kompetence komunikativní*)
- je veden k řízení komunikace pomocí her, hádanek a dramatizací příběhů (*kompetence komunikativní*)
- vybírá takovou slovní zásobu a jazykové struktury, aby žák byl schopen jednoduché konverzace (*kompetence komunikativní*)
- rozmanitými cvičeními systematicky rozvíjí základní řečové dovednosti (*kompetence komunikativní*)
- vede žáky k řízené komunikaci zařazováním hádanek a her do výuky (*komunikace komunikativní*)

žák

- na delších textech, jako jsou plakáty, informace, nápisy, formou her a písni, si rozšiřuje probírané učivo (*kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální*)
- komunikuje písemnou formou nejdříve v jednoduchých větách, pak v souvětích a odstavcích, vždy podle vzoru (*kompetence komunikativní*)
- ukotvuje výslovnost nápodobou a opakováním (*kompetence komunikativní*)
- komunikuje se svými spolužáky v určitých situacích a užívá standardní fráze (*kompetence komunikativní*)
- rozvíjí svůj ústní projev a porozumění projevu svých spolužáků ve speciálních cvičeních (*kompetence komunikativní*)
- zdramatizuje příběhy z učebnice a zdokonaluje ta svou schopnost komunikovat s ostatními (*kompetence komunikativní*)

4. Kompetence sociální a personální:

učitel

- zohledňuje individuální potřeby žáků a zařazuje do výuky jim odpovídající aktivity a cvičení, které učebnice nabízí (*kompetence sociální a personální*)
- reflektuje individuální schopnosti žáků a prezentuje novou látku různými způsoby: vizuálně pomocí samostatných obrázků či obrázků v učebnici, poslechem kazety nebo svého hlasu a

také fyzicky prostřednictvím mimiky, gesty, pohyby či dramatizací příběhů (*kompetence sociální a personální, kompetence k učení*)

- učitel navozuje témata a uvádí modelové rozhovory ze skutečného života (*kompetence sociální a personální*)
- seznamuje žáka s anglicky mluvícími zeměmi, s jejich lidmi a zvyky, a rozvíjí tak jeho porozumění pro jiné kultury (*kompetence občanská, kompetence sociální a personální*)
- zařazuje do výuky takové aktivity, které zohledňují individuální potřeby žáků (*kompetence sociální a personální*)
- navozuje situace pro práci s tématy, které žák zná a jsou mu blízké (*kompetence sociální a personální*)
-

žák

- je uveden do učiva prostřednictvím témat a postav, které jsou mu blízká a známá (*kompetence sociální a personální*)
- na delších textech, jako jsou plakáty, informace, nápisy, formou her a písní, si rozšiřuje probírané učivo (*kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální*)
- pracuje s texty doprovázeny fotografiemi skutečných lidí, čímž si prohlubuje vědomosti o realitě anglicky mluvících zemí (*kompetence sociální a personální*)
- komunikuje a spolupracuje ve dvojici a ve skupině se svými spolužáky (*kompetence sociální a personální*)
- pracuje na cvičeních v pracovním sešitě, které mu umožní sebevyjádření (*kompetence občanská, kompetence sociální a personální*)
- prostřednictvím kvízů si začíná osvojovat schopnost sebehodnocení (*kompetence sociální a personální*)
- na některých cvičeních pracuje v týmu a přejímá zodpovědnost za vlastní učení a celkový výsledek práce skupiny (*kompetence občanská, kompetence sociální a personální*)
- zobrazuje vlastní pocity týkající se probírané lekce a zaznamenává kladné momenty ve svém učení (*kompetence sociální a personální*)
- dostává prostor k vlastní kreativitě a vyjádření svého vidění věcí a dějů při výrobě plakátů a při dramatizaci krátkých scének (*kompetence k řešení problémů, kompetence sociální a personální*)
- dostává příležitost projevit a realizovat své zájmy na tematických cvičeních využitím svých znalostí a dovedností (*kompetence k řešení problémů, kompetence sociální a personální*)
- se vyjadřuje také pohybem a mimikou při zpívání písní, hraní her a dramatizaci příběhů (*kompetence pracovní, kompetence sociální a personální*)

5. Kompetence občanská:

učitel

- zadáváním jednoduchých úloh a podnětů k sebehodnocení povzbuzuje žáky k zodpovědnosti za vlastní učení (*kompetence pracovní, kompetence občanská*)
- pomáhá žákům získat porozumění pro jiné kultury, země, zvyky a lidi čtením o kulturních zvycích v doplňkových materiálech učebnice (*kompetence občanská*)
- nabízí žákům volitelné úkoly, výsledné práce žáků pak vystavuje ve třídě (*kompetence občanská*)
- zařadí na konci školního roku, resp. na konci kurzu, který učebnice nabízí, vystoupení žáků pro rodiče a učitele, ve kterém prezentují své znalosti z anglického jazyka (*kompetence sociální a personální, kompetence občanská*)
- zařazuje do výuky opakovací cvičení a hry, při kterých si žák ověří nabyté vědomosti, a tak mu umožní zažít pocit úspěchu (*kompetence občanská*)
- zařazuje do výuky aktivity zaměřené na porovnání realit České republiky a Velké Británie (*kompetence občanská*)
-

žák

- v sebehodnotících cvičeních vyjadřuje vlastní pocity a uspokojení z vlastní práce (*kompetence sociální a personální, kompetence občanská*)
- dle vlastních zájmů a potřeb si vybírá doplňující aktivity (*kompetence k učení, kompetence občanská*)

6. Kompetence pracovní:

učitel

- zadáváním jednoduchých úloh a podnětů k sebehodnocení povzbuzuje žáky k zodpovědnosti za vlastní učení (*kompetence pracovní, kompetence občanská*)
- využívá aktivity, které vyžadují jiný styl a místo práce, než práce s učebnicí a pracovním sešitem v lavici; například hry s kartami a obrázky, hry se slovy, pohybové hry, písně s pohyby apod. (*kompetence pracovní*)
- poskytne žákům kopírovatelný, šestistránkový obrázkový slovník, který žákům pomáhá uspořádat si klíčovou slovní zásobu (*kompetence pracovní*)
- využívá motivačních cvičení – krátkých aktivit k naladění žáků a k zopakování jazyka a jazykových struktur z předchozí lekce (*kompetence k učení, kompetence pracovní*)
- buduje každému žákovi portfolio se záznamy o docházce, hodnocení, výsledky testů, komentáře k úkolům, příklady prací atd. (*kompetence pracovní, kompetence k učení*)
- vyzdvihuje význam důležitých procvičovacíh aktivit tím, že vytváří potřebné učební pomůcky spolu se žáky (*kompetence pracovní*)
- zachovává v lekcích jistou posloupnost, což žákovi poskytuje uspokojující rutinu (*kompetence pracovní*)
-

žák

- pracuje ve známém prostředí a se stejnou posloupností v každé lekci, což mu zajišťuje uspokojující rutinu (*kompetence pracovní*)
- předvede své znalosti před svými rodiči a učiteli na konci školního roku ve vystoupení, které si připraví samostatně se svými spolužáky a s mírnou pomocí učitele (*kompetence k učení, kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence sociální a personální, kompetence občanská, kompetence pracovní*)

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu anglický jazyk

Osobnostní a sociální výchova

- Tematický okruh: Rozvoj schopnosti poznávání; činnosti: cvičení pozornosti a soustředění v hrách opakovacích lekcích

Mediální výchova

- Tematický okruh: Tvorba mediálního sdělení; činnosti: Podání faktických informací přitažlivou formou – opakovací lekce A, B

Výchova evropských a globálních souvislostech

- Tematický okruh: Evropa a svět nás zajímá; činnosti: poznávání a seznamování se s jinými kulturami – anglická jména a jejich české ekvivalenty, hry v anglicky mluvících zemích, zvyky svátků Halloween, Vánoce a Velikonoce ve Velké Británii, tvorba pozdravů k Vánocům a Velikonocům
- Tematický okruh: Objevujeme Evropu a svět; činnosti: diskuse nad mapou Evropy, vybarvování vlajek jednotlivých států, otevřená výstavka vlajek evropských států;

1.a 2. období

Učební plán předmětu cizí jazyk s učebním plánem školy				
1. období			2. období	
Ročník				
1.	2.	3.	4.	5.
0 hodin	0 hodin	3 hodiny	3 hodiny	3 hodiny
Celkem				
9 hodin				

3. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí (školní) výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
OVO 1: vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby OVO 3: rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova OVO 5: používá abecední slovník učebnice	DV:vybaví si slovní zásobu v daných okruzích DV:pojmenuje slovíčka z daných okruhů	Rodina Domov Volný čas Čísla 1- 20 Barvy Oblečení Jídlo Školní předměty Zvířata Říkanky a písně Vánoce, Velikonoce	OSV 1: rozvoj schopnosti poznávání OSV 2: informace o mé osobě VMEGS 1: zvyky a tradice anglicky mluvících zemí
OVO 2: rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje	DV: pozdraví a poděkuje DV: představí se DV: rozumí jednoduchým pokynům ve třídě DV:plní jednoduché příkazy DV: zeptá se a odpoví na dotaz na barvu DV: odpovídá krátkou odpovědí DV:odpoví na vlastnictví věci DV:odpoví na otázky k popisu místnosti	Pozdrav Poděkování Pokyny ve třídě Osobní údaje Dotazy a krátké odpovědi	OSV 3: regulace vlastního chování OSV 8: komunikace
OVO 3: rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova	DV:napíše krátká sdělení DV: vybaví si a reprodukuje anglickou abecedu DV:čte krátký komiksový příběh	Adresa Blahopřání Pozdrav z prázdnin Anglická abeceda	OSV 1: rozvoj schopnosti poznání
OVO 4: pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění	DV:utvoří jednoduchou větu, zápor a otázku DV:rozumí obsahu komiksového příběhu DV:zdramatizuje krátký příběh	Komiksový příběh Věta jednoduchá Otázka a zápor u slovesa být, mít, umět, mít rád Člen určitý a neurčitý Přídavná jména	OSV 1: rozvoj schopnosti poznávání
OVO 5: používá abecední slovník učebnice	DV:orientuje se a používá slovníček v učebnici	Slovní zásoba učebnice	OSV 1: rozvoj schopnosti poznávání MkV 4: význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumívání

4. a 5. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí (školní) výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
Pravidla komunikace v běžných každodenních situacích			
OVO 1. rozumí slovům a jednoduchým větám pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně	DV: pozdraví kamaráda, představí se DV: vede jednoduché rozhovory DV: klade zjišťovací otázky	pozdravy představování rozhovory seznamování poděkování pokyny	OSV 2: sebezpoznání a sebezpečí OSV 3: seberegulace a sebeorganizace OSV 8: komunikace MkV 2: lidské vztahy

<p>a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>OVO 7: Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace</p> <p>OVO 9: Aktivně se zapojí do jednoduchých rozhovorů, sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p>	<p>DV: rozumí základním pokynům</p> <p>DV: vyjádří své pocity a nálady</p>	<p>pocity, nálady</p> <p>psaní pohlednice a jednoduchého dopisu</p>	
Jednoduchá sdělení			
<p>OVO 1. rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům</p> <p>OVO 3: Čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu</p> <p>OVO 7. reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace</p>	<p>DV: popřeje k narozeninám</p> <p>DV: vyrobí a napíše přání ke svátkům</p>	<p>Narozeniny</p> <p>Halloween</p> <p>Vánoce, novoroční zvyky</p> <p>Svatý Valentýn</p> <p>Velikonoce</p> <p>Písně, říkadla a básničky</p>	<p>MkV 1: zvyky a tradice, písně a poezie</p> <p>VMEGS 1: život dětí v jiných zemích</p>
Tematické okruhy			
<p>OVO 1. rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům</p> <p>OVO 2. vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům</p> <p>OVO 3. rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>OVO 4 . reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace</p>	<p>DV: ovládá slovní zásobu</p> <p>DV: tvoří jednoduché věty a otázky</p> <p>DV: odpovídá na otázky</p> <p>DV: získává informace z psaného i slyšeného textu</p>	<p>čísla 1 - 100</p> <p>rodina</p> <p>jídlo, jednoduchý recept</p> <p>oblečení, barvy</p> <p>vzhled osoby</p> <p>školní potřeby, rozvrh</p> <p>čas</p> <p>televizní pořady</p> <p>záliby, volný čas</p> <p>domácí a divoká zvířata</p> <p>pocity, nálady</p> <p>zdraví a nemoci</p> <p>obchody a místa ve městě</p> <p>popis cesty</p> <p>činnosti o dovolené</p> <p>počasí</p> <p>hudební nástroje</p> <p>sport</p> <p>umístění předmětů</p> <p>místnosti v domě</p>	<p>OSV 1: rozvoj schopnosti poznávání</p>
Slovní zásoba a tvoření slov			
<p>OVO 2. rozumí obsahu</p>	<p>DV: ovládá ústně</p>	<p>čísla 1 - 100</p>	<p>OSV 1: Rozvoj schopností</p>

a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci OVO 5. používá dvojjazyčný slovník	i písemně slovní zásobu DV: tvoří jednoduché věty a otázky DV: odpovídá na otázky DV: vyhledává známá slovíčka v textu DV: vyslovuje foneticky správně	rodina jídlo oblečení, barvy vzhled osoby školní potřeby, rozvrh čas, dny v týdnu, měsíce, datum televizní pořady záliby, volný čas domácí a divoká zvířata pocity, nálady zdraví a nemoci obchody a místa ve městě činnosti o dovolené počasí hudební nástroje sport umístění předmětů místnosti v domě	poznávání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium MV 1: Rozvojí schopnosti veřejně vystupovat, využití schopnosti týmové práce
Základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního principu pravopisu			
OVO 4. vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku OVO 6. sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení; vyplní své základní údaje do formulářů OVO 7. reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace OVO 8. obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu	DV: tvoří jednoduché věty kladné i záporné, otázky i odpovědi kladné i záporné	rozkazovací způsob tázací zájmena sloveso "být" v kladné větě a otázce kladná a negativní odpověď přídavná jména sloveso "mít" v otázce a odpovědi množné číslo podstatných jmen přivlastňovací pád sloveso "mít rád" v kladné větě a otázce vazba "there is/there are" otázka na množství přítomný čas prostý, průběhový kladná věta, otázka, krátká odpověď - kladná i záporná sloveso "can" otázky s pomocným slovesem "do/does" řadové číslovky minulý čas slovesa "být" a "mít"	OSV 1: Rozvíjí schopnosti poznávání: cvičení dovedností zapamatování, dovednosti pro učení a studium

5.2. Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

5.2.1. Vyučovací předmět: MATEMATIKA

1. a 2. období

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět matematika poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. V základním vzdělávání je především založen na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích.

Žáci v něm mají získat početní dovednosti v oboru přirozených čísel. Měli by si poradit s praktickými úlohami denní potřeby ve všech oblastech, bez problémů rozpoznat příčiny a důsledky, odvodit nové skutečnosti, naučit se rýsovat, pracovat s jednoduchými tabulkami a grafy, vyhledávat informace, ověřovat pravdivost svých tvrzení.

Vzdělání v tomto předmětu by mělo směřovat k rozvíjení logického myšlení, potřeby počítat a využívat matematiku v běžném životě.

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

1. Kompetence k učení:

- podporujeme u žáků rozvoj schopnosti abstraktního a logického myšlení, zejména zařazováním vhodných problémových úloh, kvízů, křížovek,...
- vytváříme u žáků zásoby matematických nástrojů (různých metod řešení, početních operací), které žák efektivně využívá při řešení úkolů vycházejících z reálného života a praxe

2. Kompetence k řešení problému:

- nabízíme žákům dostatek úloh a příkladů, vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problémů
- podporujeme nalézání různých variant řešení zadaných úloh
- provádíme se žáky rozbor úkolů, tvoříme plán jeho řešení, odhadujeme výsledky, volíme správný postup k vyřešení problému a vyhodnocujeme správnost výsledku vzhledem k zadání

3. Kompetence komunikativní:

- nabízíme žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními spolužáky
- užíváme matematického jazyka včetně matematické symboliky
- pracujeme s grafy, tabulkami, apod.

4. Kompetence sociální a personální:

5. Kompetence občanské:

- zařazujeme úlohy s ekologickou tematikou

6. Kompetence pracovní:

- nabízíme žákům projekty
- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům a úplné dokončení práce

Učební plán předmětu matematika v souladu s učebním plánem školy				
1. období			2. období	
Ročník				
1.	2.	3.	4.	5.
4 hodiny	5 hodin	5 hodin	5 hodin	5 hodin
Celkem				
24 hodin				

1. ročník			
Očekávané výstupy	Dílčí (školní) výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
Numerace 0 - 20			
OVO1: používá přirozená čísla 0 - 20 k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků OVO3: užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo	DV:spočítá prvky daného souboru do 5-ti DV:porovnává čísla a soubory prvků s počtem prvků do 5-ti DV:přečte a zapíše č. 0 - 5 DV:sčítá a odčítá č. v oboru 0 - 5 DV:řeší slovní úlohy v oboru 0 - 5	číselná řada 1 - 5 počítání předmětů v daném souboru vyvození čísel a seznámení s číslicemi 1 - 5 porovnávání čísel návuk psaní číslic 1 - 3 sčítání a odčítání v oboru 1 - 3	OSV1 Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění

<p>na číselné ose OVO4: provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly OVO5: řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</p>	<p>DV: spočítá prvky daného souboru do 10-ti DV: porovnává čísla a soubory prvků s počtem prvků do 10-ti DV: přečte a zapíše č. 0 - 10 DV: sčítá a odčítá č. v oboru 0 - 10 DV: řeší slovní úlohy v oboru 0 - 10 DV: spočítá prvky daného souboru do 20-ti DV: porovnává čísla a soubory prvků s počtem prvků do 20-ti DV: přečte a zapíše č. 0 - 20 DV: sčítá a odčítá č. v oboru 0 - 20 bez přechodu desítky DV: řeší slovní úlohy v oboru 0 - 20 bez přechodu desítky DV: řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahům o n více (méně) v probíraném oboru</p> <p>ke vztahům o n více (méně) v probíraném oboru</p>	<p>nácvik psaní číslic 4 - 5 sčítání a odčítání v oboru 1 - 5 číslo 0 nácvik psaní č. 0 sčítání a odčítání s č. 0 slovní úlohy numerace v oboru do deseti počítání po jedné porovnávání čísel číslo 6 - 10 , nácvik psaní č. 6, 7, 8, 9, 10 sčítání a odčítání slovní úlohy čísla 0 - 20 numerace přičítání k číslu 10 odčítání s rozdílem 10 sčítání a odčítání ve druhé desítce bez přechodu přes základ 10 sčítání a odčítání slovní úlohy slovní úlohy na porovnávání : "O n více" "O n méně" sčítání a odčítání slovní úlohy</p>	
Geometrie			
		<p>zákl. geometrické útvary zákl. geometrická tělesa</p>	

2. ročník			
Očekávané výstupy	Dílčí (školní) výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
Číselný obor 0 až 100			
<p>OVO3: užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose</p>	<p>DV: sčítá a odčítá v oboru do 20 s přechodem přes desítku DV: řeší slovní úlohy v oboru 0 - 20 s přechodem desítky</p> <p>DV: vytváří konkrétní soubory na číselné ose DV: orientuje se na číselné ose DV: porovnává čísla do 100 a DV: zapisuje vztahy mezi nimi pomocí symbolů</p> <p>DV: dokáže zaokrouhlit čísla na desítky</p>	<p>opakování učiva 1. ročníku - číselná řada, vztahy větší, menší, rovno, porovnávání čísel sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes 10, slovní úlohy na sčítání a odčítání a s využitím vztahu o n-více, o n-méně procvičování učiva - sčítání a odčítání s přechodem, slovní úlohy všech typů přirozená čísla do 100 - číselná řada, číselná osa, desítky, porovnávání desítek, čtení a zápis desítek, sčítání a odčítání desítek, jednoduché slovní úlohy sčítání a odčítání do 100 - rozklad čísla na jednotky a desítky</p>	<p>OSV1 - řešení problémů</p> <p>OSV4 - dovednost zvládat stresové situace, hledání pomoci při potížích</p> <p>OSV6 - vzájemné poznávání ve skupině</p>

<p>OVO4: provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly OVO1: používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků</p>	<p>DV:používá sčítání a odčítání při řešení praktických úloh DV:sčítá a odčítá čísla v oboru do 100 s přechodem přes desítku DV:správně užívá závorky</p>	<p>sčítání tří sčítanců řešení a vytváření slovních úloh zaokrouhlování čísel na desítky sčítání a odčítání do 100 - sčítanec, sčítanec, součet, sčítání typu $20 + 6$ slovní úlohy na sčítání o n-více menšenec, menšitel, rozdíl - odčítání typu $25 - 5$, $56 + 3$, $98 - 5$ slovní úlohy na odčítání o n-méně sčítání a odčítání do 100 - sčítání typu $30 + 25$, odčítání typu $45 - 20$, $30 - 4$ procvičování slovních úloh sčítání a odčítání do 100 s přechodem desítky - sčítání typu $78 + 7$, odčítání typu $51 - 4$, závorky aplikace slovní</p>	
Násobení a dělení přirozených čísel v oboru násobílek do 100			
<p>OVO5: řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</p>	<p>DV:dokáže násobit a dělit v oboru násobilky do 100 DV:užívá násobení a dělení v praktických situacích</p>	<p>hravou formou a názorem seznámení s násobením a dělením přirozených čísel v oboru násobílek do 100 násobení jako opakované sčítání a záměna činitelů seznámení s pojmy : činitel, činitel, součin, dělenec dělitel, podíl hravou formou a názorem seznámení s násobením a dělením, násobení jako opakované sčítání násobení 0,1,2 a dělení 1,2 řady násobků 3,4,5, a jejich automatizace slovní úlohy na násobení a dělení DV:sčítá a odčítá č. v oboru 0 -20 s přechodem desítky DV:řeší slovní úlohy v oboru 0 - 20 s přechodem desítky opakování probraného učiva násobení a dělení 10 opakování probraného učiva</p>	<p>OSV1 - cvičení dovedností zapamatování</p>
Orientace v prostoru			
<p>OVO15: rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše jednoduchá tělesa</p>	<p>DV:poznává geometrická tělesa v praxi</p>	<p>tělesa - seznámení se základními druhy (krychle, kvádr, kužel,</p>	

		jehlan, koule) a jejich modelování	
Rýsování úseček a měření jejich délek			
OVO15: rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary	DV:kreslí křivé a přímé čáry DV:rozezná lomenou čáru otevřenou od uzavřené DV:dokáže narýsovat úsečku DV:seznamuje se se základními jednotkami délky	základy rýsování - správné držení tužky, rozlišování tvrdosti tužky při kreslení a rýsování křivá čára, přímá čára, lomená čára otevřená a uzavřená, lomená čára se protíná a neprotíná úsečka - krajní body úsečky, rýsování úsečky, náleží, nenáleží úsečce seznámení se základními jednotkami délky, měření v cm sčítání a odčítání jednotek délky, porovnávání jednotek délky délka úsečky - rýsování, porovnávání úseček, shodnost úseček	
OVO16: porovná velikost útvaru, měří a odhaduje délku úsečky			
Orientace v čase			
OVO10: orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	DV:čte časové údaje na různých typech hodin	orientace v čase - den, hodina, minuta, sekunda, čtení údajů na hodinách včetně digitálních	

3. ročník			
Očekávané výstupy	Dílčí (školní) výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
Čísla a početní operace			
OVO1: Používá přirozená čísla do 1000 k modelování reálných situací, počítá předměty v daném oboru, vytváří soubory s daným počtem prvků. OVO2: Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti. OVO3: Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose. OVO4: Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly. OVO5: Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.	DV:používá komutativnosti v řešení početních operací DV:orientuje se na číselné ose DV:sčítá a odčítá dvojciferná čísla do 100 s přechodem přes desítku z paměti i písemně DV:dokáže násobit a dělit v oboru násobilky do 100 DV:užívá násobení a dělení v praktických situacích DV:používá násobilku k řešení praktických úloh DV:řeší slovní úlohy na vztahy n-krát více, n-krát méně DV:poznává jednotlivá čísla do 1000 na základě názoru určí počet daného čísla do 1000 DV:využívá názorných pomůcek - dominové karty, kostky, počítadla apod. DV:dokáže napsat i přečíst čísla od 100 - 1000 DV:umí číslo vyhledat, zapsat, porovnat na čís. ose DV:využívá matematické znaky <, >, =	Opakování učiva 2.ročníku Sčítání a odčítání dvojciferných čísel v oboru do 100 z paměti i písemně Rovnice a nerovnice Řady násobků 6,7,8,9, a 10 Automatizace násobení a dělení v oboru násobilky Vytváření představ o jednotlivých číslech na základě názoru Přirozená čísla 0 - 1000 Počítání po stovkách, desítkách, jednotkách Čtení a zápis trojčiferných čísel Pojmy: před, za, hned před, hned za, postavení čísla v číselné řadě Porovnávání čísel v daném soboru a využívání matem. znaků a symbolů Znázornění trojčiferných čísel na číselné ose Porovnávání čísel pomocí číselné osy Zaokrouhlování	OSV1: Rozvoj schopnosti poznávání - pozornost a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů OSV6: Rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech. Poznávání lidí ve skupině, třídě, chyby při poznávání lidí.

	DV:zaokrouhluje čísla na stovky, desítky DV:umí z paměti sčítat a odčítat jednoduché příklady do 1000 DV:písemně sčítá a odčítá dvě trojčíselná čísla DV:zapisuje příklady a provádí zkoušky správnosti výpočtu DV:řeší a sestaví jednoduché slovní úlohy	trojčíselných čísel Pamětné sčítání a odčítání Písemné sčítání a odčítání Slovní úlohy Odhad a kontrola výsledku	
	DV:umí z paměti sčítat a odčítat jednoduché příklady do 1000 DV:zapisuje příklady a provádí zkoušky správnosti výpočtu DV:využívá komutativnosti DV:sestaví jednoduché slovní úlohy DV:využívá matematických her k rozvoji matematických dovedností DV:provádí odhady předběžného výsledku měření	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly do 1000. Sčítání a odčítání z paměti. Násobení dvojciferných čísel jednociferným. Písemné sčítání dvou trojčíselných čísel Řešení slovních úloh se dvěma početními výkony. Využívání početních situací v praktických činnostech. Práce ve skupině, postavení členů ve skupině. Dělení se zbytkem	

Závislosti a práce s daty

OVO11: Popisuje jednoduché závislosti z praktického života. OVO12: Doplnuje tabulky, schémata, dopňuje posloupnosti čísel.	DV:provádí odhady předběžného výsledku měření DV:umí narýsovat a používat tabulku násobků DV:užívá tabulkové zápisy v praxi (např. ceny zboží, vzdálenosti)	Jednotky délky (mm, cm, dm, m, km) Provádění jednoduchých převodů délky Praktické využití převodů délky. Tabulkové zápisy	OSV3: Sebepoznání, sebepojetí, moje učení. EV4: Vztah člověka a prostředí.
---	---	--	---

Geometrie

OVO15: Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary; nachází v realitě jejich reprezentaci. OVO16: Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky. OVO17: Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.	DV:rozezná a určí základní rozdíly čtverce, obdélníku DV:určí je na krychli, kvádru určí shodné a neshodné strany geom. útvarů DV:provádí jednoduché převody jednotek délky DV:dokáže narýsovat a změřit úsečky různé délky s přesností na milimetry DV:dokáže vymodelovat a určit souměrný útvar DV:vyhledá v prostoru, v rovině určitý geometrický útvar	Základní rovinné útvary (trojúhelník, čtverec, obdélník). Různá měřidla délky, měření úsečky Lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, bod, průsečík Modelování rovinných útvarů, vyhledávání ve svém okolí, použití stavebnic, vytváření stavebních celků.	OSV1: Rozvoj schopnosti poznávání. OSV9: Kooperace a kompetice, rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí situace soutěže, konkurenci.
---	---	---	--

4. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí (školní) výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
Číselný obor do 1 000 000			
	DV:používá základní	Opakování učiva ze 3.	

<p>OVO8: Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel OVO7: Provádí písemně početní operace v oboru přirozených čísel OVO9: Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel</p> <p>OVO6: Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení</p> <p>OVO7: Provádí písemně početní operace v oboru přirozených čísel</p>	<p>matematické operace v daném oboru DV:sčítá, odečítá, násobí a dělí jednociferným číslem, dělí se zbytkem</p> <p>DV:používá algoritmus pro písemné dělení DV:orientuje se na číselné ose, čte, zapisuje, porovnává čísla v oboru do 10 000 DV:využívá komutativnosti u sčítání DV:zaokrouhluje s danou přesností na 1 000</p> <p>DV:provádí písemné sčítání, odčítání, násobení a dělení v oboru do 10 000</p> <p>DV:dané operace využívá při řešení jednoduchých slovních úloh DV:rozezná přímou úměrnost, DV:hledá příklady v praxi DV:provádí jednoduché převody, aplikuje převody při řešení slovních úloh DV:orientuje se na číselné ose, zapisuje čísla a porovnává DV:zaokrouhluje daná čísla DV:provádí pamětné číselné operace DV:odhadne součet a rozdíl, DV:provádí dané operace, provádí kontrolu výpočtu</p> <p>násobí a dělí čísla 10 a 100 podle daného postupu sestavuje rovnice podle znázornění, řeší je utváří k nim slovní úlohy používá zavedený postup při písemném násobení dvojciferným činitelem (312x20, 312x23) DV:ověřuje výpočty na kalkulátoru DV:řeší jednoduché i složené slovní úlohy</p>	<p>ročníku:</p> <p>Numerace do 1 000 Dělení se zbytkem Závorky Písemné násobení Písemné dělení jednociferným dělitelem Čísla do 10 000</p> <p>Sčítání a odčítání z paměti do 10 000 Zaokrouhlování na 1 000</p> <p>Písemné sčítání a odčítání do 10 000</p> <p>Násobení a dělení z paměti do 10 000 Písemné násobení a dělení do 10 000 Přímá úměrnost Jednotky délky, hmotnosti, objemu, času</p> <p>Čísla větší než 10 000</p> <p>Zaokrouhlování na 10 000 a na 100 000 Sčítání a odčítání z paměti Písemné sčítání a odčítání</p> <p>Pamětné násobení a dělení Rovnice</p> <p>Písemné násobení dvojciferným činitelem</p>	
<p>OVO9:Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel</p>	<p>DV:počítá po 100 000, 10 000 a 1 000, čte a zapisuje čísla, porovnává je i na číselné ose DV:zapisuje a rozkládá v desítkové soustavě DV:zaokrouhluje s danou přesností, provádí sčítání a odčítání v daném oboru DV: násobí a dělí jednociferným číslem, písemně násobí DV:řeší slovní úlohy na</p>	<p>Milion</p> <p>Slovní úlohy</p> <p>Nerovnice Závěrečné procvičování Počítáme a hraje si s kalkulátorem</p>	<p>OSV1 Rozvoj schopnosti poznávání - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů</p>

<p>OVO13: Vyhledává, sbírá a třídí data</p>	<p>porovnávání čísel, na početní výkony, na vztahy o n-více (méně), n-krát více (méně), řeší slovní úlohy na 2 až 3 početní úkony DV:řeší příslušné nerovnice DV:procvičuje a upevňuje nabyté zkušenosti DV:používá kalkulátor k ověření výsledků, využívá operace +,-,x,: DV:vyhledává potřebné informace v jízdním řádu, na internetu atd. DV:procvičuje a upevňuje nabyté zkušenosti</p>	<p>Čteme údaje z diagramu</p>	
Zlomky			
<p>OVO23: modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku</p>	<p>DV:rozezná celek, část a zlomek, pojmenuje čitatele a jmenovatele, zlomkovou čáru, využívá názorných obrázků a modelů, řeší a vytváří slovní úlohy k určení části daného celku, vyjadřuje celek z jeho dané části, sčítá zlomky se stejným jmenovatelem</p>	<p>Zlomky, sčítání zlomků se stejným jmenovatelem</p>	
Geometrie			
<p>OVO20: Sestrojí rovnoběžky a kolmice</p>	<p>DV:modelují, kreslí a rýsují různoběžky a rovnoběžky DV:modeluje, kreslí a rýsuje přímky v různých polohách DV:vyznačuje průsečník DV:rýsuje kolmice pomocí trojúhelníku s ryskou DV:rozpoznává a ověří pravý úhel v praxi</p>	<p>Vzájemná poloha přímek v rovině Rovnoběžky, různoběžky Přímky kolmé, rýsování kolmic, rýsování rovnoběžek rýsování rovnoběžek daným bodem rýsování kolmých a rovnoběžných přímek pravý úhel, pravouhlý trojúhelník</p>	
<p>OVO18: Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici); užívá jednoduché konstrukce</p> <p>OVO21: Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu</p>	<p>DV:rozpoznává rovinné útvary (obdélník,čtverec,kružnice, kruh) DV:rozezná vrchol, sousední a protější strany DV:rýsuje kružnici podle daných pravidel DV:rýsuje oblouk kružnice DV:Rozpozná vrcholy a strany trojúhelníka DV:načrtne a narýsuje trojúhelník rovnostranný a rovnoramenný, modeluje trojúhelníkovou nerovnost a při rýsování ji využívá, rozpozná a narýsuje pravouhlý trojúhelník DV:modeluje střed úsečky a sestrojuje střed a osu úsečky DV:načrtne obdélník a čtverec, DV:rýsuje podle daného postupu DV:hledá příklady obvodů v praxi, počítá obvody podle vzorce</p>	<p>Obdélník,čtverec,kruh, kružnice Rýsování trojúhelníku Trojúhelníková nerovnost Pravý úhel, pravouhlý trojúhelník Osa úsečky, střed úsečky Rýsování obdélníku a čtverce Obvod trojúhelníku Obvod obdélníku a čtverce Rýsování rovnoběžníků Obsah obdélníku a čtverce, jednotky obsahu</p>	

	DV:určuje obsah obdélníka a čtverce pomocí čtvercové sítě, DV:používá základní jednotky obsahu (mm, cm, m ²), DV:vypočítá obsah podle vzorce a řeší jednoduché slovní úlohy na výpočet obsahů obdélníka a čtverce		
Souměrnost			
OVO22: Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	DV:určuje osy souměrnosti překládáním papíru na názorných obrázcích (motýl, hvězda), vytváří osově souměrné útvary ve čtvercové síti, modelují souměrné útvary	Osa souměrnosti, útvary souměrné podle osy	

5. ročník			
Očekávané výstupy	Dílčí (školní) výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
Přirozená čísla			
<p>OVO7: Provádí písemně početní operace v oboru přirozených čísel.</p> <p>OVO6: Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení.</p> <p>OVO8: Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel.</p> <p>OVO10: Vyhledává, sbírá a třídí data.</p> <p>OVO9: Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel.</p> <p>OVO23: Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.</p>	<p>DV:zvládá základní matematické operace s těmito čísly</p> <p>DV:řeší slovní úlohy s těmito početními úkony</p> <p>DV:využívá zákonu komutativnosti a asociativnosti</p> <p>DV:provádí písemně a pamětní operace</p> <p>DV:prakticky využívá těchto operací při převodech jednotek</p> <p>DV:osvojí si správný postup</p> <p>DV:provádí odhad výsledků</p> <p>DV:kontroluje výpočet</p> <p>DV:pracuje s kalkulátorem</p> <p>DV:čte a zapisuje čísla do 1 000 000</p> <p>DV:porovnává a vyhledává na číselné ose</p> <p>DV:zaokrouhluje</p> <p>DV:provádí pamětné číselné operace</p> <p>DV:vyhledává, sbírá a třídí data</p> <p>DV:zvládá tyto početní operace</p> <p>DV:provádí kontrolu</p> <p>DV:využívá je při řešení slovních úloh</p> <p>DV:čte a zapisuje čísla větší než 1 000 000</p> <p>DV:provádí pamětné i písemné číselné operace</p> <p>DV:využívá při písemném i pamětném počítání komutativnost a asociativnost</p> <p>DV:vyhledává, sbírá a třídí data</p> <p>DV:využívá početní operace při řešení a tvorbě praktických úloh</p>	<p>opakování sčítání, odčítání (pamětné i písemné)</p> <p>násobení jednociferným číslem (pamětné i písemné)</p> <p>dělení jednociferným číslem (pamětné i písemné)</p> <p>rovnice, nerovnice</p> <p>násobení a dělení 10, 100, 1 000</p> <p>vlastnosti násobení a dělení</p> <p>písemné násobení 2-4 ciferným číslem</p> <p>pamětné násobení a dělení čísel do 1 000 000</p> <p>dělení přirozených čísel</p> <p>pamětné dělení se zbytkem</p> <p>písemné dělení dvojciferným dělitelem</p> <p>počítání s velkými čísly nad 1 000 000</p> <p>římské číslice (I,V,X, L,C,D,M)</p>	<p>OSV1:zapamatování, pozornost, soustředění</p> <p>OSV10: řešení problémů</p> <p>OSV1: pozornost a soustředění</p> <p>VHEGS2: zážitky a zkušenosti z Evropy a světa</p> <p>OSV5: pružnost nápadů a originality</p>

	DV:seznámí se se základními římskými čísly		
Desetinná čísla			
OVO 26:přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	DV:čísla píše, čte, ukazuje na číselné ose, sčítá, odčítá, porovnává DV:seznamuje se s praktickým využitím desetinných čísel v běžném životě (peníze, měření) DV:zaokrouhluje čísla řádu desetin na celky DV: násobí a dělí desetinné číslo 10, 100 DV:užívá desetinné číslo v praktických situacích DV:řeší jednoduché slovní úlohy číselné a obrázkové řady DV:provádí početní operace při řešení slovních úloh DV:aplikuje osvojené početní operace	desetinná čísla - desetina, setina číselná osa, porovnávání, sčítání, odčítání des. Čísel desetinná čísla (zaokrouhlování, násobení a dělení 10, 100) netradiční početní úlohy násobení desetinných čísel čísly přirozenými menší než 10 dělení desetinných čísel čísly přirozenými menší než 10	OSV10: řešení problému a rozhodování
Zlomky			
OVO 24:modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku OVO 25: porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	DV:umí číst a zapisovat zlomky DV:rozlišuje čitatele a jmenovatele DV:využívá názorných obrázků k určování částí z celku DV:řeší a vytváří slovní úlohy k určování dané části z celku DV:ze zlomků vytvoří celek	zlomky (sčítání a odčítání se stejným jmenovatelem)	
Rovinné obrazce, tělesa			
OVO20: Sestrojí rovnoběžky a kolmice. OVO18: Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici), užívá jednoduché konstrukce. OVO19: Sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran. OVO21: Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu.	DV:ovládá tyto geometrické pojmy DV:dovede je narýsovat DV:sčítá a odčítá graficky úsečky DV:určí délku lomené čáry řeší praktické úlohy, měří délku, váží, měří čas, měří objem DV:rozpozná a narýsuje tyto geometrické obrazce DV:používá v praxi poznatky o geom. obrazcích DV:vypočítá obvody těchto obrazců pomocí vzorce (čtverec, obdélník, trojúhelník) nebo grafického součtu úseček (čtyřúhelník, mnohoúhelník) mnohoúhelníku sečtením délek DV:seznámí se se základními jednotkami obsahu DV:využívá jich při výpočtu obsahu čtverce a obdélníku DV:uplatňuje jednotky obsahu v praktických činnostech DV:využívá čtvercové sítě při určování obsahu DV:využívá jich při výpočtu obsahu čtverce a obdélníku DV:uplatňuje jednotky obsahu v praktických činnostech	bod, přímka, polopřímka, úsečka, lomená čára, kolmice, průsečík, rovnoběžka grafický součet úseček převody jednotek délky, hmotnosti, času, objemu geometrické obrazce (čtverec, obdélník,trojúhelník, kruh, kružnice) čtyřúhelník, mnohoúhelník obvody jednotky obsahu obsah čtverce, obdélníku (čtvercová síť) obsah čtverce, obdélníku (vzorce) trojúhelníky druhy:	OSV3: cvičení sebekontroly OSV5: kreativita OSV2: zdroj informací o mně, moje tělo

<p>OVO22: Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru.</p>	<p>DV: využívá vzorce pro výpočet obsahu DV: rozeznává druhy trojúhelníků DV: pozná rozdíl mezi odvěsnou a přeponou DV: řeší jednoduché praktické slovní úlohy DV: zná vzorec pro výpočet obvodu a umí ho prakticky využít DV: prakticky sestrojí střed úsečky: kružítkem proužkem papíru rozlišuje pojmy střed úsečky a osa úsečky DV: aplikuje tyto poznatky ve VV, PČ</p>	<p>pravoúhlý - odvěsna, přepona rovnostranný rovnoramenný trojúhelníková nerovnost obvod trojúhelníku střed úsečky osa úsečky osově souměrné útvary</p>	<p>OSV6: rozvoj pozornosti vůči odlišnostem</p>
	<p>DV: osvojené praktické dovednosti využívá při řešení úloh z běžného života DV: poznává základní geometrické útvary DV: rozlišuje vrcholy, stěny, hrany DV: rozlišuje rovinné a prostorové útvary</p>	<p>základní prostorové útvary (kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec) prostorová představivost</p>	
Tabulky, grafy, diagramy			
<p>OVO14: Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy.</p>	<p>DV: čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy DV: orientuje se ve čtvercové síti DV: rozezná osy x, y DV: zapisuje a čte souřadnice bodů DV: využívá v dětských hrách</p>	<p>přímá úměrnost souřadnice bodů</p>	

5.3. **Vzdělávací oblast: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE**

5.3.1. **Vyučovací předmět: INFORMATIKA**

1. a 2. období

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výuka předmětu probíhá v 5. ročníku, má časovou dotaci 1 hodinu týdně. Svým obsahem směřuje vzdělávání v předmětu k poznávání a využívání moderních informačních a komunikačních technologií, rozvíjení základních dovedností žáků ovládat výpočetní techniku a moderní informační technologie. Vede k získání dovednosti naučit ukládat, přenášet, zpracovávat a prakticky užívat informace.

- Vzdělávací obsah je realizován převážně aktivními metodami výuky, které samy o sobě slouží jako prostředek pro utváření klíčových kompetencí a dosahování očekávaných výstupů.

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

1. **Kompetence k učení:**

- vedeme žáky k tomu, aby ovládali základní funkce některých programů
- pomáháme žákům osvojit si vyhledávání a třídění informací, interpretovat je na základě pochopení jejich obsahu a významu
- umožňujeme žákům nalézat spolehlivé aktuální informace z většího množství zdrojů

2. **Kompetence k řešení problémů:**

- učíme žáky získané poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života
- směřujeme žáky k ověřování věrohodnosti informací a informačních zdrojů a k posuzování jejich závažnosti a vzájemné návaznosti

3. **Kompetence komunikativní:**

- vedeme žáky k naslouchání, umět formulovat otázky, vést dialog, chápat postoje a záměry účastníků komunikace, reagovat odpovídajícím způsobem – k tomu využíváme informační a komunikační prostředky (mail, chat)
- předkládáme žákům možnosti využití informační a komunikační technologie ke snazší, rychlejší a spolehlivější výměně informací

4. **Kompetence sociální a personální:**

- přispíváme k diskuzi a k debatám o spolupráci a předkládáme vhodné způsoby řešení pracovních úkolů za pomoci vhodně vybraného programu
- vytváříme atmosféru, která podpoří sebedůvěru žáků a jejich samostatný rozvoj
- aktivně se zapojujeme do práce skupin žáků a pomáháme jim přijímat své role ve skupině
- vedeme žáky k hodnocení sama sebe, práce skupiny, k srovnávání, výměně zkušeností, hledání rezerv a kompromisních řešení
- směřujeme žáky k uplatnění se v kolektivu

5. **Kompetence občanská:**

- při projektových úkolech motivujeme žáky k zodpovědnému rozhodování se podle dané situace, k respektování přesvědčení druhých lidí a zodpovědnosti za dodržování informační etiky

6. **Kompetence pracovní:**

- dohlížíme na dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel a vedeme žáky k uvědomění si jejich potřeby dodržování (řád učebny, bezpečnostní zásady při používání techniky)

- aktivně se podílíme na možnostech řešení práce žáků a předkládáme jim vhodné způsoby řešení, rozvíjíme diskuzi o možných důsledcích práce na jejich zdraví a životní prostředí
- učíme žáky prezentaci výsledků své práce, ale i práce skupiny
- vedeme žáky k aktivnímu využívání získaných znalostí a zkušeností v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje a přípravy na budoucnost

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu informatika

OSV - Osobnostní a sociální výchova

VMEGS - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

MkV - Multikulturní výchova

MV - Mediální výchova

5. ročník			
Očekávané výstupy	Dílčí (školní) výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
Základní pojmy VT			
OVO1: využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periférie OVO2: respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem a postupuje poučeně v případě jejich závady OVO3: chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	DV:pracuje s myší a orientuje se na klávesnici DV:pojmenuje základní počítačovou sestavu, periférie zná rizika práce s počítačem DV:ví, na koho se obrátit v případě závady počítače DV:umí si vytvořit složku a uložit do ní vytvořená data, umí je zálohovat	Práce s klávesnicí a myší Části klávesnice Pojmy: klik, dvojklik, uchopení a tažení Klávesnice, monitor, myš, tiskárna Vlastní počítač Výukové programy Péče o počítač, zásady hygieny práce s počítačem Organizace dat na disku Složky, spubory a práce s nimi	MkV 4 Multikulturalita
Textový editor			
OVO7: pracuje s textem a obrázkem v textovém editoru	DV:dokáže napsat krátký text DV:otevře existující soubor a upraví jej DV:umí vložit a umístit do textu obrázek	Uložení a otevření souboru Pohyb v dokumentu Označení části textu Kopírování a přesun části textu Psaní a oprava textu Písmo - typ, velikost, barva, tučné, kurzíva Vložení obrázku Zarovnání odstavce	
Grafický editor			
	DV:nakreslí s použitím nástrojů programu obrázek DV:uloží a otevře obrázek pro změny	Nakreslení obrázku a jeho uložení Otevření obrázku Základní nástroje a možnosti nastavení (tvary štětce, barvy, základní tvary)	
Internet			
OVO4: při vyhledávání informací na inter- netu používá jednoduché a vhodné cesty OVO5: vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích OVO6: komunikuje pomocí internetu či jiných	DV:dokáže vyhledat stránku s určitým tématem DV:ověřuje si vyhledané informace DV:dokáže zprávu napsat, přečíst a smazat	Pohyb na webu: - přes hypertextový odkaz - známá adresa Prohlížeč www stránek Práce s multimediální encyklopedií Dětské portály Elektronická pošta Spuštění poštovního	VMEGS 1 Evropa a svět nás zajímá MV 1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSV 8 Komunikace

běžných komunikačních zařízení		programu Odesílání, čtení a mazání zpráv	
--------------------------------	--	---	--

MS Word			
<p>OVO 2 : ovládá práci s textovými grafickými i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací</p> <p>OVO 3 : uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem</p>	<p>DV: napíše text, v němž naformátuje písmo a odstavce</p> <p>DV: dodržuje základní pravidla pro psaní textu</p> <p>DV: vytvoří jednoduchou tabulku v MS Word</p> <p>DV: rozdělí stránku na sloupce</p> <p>DV: vkládá do textu obrázky a klipárty</p> <p>DV: vloží záhlaví a zápatí</p>	<p>- textový editor, základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem</p>	<p>OSV1 Rozvoj schopností a poznání</p> <p>OSV5 Kreativita</p> <p>MV1 Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>MV6 Tvorba mediálního sdělení</p>

5.4. Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT

5.4.1. Vyučovací předmět: PRVOUKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

I. stupeň: 1. – 3. ročník, vyučovací předmět má časovou dotaci 2 - 3 hodiny týdně.

Předmět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, poznávat nejbližší okolí, rozvíjejí vztahy mezi lidmi. Předmět utváří prvotní ucelený obraz světa a připravuje základy pro specializovanější výuku ve vyšších ročnících.

Výuka pro provázána s reálným životem – návštěva místní pošty, podnikatelských firem, pracoviště hasičů, lesnického arboreta, apod.

Prvouka je posílena z disponibilní časové dotace, posílení je určeno k realizaci krátkodobých projektů, které zahrnují tematické okruhy vybraných průřezových témat, souvisejících s učivem.

Vzdělávací obsah je realizován převážně aktivními metodami výuky, které samy o sobě slouží jako prostředek pro utváření klíčových kompetencí a dosahování očekávaných výstupů – např. simulačními hrami, hraním rolí, skupinovými projekty, obhajobou vlastních hypotéz apod.

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

1. Kompetence k učení:

- pomáháme žákům osvojit si řadu aktivačních metod vedoucích k získání dovedností a znalostí, které jim přiblíží ucelený obraz světa a které je povedou k ochotě se dále o něj zajímat
- předkládáme žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů a vedeme je k jejich pravidelnému využívání
- projektovým vyučováním a propojením řešení úkolů s každodenním životem vedeme žáky ke komplexnějšímu pohledu na svět
- vedením portfolia u žáků (kde sbíráme projekty, různé písemné práce, referáty) směřujeme k tomu, aby žáci o svém učení a práci přemýšleli

2. Kompetence k řešení problémů:

- navozením problémových situací směřujeme žáky k samostatnému řešení problémů
- vedeme žáky k obhájení si svých názorů na řešení problémových situací (umět stát si za svým)
- při kolektivním problému podporujeme u žáků nebat se vyjádřit souhlas a nesouhlas s názorem druhých

3. Kompetence komunikativní:

- skupinovým vyučováním přispíváme u žáků ke kooperaci a komunikaci mezi sebou
- navozujeme diskuze na dané téma
- hrou předkládáme situační scénky z běžného života

4. Kompetence sociální a personální:

- přispíváme k diskuzi a k debatám o spolupráci a předkládáme vhodné způsoby řešení úkolů
- vytváříme atmosféru, která podpoří sebedůvěru žáků a jejich samostatný rozvoj
- aktivně se zapojujeme do práce skupin žáků a pomáháme jim přijímat své role ve skupině
- vedeme žáky k hodnocení sama sebe, práce skupiny, k srovnávání, výměně zkušeností a hledání rezerv
- směřujeme žáky k uplatnění se v kolektivu

5. Kompetence občanská:

- pomáháme žákům orientovat se ve vhodných způsobech chování k sobě navzájem
- při projektových úkolech motivujeme žáky k poznání svého nejbližšího okolí, k ochraně kulturního a historického dědictví, udržování čistoty životního prostředí
- při společných diskuzích pomáháme žákům orientovat se v jejich povinnostech a právech
- připravujeme pro žáky nejrůznější aktivity z oblasti sportu, kultury a umění

6. Kompetence pracovní:

- dohlížíme na dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel a vedeme žáky k uvědomění si jejich potřeby dodržování (řád učebny, bezpečnostní zásady při používání techniky)
- aktivně se podílíme na možnostech řešení práce žáků a předkládáme jim vhodné způsoby řešení, rozvíjíme diskuze o možných důsledcích práce na jejich zdraví a životní prostředí
- vedeme žáky k hospodárnému využívání pomůcek, sešitů, učebnic
- učíme žáky prezentaci výsledků své práce, ale i práce skupiny

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu prvouka

OSV - Osobnostní a sociální výchova

EV - Environmentální výchova

VDO - Výchova demokratického občana

VMEGS - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

1. ročník			
Očekávané výstupy	Dílčí (školní) výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
Jsem školák			
<p>OVO37: chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p> <p>OVO38: uplatňuje zákl. pravidla účastníků silničního provozu</p> <p>OVO 36: rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</p>	<p>DV:uvědomuje si své místo mezi lidmi</p> <p>DV:plní roli školáka a povinnosti s tím spojené</p> <p>DV:dojde bezpečně do i ze školy</p> <p>DV:orientuje se ve škole vhodně se chová ke spolužákům</p> <p>DV:řekne své jméno a zákl. údaje pro nenadálé události</p>	<p>škola</p> <p>třída v hodině a o přestávce</p> <p>pracovní a odpočinkové návyky</p> <p>blízké okolí školy</p> <p>osvojování forem vhodného chování</p> <p>BESIP</p>	
Příroda na podzim			
<p>OVO26: pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě</p>	<p>DV:popíše proměny přírody na podzim</p> <p>DV:rozlišuje listnaté a</p>	<p>pozorování změn v řírodě na podzim</p> <p>podzim v parku a v lese</p>	

v jednotlivých ročních obdobích	jehličnaté stromy DV:rozlišuje stromy a keře DV:pozná ovocné stromy a jejich plody DV:pojmenuje ovoce a zeleninu	práce v sadu a na zahradě podzim na poli	
Moje rodina			
OVO10: rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	DV:rozlišuje zákl. příbuzenské vztahy DV:přiměřeně se chová ke starším a mladším členům rodiny	život v rodině svátek v rodině můj domov	OSV7 Mezilidské vztahy: péče o dobré vztahy
Příroda v zimě			
	DV:popíše změny v přírodě v zimě DV:pozná zvířata u krmelce, ptáky DV:u krmítka DV:vyjmenuje vánoční zvyky a tradice	pozorování změn v přírodě v zimě zimní svátky zimní sporty zvířata v zimě	MkV2 Lidské vztahy: zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy
Člověk a zdraví			
OVO35: uplatňuje zákl. hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle	DV:pojmenuje části lidského těla DV:uplatňuje zákl.návyky osobní hygieny DV:rozlišuje úraz a nemoc DV:uvědomuje si zásady zdravého stravovacího a pitného režimu	poznáváme své tělo péče o zdraví osobní hygiena, péče o zevnějšek výživa	
Příroda na jaře			
OVO26: pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	DV:určí zákl. části těla rostlin, zvířat, ptáků DV:pozná hospodářská zvířata a jejich mláďata DV:popíše změny v přírodě na jaře	pozorování změn v přírodě na jaře stavba těla rostlin živočiškové ve volné přírodě - ptáci hospodářská zvířata a jejich mláďata jarní práce na zahradě, v sadu, na poli	EV3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí: odpady a hospodaření s odpady

2. ročník			
Očekávané výstupy	Dílčí (školní) výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
Místo, kde žijeme			
OVO38 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a <i>zdraví</i>	DV:dojde bezpečně a nejkratší cestou do školy a zpět, dokáže sdělit svou adresu DV:dokáže pojmenovat nejdůležitější části a místa obce DV:dokáže se orientovat ve škole a v blízkém okolí školy, dokáže se vhodně chovat ke spolužákům	Domov - adresa Město - pohoří, řeka, potoky, významné budovy Škola - prostředí školy, důležité osoby, předměty, činnosti ve škole Dopravní výchova - dopravní prostředky Dopravní výchova - dopravní značky	OSV7 -mezilidské vztahy EV4- vztah člověka k prostředí OSV8 - komunikace v různých situacích MK2 - vztah mezi žáky navzájem a vztah mezi učitelem a žákem EV4 - vztah člověka k prostředí

jiných	a učitelům DV:dokáže rozdělit dopravní prostředky dle místa pohybu a dokáže bezpečně cestovat do blízkého místa DV:dokáže poznat základní dopr. značky pro chodce a cyklisty a umí se podle nich chovat DV:přiměřeně svému věku se umí chovat na ulici, hřišti a v dopravních prostředcích DV:dokáže použít důležitá telefonní čísla		
Rozmanitost přírody			
	DV:dokáže popsat proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích DV:poznává zástupce jednotlivých druhů zeleniny a ovoce	Roční období - podzim Zelenina Ovoce - stromy, keře Užitkové plodiny	EV4 - vztah člověka k prostředí
Lidé a čas			
	DV:dokáže pojmenovat názvy dnů, měsíců, ročních období a jejich sled v týdnu i v roce DV:dokáže používat kalendář, sledovat svátky a narozeniny členů rodiny DV:dodržuje základní činnosti denního režimu DV:určuje čas podle hodin a kalendáře	Školní a kalendářní rok - měsíce Roční období, týden, den Kalendář Režim dne Hodiny	OSV4 - psychohygienu : dobrá organizace času
Lidé kolem nás			
OVO10: rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině	DV:rozlišuje základní i širší příbuzenské vztahy DV:dokáže se vhodně chovat ke zdravotně postiženým osobám, nesděljuje osobní údaje cizí osobě DV:dokáže projevit radost z rodinných akcí DV:dokáže vhodně využít a zorganizovat si svůj volný čas DV:zná základní tradice a zvyky Vánoc DV:rozlišuje různé pracovní činnosti a uvědomuje si jejich význam DV:orientuje se v zaměstnání svých rodičů	Rodina a já Rodina a příbuzní Známi a cizí lidé Rodinné oslavy Volný čas Vánoce, vánoční zvyky Roční období - zima Na poště - dopis, pohled V pekárně Na stavbě Obchod a služby Věda a umění	OSV3 - péče o dobré vztahy: seberegulace a sebeorganizace : cvičení sebekontroly a sebeovládání VMEG1 - rodinné příběhy OSV7 - mezilidské vztahy : péče o dobré vztahy - empatie
Člověk a jeho zdraví			
OVO35: uplatňuje základní hygienické návyky s využitím základních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	DV:orientuje se v etapách průběhu lidského života DV:dokáže určit základní části lidského těla DV:má základní návyky osobní hygieny DV:rozpozná běžné nemoci, uvědomuje si význam aktivní činnosti, odpočinku, spánku a zdravé výživy pro zdraví člověka	Vývoj jedince Lidské tělo Smysly Péče o zdraví - hygiena Nemoc, úraz První pomoc Zdravá výživa	EV4 - vztahy člověka k prostředí: prostředí a zdraví OSV4 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti: dovednosti pro řešení problémů a rozhodování

	DV:dokáže poskytnout první pomoc při drobném poranění DV:umí sestavit jednoduchý jídelníček		
Rozmanitost přírody			
OVO26: pozoruje a popíše viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	DV:umí poznat nejnámější rostliny DV:dokáže pojmenovat části rostlin DV:dokáže vypěstovat a ošetřovat nenáročnou rostlinu DV:zná základní tradice a zvyky Velikonoc	Roční období - jaro Rostliny na jaře Pokojové rostliny Péče o rostliny Léčivé rostliny, jedovaté rostliny Chráněné rostliny Letní a podzimní rostliny Praktická cvičení - klíčení, sadba Velikonoce	EV3 - přímý kontakt žáků s přírodou
Les			
	DV:rozezná základní druhy listnatých a jehličnatých stromů podle typických znaků DV:dokáže rozlišit rozdíly mezi dřevinami DV:chápe význam lesa pro život na Zemi DV:seznamuje se s negativními vlivy na životní prostředí Země DV:snaží se přiměřeně ke svým schopnostem chránit životní prostředí - např. třídění odpadu	Stromy jehličnaté Stromy listnaté Les Den Země - ekologická výchova	EV3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí: hospodaření s odpady (druhotné suroviny)
Živočichové			
	DV:dokáže označit domácí i volně žijící zvířata DV:uvědomuje si jejich rozdíly DV:dokáže vhodně zacházet s domácími zvířaty DV:zná pravidla bezpečnosti při kontaktu s volně žijícími zvířaty	Domácí zvířata - čtyřnohá Domácí zvířata - ptáci Živočichové u lidských obydlí Živočichové v zajetí - péče o ně Zvířata ve volné přírodě - čtyřnohá Zvířata ve volné přírodě - ptáci Život v ZOO Život v lese a u lesa Život na poli Život u vody a ve vodě Život na louce	EV4 - ochrana biologických druhů OSV11 - osobní postoje a praktické dovednosti ve vztahu k prostředí živočichů
Ochrana přírody			
	DV:zná pravidla chování v chráněném území	Roční období - léto Ochrana přírody Vycházky do přírody Opakování učiva	

3. ročník			
Očekávané výstupy	Dílčí (školní) výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
Domov			
OVO1: vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy,	DV:uvádí plnou adresu,telefon DV:nesděluje osobní údaje cizí osobě	místo, kde nalézám ochranu, pochopení, soukromí,radost	EV3 -Lidské aktivity a problémy život.postí.:hospodaření

<p>cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</p>	<p>DV:orientuje se v členění bytu /slovem,kresbou/ DV:bezpečně se orientuje v okolí svého bydliště DV:v případě pochyb se umí zeptat na cestu DV:rozlišuje aktivity, které mohou životní prostředí podporovat nebo poškozovat DV:v modelových situacích rozpozná nevhodná chování</p>	<p>členění bytu bydliště - adresa,telefon prostředí v okolí bydliště vztahy v místě bydliště</p>	<p>s odpady OSV7 - Mezilidské vztahy: péče o dobré vztahy,empatie VDO2 - Občan, občan.společnost</p>
Rodina			
<p>OVO10: rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi</p>	<p>DV:rozlišuje základní a širší příbuzenské vztahy DV:charakterizuje rozdělení rolí v rodině DV:pojmenuje základní povinnosti a úkoly členů rodiny DV:projevuje radost z rodinných akcí a událostí vyprávěním,kresbou, dramatizací DV:pojmenuje některé problémy dětí, které žijí jen s jedním z rodičů</p>	<p>příbuzenské vztahy život a funkce rodiny,rozdělení rolí významné události v rodině problémy v rodině</p>	<p>OSV8 - Komunikace: komunikace v různých situacích</p>
Škola			
<p>OVO12: projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků,jejich přednostem i nedostatkům OVO38: rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</p>	<p>DV:orientuje se v prostorách školy DV:vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole DV:podílí se svým chováním na příznivé atmosféře ve třídě, aby nedocházelo k ohrožení zdraví jeho a spolužáků DV:určuje skutečný význam zobrazených dopr.značek DV:hledá jejich umístění v blízkém okolí DV:ozřejmuje si, že nehody vznikají z nepozornosti, z neukázněnosti, při porušování pravidel a předpisů DV:dává nebezpečí do souvislosti s prostředím, kde žije - určuje a popisuje nebezpečná místa DV:zná a umí použít důležitá telefonní čísla</p>	<p>prostory školy,jejich funkce školní režim a řád zdravé pracovní a odpočinkové návyky bezpečná cesta do školy BESIP</p>	<p>VDO1- Občanská společnost a škola: škola jako model otevřeného partnerství</p>
Naše obec			
<p>OVO2: začlení svou obec do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci OVO19: pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje, spjaté s místem, v němž</p>	<p>DV:jednoduše označí rozdíly-venkov X město DV:vytvoří jednoduchý orientační plánec obce DV:pojmenovává nejdůležitější části obce DV:zjišťuje z dostupných zdrojů zákl.informace o životě v obci DV:učí se hodnotit, plánovat,zvažovat reálnost plánů</p>	<p>město X vesnice významné orientační body v obci poloha v krajině význačné budovy v obci, jejich význam historická a památná místa v obci životní prostředí v obci</p>	<p>EV4 Vztah člověka k prostředí:naše obec, náš životní styl /spotřeba vody, energie, odpady</p>

žije			
Orientace v krajině			
OVO3: rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	DV:rozlišuje krajinu podle výškové členitosti, pozná význam barev na mapě DV:vyhledává hl. zeměpisné a přír. dominanty v krajině DV:sleduje tok řek,rozpoznává její P a L břeh DV:pojmenuje hl.svět.strany, seznámí se s principem kompasu, práce s mapou, mapový klíč DV:popisuje zákl.činnosti člověka v krajině a jeho vliv na životní prostředí krajiny DV:rozpoznává a respektuje nebezpečí osamoceneného pohybu v krajině / srážky,vodní toky, proměnlivost počasí/	povrch krajiny typy krajiny, jejich využití voda v krajině určování hlavních světových stran orientace v krajině podle přír.úkazů působení lidí na krajinu	EV 4 Vztah člověka k prostředí: prostředí a zdraví - rozmanitost vlivů prostředí na zdraví
Naše vlast			
	DV:začlenění svou obec do kraje DV:určí, do které historické země naší vlasti patří území místní krajiny DV:rozlišuje některé st.symboly, umí se vhodně chovat DV:v situacích spojených s jejich používáním DV:určí podle světových stran sousední státy ČR	historická území,kraje hlavní město státní symboly naší vlasti sousední státy ČR	VMEGS3 Jsme Evropané: naši sousedé v Evropě
Orientace v čase a časový řád			
OVO18: využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	DV:určuje čas podle hodin a kalendáře DV:prakticky využívá časové jednotky DV:orientuje se v čase, chápe rozdíl mezi dějem v minulosti, v přítomnosti a budoucnosti	určování času pomocí hodin fyzikální časové jednotky používání kalendáře režim dne, hodnota času minulost,současnost a budoucnost	OSV4 Psychohygiena: dobrá organizace času
Jak žili lidé dříve			
	DV:porovnává život dnešní doby s životem předků podle dobových fotografií a předmětů DV:vyhledává informace z dobových dokumentů, městského info systému o významných rodácích v obci DV:pojmenuje významné historické památky v obci DV:posuzuje, proč je nutno památky chránit, nepoškozovat	proměny způsobu života, bydlení dobové dokumenty, významní rodáci svědectví o práci našich předků uchované v památkách	
Lidská činnost a tvořivost			
OVO11: vyvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	DV:rozpoznává různé druhy materiálů a jejich využití DV:rozlišuje předm.denní potřeby a předm.pro zábavu DV:učí se pracovat podle jednoduch.návodů, předlohy DV:dbá na čistotu a pořádek při práci	materiály kolem nás předměty denní potřebyX pro zábavu pracovní pomůcky a nástroje jednoduché pracovní postupy	OSV1 Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání
Práce a volný čas			

OVO20: uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí	DV:pojmenuje a rámcově přiblíží profesi svých rodičů DV:rozliší na konkrétních příkladech rozdíl mezi dobrou a špatnou prací DV:chrání výsledky práce /své i jiných/ DV:rozlišuje a využívá nejvhodnější způsoby odpočinku	povolání,práce duševní X fyzická pracovní vlastnosti volný čas a jeho využívání	OSV3 Seberegulace a sebeorganizace:cvičení sebekontroly a sebeovládání
Lidé a výrobky			
	DV:odlišuje výrobky průmyslu od zemědělské produkce DV:orientuje se v síti obchodů v obci DV:zvládá komunikaci s porodivačem DV:rozlišuje různé podoby peněz DV:umí zacházet s přidělenými penězi a porovnat cenu některých výrobků	výrobky,výrobní podniky nakupování, způsob platby služby	
Svět v pohybu			
	DV:orientuje se ve světě techniky DV:posuzuje význam a potřebu běžných přístrojů DV:orientuje se ve způsobech moderního cestování DV:zná důležitá tel.čísla a možnosti jejich využití	vývoj některých technických předmětů doprava prostředky masové komunikace	
Neživá příroda			
OVO28: provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	DV:rozliší neživé přírodniny od živých DV:rozezná přírodniny a lidské výtvořiny DV:popisuje vlastnosti známých látek na základě pozorování a jednoduchých pokusů DV:popíše vlastnosti vody a orientuje se v proměnách vody v přírodě DV:sezná se se složením vzduchu,půdy, s podstatou střídání dne a noci a jednoduše DV:popíše koloběh vody v přírodě DV:vnímavě přistupuje i k neživé přírodě a orientuje se v jejím odpovědném využívání	třídění látek změny látek a jejich skupenství podmínky života: vzduch,voda, půda, teplo a světlo význam neživé přírody	VMEG1 Evropa a svět nás zajímá:zkušenosti z běžného života EV2 Základní podmínky života: jejich význam pro život na Zemi a ochrana jejich čistoty
Živá příroda - Člověk			
OVO35: uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle OVO36: dodržuje zásady bezp. chování tak, aby neohrožoval zdraví své a	DV:orientuje se v základních odlišnostech člověka od ostatních živočichů DV:orientuje se ve změnách lidského těla v průběhu jeho života (včetně pohlavních orgánů) DV:osvojuje si způsoby chování ke kamarádům,	společné znaky,potřeby,projevy vývoj jedince pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou rodina a její funkce stavba těla, funkce zákl.částí výživa a zdraví, pitný režim zdravý způsob života	OSV4 Psychohygiena: Dobrý vztah k sobě samému, hledání pomoci při potížích OSV7 Mezilidské vztahy: Empatie,podpora,pomoc, lidská práva EV4 Vztahy člověka k prostředí: prostředí a zdraví OSV10 Řešení problémů

<p>jiných osob</p> <p>OVO37: chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě</p> <p>OVO39: reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p>	<p>těhotné ženě, novorozenci, starým lidem</p> <p>DV: jednoduše popíše zákl. části lidského těla</p> <p>DV: osvojuje si základy výživy pro zdravý růst a vývoj</p> <p>DV: dodržuje pitný režim, umí se chovat u jídelního stolu</p> <p>DV: uplatňuje zásady zdravého způsobu života</p> <p>DV: rozpozná obvyklé příznaky běžných nemocí</p> <p>DV: ošetří drobná poranění</p> <p>DV: uvědomuje si, jak může ohrozit své zdraví</p> <p>DV: orientuje se v možných pro život nebezpečných situacích, zvládá jejich řešení</p>	<p>obranyschopnost organismu</p> <p>první pomoc</p> <p>osobní bezpečí</p>	<p>a rozhodovací dovednosti: dovednosti pro řešení problémů a rozhodování</p>
Živá příroda - Rostliny			
<p>OVO27: roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</p>	<p>DV: rozlišuje houby, rostliny a živočichy</p> <p>DV: na příkl. z okolí popíše stavbu těla a jejich znaky</p> <p>DV: třídí zástupce běžně známých rostlin do skupin</p> <p>DV: uvědomuje si význam chráněných území a botanických zahrad</p>	<p>znaky života, životní potřeby a projevy význam rostlin pro člověka</p> <p>stavba těla</p> <p>poznávání a určování běžně známých druhů zeleniny, hospodářských rostlin</p>	<p>OSV1 Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</p>
Živá příroda - Houby			
	<p>DV: porovnává znaky života hub s ostatními organismy</p> <p>DV: pojmenuje jednotlivé části těla houby</p> <p>DV: rozezná podle typických znaků nejznámější jedovaté houby</p> <p>DV: vyhledává v atlasu hub známé a snadno dostupné druhy hub</p> <p>DV: osvojí si zásady správného houbaře</p>	<p>znaky života, životní potřeby a projevy podstatné rozdíly ve výživě ve srovnání s rostlinami</p> <p>stavba těla houby</p> <p>druhy hub</p> <p>zásady správného houbaře</p>	<p>EV2 Základní podmínky života: ochrana biologických druhů (důvody a způsoby ochrany jednotlivých druhů)</p>
Živá příroda - Živočichové			
	<p>DV: vysvětlí zákl. rozdíl ve způsobu života rostlin a živoč.</p> <p>DV: určí některé typické znaky nejznámějších živočichů</p> <p>DV: zařadí známé živočichy do skupin podle stavby těla a podle způsobu potravy</p> <p>pojmenuje některá volně žijící a domácí zvířata</p> <p>DV: zná pravidla bezpečí při kontaktu s neznámými živ.</p> <p>DV: uvědomuje si význam rezervací, zool. zahrad</p>	<p>znaky života, životní potřeby a projevy třídění živočichů podle stavby těla</p> <p>třídění živočichů podle způsobu potravy</p> <p>jejich význam v přírodě a pro člověka</p>	
Rozmanitost přírody a její ochrana			
<p>OVO26: pozoruje, popíše a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</p>	<p>DV: popíše, porovná, ztvární viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</p> <p>DV: vytvoří kalendář přírody na základě pravidelného pozorování a průběžného zaznamenání počasí pomocí</p>	<p>vliv podnebí, počasí kalendář přírody</p> <p>rovnováha v přírodě</p> <p>ochrana přírody</p>	<p>EV3 Lidské aktivity a problémy životního prostředí: odpady a hospodaření s nimi</p>

	<p>dohodnutých značek DV:uvádí příklady výskytu běžně známých organismů v určitém prostředí DV:vyjádří některá možná ohrožení přírody současným rozvojem civilizace DV:chová se ohleduplně k přírodě při různých činnostech, třídí odpady</p>		
--	---	--	--

5.4.2. Vyučovací předmět: PŘÍRODOVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

I. stupeň: 4. – 5. ročník, vyučovací předmět má časovou dotaci: 4. tř. 1,5 hodiny týdně
5. tř. 2 hodiny týdně

V předmětu Přírodověda je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět v pěti tematických okruzích:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

Program předmětu vychází ze znalostí, které žáci získali v prvouce. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují se složitějšími jevy a ději. Podmínkou úspěšného vzdělávání v této oblasti je vlastní prožitek žáků, který vychází z konkrétních nebo modelových situací. Propojení této oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností pomáhá žákovi zvládat nové životní situace.

Každé téma je propojeno se znalostmi a dovednostmi z oblasti výchovy ke zdraví. Součástí předmětu je část zabývající se nejobecnějšími pojmy, jejich porozuměním a dovedností správně je používat.

Další část předmětu je založena na činnostním – tvořivém učení, praktických pokusech na pozorování.

K nejčastějším metodám a formám patří kooperativní a projektová výuka, vycházky, exkurze spojené s pozorováním. Důraz klademe na schopnost popisovat pozorované a vyhledávat informace z různých dostupných zdrojů.

Na výuku ve vyučovacích hodinách navazují různé akce, například návštěvy hvězdárny, planetária, exkurze botanických a zoologických zahrad, různých ekosystémů.

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

1. Kompetence k učení:

- Vedeme žáky k zakládání pokusů, žák tím pozoruje a experimentuje, porovnává získané výsledky a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- Nabízíme různé zdroje informací a tak vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů – internet, encyklopedie, časopisy, přírodovědné knihy
- Provádíme výklad jasně, srozumitelně a stručně, který vede k pochopení žáků k užívání platných termínů, znaků a symbolů, žák uvádí věci do souvislostí

2. Kompetence k řešení problémů:

- Nabízíme problémové úkoly, objasňujeme více druhů řešení, čímž vedeme žáky k řešení problémů, kdy volí vhodné způsoby řešení, tyto postupy ověřuje v praxi
- Společně s žáky vytváříme pravidla a kritéria hodnocení a tím umožňujeme žákovi sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů

3. Kompetence komunikativní:

- Při výuce volíme vhodný výběr textů, pracujeme s obrazovým materiálem
- Poskytujeme žákovi informační a komunikační prostředky a technologie a tím vedeme žáky k efektivnímu využívání těchto prostředků pro komunikaci s okolním světem

4. Kompetence sociální a personální:

- Vytváříme pravidla práce v týmu, vedeme žáky k postupnému získávání zkušeností v oblasti spolupráce
- Vedeme žáky k tomu, aby v případě potřeby nabídli pomoc nebo o ni požádali
- Dáváme žákům prostor ke kladení otázek, čímž žáci mohou diskutovat v malé skupině a mají tak potřebu spolupracovat s druhými při řešení problémů

5. Kompetence občanská:

- Vedeme žáky k respektování ostatních, ohleduplnosti, žáci mají možnost a dostatek prostoru pro vyjádření svých názorů
- Podporujeme u žáků vnitřní motivaci vedoucí k zodpovědnému jednání
- Učíme chápat žáky základní ekologické souvislosti, znát požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví

6. Kompetence pracovní:

- Poskytujeme žákům různé nástroje a pomůcky a tím vedeme žáky k používání materiálů, nástrojů a vybavení a dodržování vymezených pravidel
- Pomáháme žákům s využitím získaných vědomostí a dovedností při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu přírodověda

EV - Environmentální výchova

- EV1 Ekosystémy – les, pole, vodní zdroje, kulturní krajina
- EV2 Základní podmínky života – voda, půda, ovzduší, ekosystémy

4. ročník			
Očekávané výstupy	Dílčí (školní) výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
Rozmanitost přírody			
	DV:rozpozná a popíše jednotlivé druhy plodin DV:hledá využití v praxi DV:popisuje stavbu houby DV:seznamuje se se základními druhy hub DV:vysvětlí pravidla správného houbaření DV:dramatizuje různé situace	Kulturní rostliny - obilí, kukuřice, lilek brambor, hrách setý (jednoleté rostliny) Houby - nejznámější, základní dělení	
Živá příroda			
OVO33: Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat OVO32: Porovnává na základě pozorování základní projevy životana konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	DV:třídí organismy do tří skupin (rostliny, živočichové, houby) rozeznává pojmy: jedinec a druh, respektuje pravidla správného chování v přírodě, DV:snaží se chránit přírodu využíváním třídění odpadu DV:pozoruje a prakticky třídí do známých skupin, využívá klíče a atlasy, vyhledává příklady v praxi DV:zařadí rostlinu (bylina, dřevina) DV:rozlišuje jednotlivé části těla rostlin DV:seznámí se s příklady rostlin jednoletých, dvouletých, vytrvalých, chráněných, jedovatých DV:rozeznává kulturní rostliny, okrasné, plevele DV:rozpozná a popíše základní druhy ovocných, listnatých a jehličnatých stromů, objasní jejich využití v praxi, výtvarně je zpracovává	Živá příroda, základní projevy života; rovnováha v přírodě, vztahy; vliv člověka na přírodu, chování v přírodě Třídění rostlin - jednoleté, vytrvalé, byliny, dřeviny (kořen, stonek, list, květ, plod) Divizna velkokvětá, sedmikráska chudobka netřesk výběžkatý, blatouch bahenní, leknín bílý, sasanka hajní (byliny) Šípková růže, meruzalka rybíz (keře) Lípa srdčitá, jabloň sázená Lesní stromy listnaté (buk, dub, bříza, aj.) Lesní stromy jehličnaté (smrk, jedle, borovice, modřín, jalovec, tis) Roční období, střídání dne a noci	

	DV: vysvětluje příčiny střídání dne a noci, vliv pohybu Země na střídání ročních období		
Neživá příroda			
OVO29: Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka OVO 34. Založí jednoduchý pokus, naplánuje a důvodní pokus, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu. OVO 35: stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit	DV: objasňuje důležitost neživé přírody pro život uvědomuje si nutnost její ochrany DV: rozlišuje výrobky a přírodniny DV: vysvětluje pojmy: vítr, atmosféra, ozon, skupenství DV: ověří souvislost magnetu se světovými stranami, provádí jednoduché pokusy používá jednotky objemu, času, teploty, hmotnosti, provádí jednoduchá měření a pokusy na příkladech v praxi DV: seznamuje se se základními nerosty a horninami DV: objasňuje propojenost prvků živé a neživé přírody DV: seznámí se s pojmem zvětrávání, vysvětluje význam půdy a neživých přírodnin pro život	Neživá příroda Voda Vzduch Magnet Skupenství; objem; čas; teplota; hmotnost Nerosty - sůl kamenná, křemen, živec, slída Horniny - vápenec, pískovec, žula, uhlí Půda, vznik půdy, zvětrávání - seznámení	EV2 Základní podmínky života - voda, ovzduší EV2 Základní podmínky života - půda
Přírodní společenstva			
OVO31: Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přízpůsobení organismů prostředí OVO17: Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce.	DV: zkoumá přírodní společenstva DV: zdůvodňuje vzájemné vztahy mezi organismy DV: znázorní potravinové řetězce DV: rozpozná druhy společenstev podle jejich zástupců DV: získané poznatky ověřuje v praxi	Přírodní společenstva (les, rybník, potok, pole, zahrada, louka)	EV1- Ekosystémy
Projekt "Zdravé zuby"			
	DV: dodržuje pravidla hygieny DV: rozlišuje zdravý a nezdravý druh výživy DV: rozpozná jednotlivé zuby DV: provádí prevenci, pravidelně navštěvuje dentistu	Projekt "Zdravé zuby" závěrečné opakování	
5. ročník			
Očekávané výstupy	Dílčí (školní) výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
Vesmír			
OVO30: Vysvětlí na základě elementárních	DV: vyjmenuje planety DV: určuje rozdíly mezi	Vesmír a Země: sluneční soustava	

poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období.	Sluncem, Měsícem DV:vysvětlí střídání:dne a noci, ročních období DV:orientuje se mezi danými osobnostmi	den a noc roční období pojmy: planeta Slunce Měsíc hvězda osobnosti: Jurij Alexejevič Gagarin Neil Amsrtong Vladimír Remek pes Lajka vysvětlit :střídání dne a noci ročních období	
Rozmanitost životních podmínek na Zemi			
	DV:chápe rozdíly mezi jednotlivými pásy DV:zařadí zvíře, rostlinu do vhodného pásma	pojmy: polární pásmo mírné pásmo tropické a subtropické pásmo fauna a flóra typická pro jednotlivá pásma ČR jako součást mírného pásma	OSV5: pružnost nápadů, originality MV7: práce v týmu
Živočichové			
OVO32: Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy.	DV:ovládá pojmy: bezobratlí x obratlovec savec masožravec býložravec všežravec DV:charakterizuje jednotlivé skupiny DV:nachází odlišnosti ve stavbě těla jednotlivých skupin DV:zná podmínky nutné pro život těchto skupin DV:zařadí zvíře: obratlovec x bezobratlí DV:ovládá základní informace o těchto živočíchích: kde žijí čím se živí prospěšnost pro člověka přizpůsobení těla protředí, ve kterém žijí způsob rozmnožování ovládá zásady první pomoci při uštknutí zmijí je schopen určit vhodnou potravu pro ptáky seznámí se s projevy vztekliny u zvířat	třídění živočichů: 1. dle stavby těla: a) <u>bezobratlí</u> hmyz b) <u>obratlovci</u> ryby obojživelníci plazi ptáci savci 2. dle druhu potravy: BEZOBRATLÍ : Včela medonosná Žížala obecná Bělásek zelný OB RATLOVCI: RYBY - Kapr obecný Štika obecná OBOJŽIVELNÍCI – žába Mlok skvrnitý PLAZI - Užovka obojková Zmije jedovatá PTÁCI- Vlaštovka obecná Bažant obecný Kachna divoká Ptáci u krmítka SAVCI - domácí zvířata (pes, kočka) - lesní zvířata (Srna obecná, Liška obecná) - polní zvířata (Zajíc polní) - jiná zvířata (Krtek obecný)	EV1: ekosystémy, aplikace na místní podmínky EV2: základní životní podmínky
Společenstva			
OVO31: Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionu,	DV:zařadí zvíře (rostlinu) do vhodného společenstva DV:zdůvodní, proč zvíře	SPOLEČENSTVO - potoků a rybníků polí a lesů	EV1: ekosystémy

zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí.	(rostlina) žije v daném společenstvu DV:dodržuje zásady bezpečného chování v lese DV:rozlišuje aktivity, které přírodě pomáhají nebo ji poškozují DV:provádí činnosti, kterými pomáhá přírodě	zahrad a sadů rybníků a řek Ochrana přírody	
Původ člověka			
	DV:vysvětlí rozdíly zvíře x člověk DV:vysvětlí na obrázku postupný vývoj člověka DV:najde rozdíly mezi tehdejší a současným člověkem DV:určí naleziště pozůstatků v regionu	původ člověka postavení mezi organismy stavba těla odlišnost od zvířat (myšlení, chůze, ...) odlišnosti ve vývoji: tlupa změny páteře využívání nástrojů vývoj dlaně (palec v opozici) vyšší kapacita mozku rozvoj řeči naleziště pozůstatků v regionu	OSV2: sebepoznávání MkV1: jedinečnost člověka
Kostra člověka			
	DV:popisuje jednotlivé části kostry DV:vysvětlí důležitost a význam kostry DV:poskytne první pomoc při zlomenině DV:pochopí rozdíl mezi svalem ochablým a posilovaným	kostra - význam popis kostry: lebka kostra hrudníku kostra horní končetiny kostra pánve kostra dolní končetiny	OSV2: moje tělo, co vím o sobě
Svaly člověka			
	DV:popisuje jednotlivé svalové skupiny DV:vysvětlí důležitost a význam svalů	význam svalů hlavní svalové skupiny: svaly obličeje svaly hrudníku svaly břicha svaly horní končetiny svaly dolní končetiny dýchací sval (bránice)	
Kůže člověka			
	DV:vysvětlí význam kůže DV:poskytne první pomoc při popálení a poleptání	význam kůže pot první pomoc při popálení a poleptání	
Srdce a mozek			
	DV:uvědomuje si důležitost orgánu	srdce,mozek - uložení činnost	
Dýchací soustava			
	DV:zařadí orgány do této soustavy DV:ovládá pojmy kyslík, oxid uhličitý DV:zná činnosti, které poškozují dýchací soustavu DV:dovede odmítnout návykovou látku DV:podporuje zdraví své i	dýchací soustava význam dýchací soustavy části dýchací soustavy: dutina nosní hrtan průdušnice průdušky plíce pojmy: kyslík	

	ostatních	oxid uhličitý kouření, inhalace drog	
Trávicí soustava			
	DV:zařadí orgány do této soustavy DV:zná potraviny, které poškozují trávicí soustavu DV:ovládá správnou techniku čištění zubů DV:podporuje zdraví své i ostatních DV:rozlišuje potraviny zdravé a nezdravé pro vývoj dítěte DV:dovede sestavit vhodný jídelníček DV:seznámí se s nejčastějším onemocněním DV:trávicí soustavy (vředy) a slinivky břišní (cukrovka)	trávicí soustava význam trávicí soustavy části trávicí soustavy: dutina ústní hltan jícen žaludek tenké střevo tlusté střevo konečník trávicí žlázy: játra slinivka břišní zuby potraviny, které poškozují trávicí soustavu	
Vylučovací soustava			
	DV:zařadí orgány do této soustavy DV:chápe důležitost pitného režimu DV:rozlišuje tekutiny vhodné a nevhodné pro vývoj dítěte (cola, káva,...) DV:dovede odmítnout alkoholický nápoj	vylučovací soustava význam vylučovací soustavy části vylučovací soustavy: ledviny močovody močový měchýř močová trubice pojem: moč důležitost pitného režimu	
Pohlavní orgány			
OVO40: Využívá poznatku o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života.	DV:zařadí orgány do této soustavy DV:rozlišuje mužské a ženské pohlavní buňky DV:adekvátně věku pojmenuje pohlavní orgány DV:popisuje činnosti, které jsou dané pro jednotlivé	mužské a ženské pohlavní orgány význam pohlavních orgánů význam pohlavních orgánů odlišnosti: muž x žena pohlavní buňky: vajíčko spermie	
Sexuální výchova, rodičovství			
OVO41: Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození.	DV:chápe princip početí dítěte DV:uvádí rozdíly mezi nitroděložním vývojem dítěte a vývojem po narození etapy vývoje dítěte DV:chápe pojem homosexualita	oplození těhotenství vývoj plodu porod vývoj dítěte péče o nenarozené dítě	OSV2: můj vztah ke mně samému, zdravé a vyrovnané sebepojetí
Kamarádství, partnerství			
OVO47: Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku.	DV:rozlišuje vztah partnerský a kamarádský DV:uvědomuje si důležitost a nezbytnost těchto vztahů v životě navazuje kamarádství	pojmy:kamarádství partnerství	OSV4: předcházení stresem v mezilidských vztazích OSV7: respektování druhých
Péče o zdraví			
OVO44: Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby	DV:zná činnosti, které mají negativní vliv na vývoj člověka DV:dovede odmítnout	návykové látky drogy pohlavní nemoci (AIDS) správná životospráva	OSV3: organizace vlastního času, plánování učení, stanovování osobních cílů

odmítání návykových látek. a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou. OVO45: Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou. OVO42: Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob.	návykovou látku DV:rozezná aktivity, které zdraví člověka podporují a které ho poškozují DV:podporuje zdraví své i ostatních DV:aktivně provádí činnosti, které podporují zdravý vývoj dítěte	nejznámější dogy způsoby užívání drog alkohol, cigarety prevence pohlavních chorob naučit se odmítnout cigaretu, alkohol, drogu vlastní žebříček hodnot životospráva: zdravé potraviny pitný režim vitamíny sport otužování	
Osobní bezpečí			
	DV:dokáže zjistit telefonní číslo na linku bezpečí DV:rozliší, kdy na linku volat a nevolat DV:uvědomuje si důsledky zneužití této pomoci DV:pochopí rozdíl mezi týráním psychickým a fyzickým	pojmem: linka bezpečí kdy vyhledat linku bezpečí týrané dítě	
První pomoc			
OVO46: rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc. OVO43: Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události.	DV:dokáže přivolat první pomoc DV:ošetří drobná poranění DV:pochopí smysl první pomoci : Nezpanikařit a neutéct. I nedokonalá první pomoc je lepší, než žádná první pomoc!!! DV:zvládá poskytnutí PP při praktickém nácviku	První pomoc: ošetření drobných poranění zástava krvácení vytažení klíštěte chování při dopravní nehodě stabilizovaná poloha šátkový obvaz	
Ekologie			
OVO33: Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.	DV:třídí odpad DV:rozlišuje aktivity, které životní prostředí podporují nebo poškozují DV:upozorní na ekologické problémy svého regionu DV:provádí činnosti, kterými pomáhá přírodě	pojmy: ekologie ekolog třídění a odstraňování odpadů ochrana: ovzduší vod půdy Opakování učiva 5.ročníku	EV1: lidské sídlo, město, vesnice EV4: zajišťování ochrany životního prostředí, vliv prostředí na zdraví, globalizace a principy udržitelnosti rozvoje EV3: lidské aktivity při ochraně životního prostředí

5.4.3. Vyučovací předmět: VLASTIVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

I. stupeň: 4.-5. ročník, vyučovací předmět má časovou dotaci: 4. třída 1,5 hodiny týdně

5.

třída 2 hodiny týdně.

V předmětu Vlastivěda je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět ve vybraných třech okruzích z pěti tematických okruhů: Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás; Lidé a čas.

Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují se vzdálenějšími jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat krásy lidských výtvorů a přírodních jevů. Podmínkou úspěšného vzdělávání v této oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací. Propojením této oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností pomáhá žákovi zvládat nové životní situace, upevňovat pracovní a režimové návyky.

Na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí chápe organizaci života v rodině, ve škole, obci a ve společnosti. Různé činnosti a úkoly by měly probudit kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet vztah k naší zemi a k evropanství. Seznamují se s problémy, které provázejí soužití lidí, celé společnosti nebo i globální problémy. Žáci poznávají, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. Poznávají historii a současnost České republiky i v kontextu Evropy

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

1. Kompetence k učení:

- vedeme žáky k zakládání pokusů, pozorujeme, experimentujeme, získané výsledky porovnáváme a vyvozujeme z nich závěry
- nabízíme žákům různé zdroje informací a vedeme je k vyhledávání a třídění
- stručně a srozumitelně provádíme výklad a vedeme žáky k užívání obecně platných termínů a uvádění věcí do souvislostí

2. Kompetence k řešení problémů:

- nabízíme žákům problémové úkoly
- žáci objasňují více druhů řešení
- vedeme žáky k vhodnému způsobu řešení
- společně s žáky vytváříme pravidla hodnocení
- učíme žáky získané poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života

3. Kompetence komunikativní:

- nabízíme žákům různé druhy textů a obrazového materiálu
- seznamujeme žáky s různými druhy informačních a komunikačních technologií
- vedeme žáky k efektivnímu využívání těchto prostředků k získávání informací
- necháme žáky vést diskusi
- umožňujeme žákům využívat prvky dramatické výchovy

4. Kompetence sociální a personální:

- umožňujeme žákům podílet se na vytváření pravidel práce v týmu
- učíme žáky spolupracovat ve skupině, respektovat daná pravidla
- radíme žákům a vedeme je, aby uměli v případě potřeby poskytnout pomoc, nebo o ni požádat

5. Kompetence občanská:

- dáváme žákům možnost volby při rozhodování a tím mu umožňujeme rozhodnout se podle dané situace
- umožňujeme žákům dávat věci, jevy do souvislostí a vedeme je k zodpovědnosti za svá rozhodnutí
- učíme žáky chápat základní ekologické souvislosti, znát požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhodovat se v zájmu ochrany zdraví

6. Kompetence pracovní:

- poskytujeme žákům různé nástroje, pomůcky a materiály
- dbáme na dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel
- vedeme žáky k zodpovědnému přístupu při ochraně zdraví svého i druhých
- podporujeme v žácích kladný vztah k ochraně životního prostředí

4. ročník			
Očekávané výstupy	Dílčí (školní) výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
Místo, kde žijeme			
<p>OVO4: Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu.</p> <p>OVO13: Vyjádří na základě vlastních zkušeností vztahy mezi lidmi, vyvodí a doručuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (ve městě).</p> <p>OVO16: Rozlišuje základní formy vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy</p> <p>OVO7: Vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického.</p> <p>OVO5: Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.</p> <p>OVO 26: uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista</p>	<p>DV: vysvětluje pojmy: sídlo, krajina, domov, životní prostředí</p> <p>DV: pracuje s plánem obce</p> <p>DV: popíše cestu do školy ze svého bydliště, označí "kritické body" bezpečné cesty do školy, navrhne řešení</p> <p>DV: rozeznává světové strany</p>	<p>Domov, v němž žijeme</p> <p>Naše nejbližší okolí</p> <p>Orientace na mapě</p> <p>Světové strany</p>	<p>EV4- Vztah člověka k prostředí - příroda a kultura obce a její ochrana</p> <p>EV1 - Ekosystémy - lidské sídlo - město - vesnice</p>
Česká republika			
<p>OVO6: Rozlišuje mezi náčrtu, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje po</p>	<p>DV: rozpozná na mapě ČR Čechy, Moravu a Slezsko,</p> <p>DV: rozliší měřítka mapy, objasní barvy na mapě</p>	<p>Země, ve které žijeme</p> <p>ČR jako součást Evropy, světa</p> <p>Hlavní město Praha, sídlo</p>	<p>VDO3 - volební systémy</p> <p>MkV3 Etnický původ - postavení národnostních menšin, různé způsoby</p>

<p>přírodních podmínkách a sídlišťích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí. OVO9: Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam. OVO15: Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy.</p>	<p>DV: určí polohu hlavního města DV: rozlišuje státní symboly a jejich význam DV: vysvětluje pojmy DV: seznamuje se s učivem pomocí dramatizace (volby...) DV: vysvětluje pojmy: starosta, městské zastupitelstvo, kraje, hejtman DV: charakterizuje svými slovy jednotlivé oblasti DV: orientuje se na mapě ČR, vyhledává nížiny, pohoří a jejich nejvyšší vrcholy DV: zařadí jednotlivé plodiny podle místa pěstování (nížina, vysočina) DV: seznamuje se s chráněnými oblastmi ČR DV: vyhledává na mapě řeky a jejich přítoky, rozezná a ukáže nádrže, rybníky DV: vyhledává na mapě místa těžby nerostných surovin (uhlí, ...) DV: seznámí se s jednotlivými druhy průmyslu DV: ukazuje na mapě města s jeho zastoupením DV: hledá příklady v praxi DV: popisuje jednotlivé druhy dopravy - silniční, železniční (metro), leteckou, vodní DV: ukazuje a popisuje jednotlivé regiony, jejich velká města DV: hledá odlišnosti DV: vyhledává zajímavá místa ČR (lázně, Terezín, Lidice, významné hrady a zámky, CHKO, vyjmenuje NP</p>	<p>prezidenta, vznik republiky symboly: státní vlajka, znak, hymna ČR - demokratický stát pojmy: demokracie, parlament, poslanec, vláda, premiér, prezident, Ústava ČR Územní rozdělení ČR Obyvatelstvo ČR - národopisné oblasti, nářečí Pohoří ČR, nížiny Vodstvo ČR Těžba nerostných surovin, průmysl ČR Doprava v ČR Oblasti ČR Rekreace</p>	<p>života, odlišné myšlení EV4- Vztah člověka k prostředí - náš životní styl, odpady, spotřeba věcí, vliv na prostředí EV3 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí - druhy dopravy a ekologická zátěž</p>
Počátky našich dějin			
<p>OVO21: Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy OVO22: Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti OVO23: Rozeznává současné a minulé, orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik OVO24: Srovnává a</p>	<p>DV: orientuje se v čase využívá knihoven, muzeí a galerií jako informačních zdrojů DV: zařadí a popíše jednotlivá období (doba ledová, kamenná, bronzová, železná) DV: rozezná pověst a skutečnost, výtvarně zpracovává některou z pověstí DV: rozpozná základní pověsti DV: vysvětlí pojmy: křesťanství, hlaholice, věrozvěstové - Cyril a Metoděj</p>	<p>Dějiny, časový sled událostí, časová osa Vyhledávání informací v encyklopediích, v knihovně, na internetu Nejstarší osídlení Staré pověsti české Velkomoravská říše</p>	<p>OSV1 - Rozvoj schopností poznávání - dovednosti pro učení a studium</p>

hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifíků.	DV:seznámí se s panovníky této doby		
Přemyslovci			
	DV:seznámí se s prvními Přemyslovci (Bořivoj, Ludmila, sv. Václav) DV:pomocí dramatizace upevňuje učivo DV:vysvětlí pojem: dědičný královský titul DV:seznamuje se s panovníky (Přemysl Otakar I., Přemysl Otakar II., Václav II., Václav III.)	Počátky českého království Přemyslovci - sv. Václav	
Lucemburkové			
OVO25: Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	DV:popisuje období vlády Karla IV. DV:rozliší nejvýznamější stavby v jeho době DV:vysvětlí učení J. Husa, zařadí na číselné ose den smrti DV:popíše dobu husitů (Tábor, kalich, Jiří z Poděbrad, Bitva u Lipan)	Lucemburkové Karel IV.- Otec vlasti Jan Hus Jan Žižka, husité	
Habsburkové			
	DV:seznámí se s významnými panovníky (Ferdinand I., Rudolf II.) DV:seznámí se se specifiky té doby DV:zhodnotí význam jeho práce v dnešní době DV:seznámí se s osobnostmi, rozliší jejich přínos ve své době	Nástup Habsburků Třicetiletá válka Marie Terezie, Josef II.	

5. ročník			
Očekávané výstupy	Dílčí (školní) výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
Národní obrození (NO)			
	DV:opakuje si a upevňuje poznatky ze 4. ročníku DV:vysvětluje pojmy DV:popisuje způsob života lidí, nejvýznamnější osobnosti, instituce	Opakování učiva 4. roč. Národní obrození (NO): pojem nejznámější osobnosti: Jungmann Palacký Tyl nejznámější instituce: Česká expedice	VDO2: občan jako odpovědný člen společnosti, práva a povinnosti
Revoluční rok 1848			
	DV:objasňuje dané pojmy DV:popisuje způsob života lidí v dané době DV:popisuje současný život DV:srovnává tehdejší život	pojem: revoluce ústava poddanství robota	

	s životem dnešním		
Kultura a společenský život po NO			
	DV:uvádí nejnámější osobnosti DV:charakterizuje svými slovy společenský a kulturní život tohoto období DV:vyhledává informace o osobnostech a intencích DV:rozvíjí lásku k vlasti a kulturním památkám DV:rozvíjí své estetické citění	osobnosti: Němcová Smetana Aleš Hynais institute: Národní divadlo SOKOL spolky	OSV1: cvičení dovednosti zapamatování MV1: identifikování základních orientačních prvků v textu VDO3:společenské organizace a hnutí
Století páry (19.st.)			
	DV:vysvětluje význam vědy a techniky DV:vysvětluje pojmy DV:popisuje rozvoj vědy a průmyslu v dané době DV:popisuje současný vývoj vědy a průmyslu DV:srovnává tehdejší rozvoj vědy a průmyslu se současností	pojem: průmyslová revoluce železnice parní stroj průmysl	EV3: průmyslová revoluce a vývoj
Vznik Rakousko- Uherska			
	DV:charakterizuje svými slovy společenský, kulturní a politický život tohoto období DV:porovnává úroveň školství tehdy a dnes DV:rozvíjí lásku k vlasti a kulturním památkám DV:rozvíjí své estetické citění	školství Zemská jubilejní výstava Národní muzeum Křížík (fontána)	
1.světová válka			
	DV:vysvětlí důvod vzniku a její příčiny DV:uvádí kdo, s kým a proti komu bojoval DV:uvádí následky války DV:objasní dané pojmy	časová orientace atentát válčící strany legie	
Vznik Československa			
	DV:objasní vznik Československé republiky DV:uvádí nejnámější osobnosti DV:zaměří se na osobnost T.G.M.	osobnosti: Masaryk Beneš den vzniku	
První republika			
	DV:počopí demokratické principy DV:vysvětlí svými slovy tyto pojmy DV:uvádí nejnámější osobnosti DV:srovnává pomocí mapy rozlohu tehdejšího území s dnešní	pojmy: demokracie ústava prezident země tvořící První republiku osobnosti: Masaryk	VDO4: principy demokracie OSV11: vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování
Život mezi válkami			
	DV:posuzuje změny ve způsobu života	rozvoj průmyslu (Baťa) kultura (rozhlas, film)	MkV2: právo všech lidí žít společně a podílet

	DV:charakterizuje svými slovy společenský, kulturní a politický život tohoto období DV:uvádí nejnámější osobnosti DV:blíže se seznámí s literární tvorbou vybraných autorů	sport osobnosti: Čapek Foglar Poláček	se na spolupráci
Protektorát Čechy a Morava			
	DV:vysvětlí pojem protektorát, okupace, fašismus DV:zná příčinu vzniku Mnichovské dohody DV:zaměří se na osobnost A. Hitlera DV:charakterizuje svými slovy společenský a politický život tohoto období	pojmy: protektorát okupace fašismus Mnichovská dohoda osobnosti: Hitler Hácha Beneš němčina úřední jazyk osamostatnění Slovenska	MkV1: respektování zvláštností různých etnik
2.světová válka			
OVO25: Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.	DV:vysvětlí důvod vzniku a její příčiny DV:uvádí kdo, s kým a proti komu bojoval DV:uvádí následky války DV:objasní dané pojmy DV:posoudí život v českých zemích v době nacistické okupace DV:posoudí význam obnovení Československé republiky DV:najde polohu Lidic a Ležáků na mapě DV:vyhledává informace o současnosti těchto vesnic	časová orientace válčící strany pojmy: koncentrační tábor holocaust odsun Němců povstání (Praha) osvobození letci osobnosti: Heydrich Lidice, Ležáky	
Období totality			
OVO21: Pracuje s časovými údaji a využívá je k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.	DV:charakterizuje způsob života v poválečném období DV:charakterizuje způsob života v období totality DV:objasní dané pojmy seznámí se s nevýhodami a křivdami tohoto režimu (pátrá ve své rodině)	pojmy: KSČ znárodnění socialismus osobnosti: Gottwald Husák srpen 1968, okupace	
Obnovení demokracie			
OVO22: Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti. Zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek.	DV:objasní dané pojmy DV:vyhledává osobnosti dané doby DV:zjišťuje a vyhledává informace o osobnosti V. Havla DV:rozlišuje způsob života (totalita x demokracie) DV:hledá výhody a nevýhody tehdejšího a současného režimu	pojmy: Charta 77 Sametová revoluce osobnosti: Havel 17.11.1989 vznik České republiky, rozpad Československa	OSV10: dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích VDO3: demokratické volby a politika VDO4: principy a fungování demokracie MkV2: právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci
Zeměkoule, světadíly			
	DV:vyjmenuje a vyhledá na mapě světa jednotlivé světadíly a oceány na Zemi DV:najde v mapě dané kontinenty, oceány, moře	pojmy: kontinent, světadíl oceán (Atlantský, Severní ledový) moře (Středozemní, Černé, Baltské, Severní,	

	DV:vysvětlí rozdíl: pevnina x moře	Norské) pevnina Euroasie	
Evropa			
	DV:orientuje se v mapě Evropy DV:najde v mapě vybrané ostrovy, poloostrovy, nížiny, pohoří DV:vysvětlí rozdíly: moře x pevnina nížina x pohoří	pojmy: ostrov (Island, Britské ostrovy, Nová země) poloostrov (Skan- dinárský, Apeninský, Balkánský, Pyrenjský) nížina (Východoevropská) rovina pohoří (Ural, Alpy, Karpaty, Skandinávské, Pyrenejské, Apeninské, Balkánské) průliv, průplav pásma tajga, tundra, step	
Česká republika			
	DV:s pomocí mapy popíše polohu ČR ve světě i v Evropě DV:vyhledává na internetu, v encyklopediích DV:vysvětluje tyto zkratky	Česká republika pojmy: EU, NATO, OSN, UNESCO	MkV1: základní problémy sociokulturních rozdílů České republiky a v Evropě EV3: ochrana přírody a kulturních památek MkV4: multikulturalita současného světa MkV5: otázka lidských práv, nekonfliktní život v multikulturní společnosti VMEGS3: evropská integrace, co Evropu spojuje a co ji rozděluje
Slovenská republika			
	DV:určí a lokalizuje s pomocí mapy soused. státy ČR DV:popíše polohu sousedních států ČR posoudí jejich přírodní tvářnost DV:posoudí jejich společenskou vyspělost DV:vyhledá v mapě známé oblasti cestovního ruchu DV:v mapě vyhledá hlavní město, řeku, pohoří DV:vyhledává v encyklopediích, na internetu kulturní i přírodní skvosty státu DV:vyjmenuje specifika daného státu	Slovenská republika základní informace: hl. město řeka pohoří specifika státu	VMEGS1: naši sousedé v Evropě
Polsko			
	DV:určí a lokalizuje s pomocí mapy soused. státy ČR DV:popíše polohu sousedních států ČR DV:posoudí jejich přírodní tvářnost	Polsko základní informace: hl. město řeka pohoří specifika státu	

	DV:posoudí jejich společenskou vyspělost DV:vyhledá v mapě známé oblasti cestovního ruchu DV:v mapě vyhledá hlavní město, řeku, pohoří DV:vyhledává v encyklopediích, na internetu kulturní i přírodní skvosty státu DV:vyjmenuje specifika daného státu		
Německo			
OVO6: Rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map. Vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli.	DV:určí a lokalizuje s pomocí mapy soused. státy ČR DV:popíše polohu sousedních států ČR DV:posoudí jejich přírodní tvářnost DV:posoudí jejich společenskou vyspělost DV:vyhledá v mapě známé oblasti cestovního ruchu DV:v mapě vyhledá hlavní město, řeku, pohoří DV:vyhledává v encyklopediích, na internetu kulturní i přírodní skvosty státu DV:vyjmenuje specifika daného státu	Německo základní informace: hl. město řeka pohoří specifika státu	
Rakousko			
	DV:určí a lokalizuje s pomocí mapy soused. státy ČR DV:popíše polohu sousedních států ČR DV:posoudí jejich přírodní tvářnost DV:posoudí jejich společenskou vyspělost DV:vyhledá v mapě známé oblasti cestovního ruchu DV:v mapě vyhledá hlavní město, řeku, pohoří vyhledává v encyklopediích, na internetu kulturní i přírodní skvosty státu DV:vyjmenuje specifika daného státu	Rakousko základní informace: hl. město řeka pohoří specifika státu	
Velká Británie			
	DV:v mapě vyhledá hlavní město, řeku, pohoří DV:vyjmenuje specifika daného státu DV:zná důležitost státu v oblasti cestovním ruchu DV:vyhledává v encyklopediích, na internetu kulturní i přírodní skvosty státu	Velká Británie základní informace: hl. město řeka pohoří specifika státu	
Francie			
	DV:v mapě vyhledá hlavní	Francie	

	město, řeku, pohoří DV:vyjmenuje specifika daného státu DV:zná důležitost státu v oblasti cestovním ruchu DV:vyhledává v encyklopediích, na internetu kulturní i přírodní skvosty státu	základní informace: hl. město řeka pohoří specifika státu	
Křížem krázem Evropou			
OVO8: Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovnává způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích. OVO14: Rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popř. připustí svůj omyl, dohodne na společném postupu a řešení se spolužáky.		Křížem krázem Evropou Evropské země dle výběru - projekty Opakování učiva 5.ročníku	VMEGS1: zážitky a zkušenosti z Evropy, zvyky a tradice národů Evropy MV7: utváření týmu, komunikace a spolupráce v týmu

5.5. Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA

5.5.1. Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA

1. a 2. období

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova dává žákům příležitost projevit a uspokojit svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Tuto potřebu předmět podněcuje, rozvíjí a kultivuje. Hudební výchova by měla být předmětem uvolnění, radosti, citového prožitku, seberealizace, zábavy, týmové práce při které se žáci budou učit rozpoznávat krásu umění, cítit schopnosti výkony druhých lidí, vystupovat před spolužáky i dospělými, organizovat společenské akce, rozvíjet svou fantazii a tvůrčí schopnosti. Usiluje o to, aby se z žáků stali budoucí návštěvníci koncertních sálů a divadelních sálů a obohatili tak své estetické vnímání a prožívání světa.

V předmětu by se měly hudebně výchovné činnosti vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddelitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

1. Kompetence k učení:

- vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení:
  - Vedeme žáky ke kultivaci své hudebnosti v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus,
  - melodického a harmonického cítění, hudební paměti, představivosti a fantazie.
  - Rozvíjíme u žáků receptivní, reprodukční a částečně i produkční schopnosti a dovednosti aktivitami vokálními, instrumentálními, poslechovými a hudebně pohybovými.
  - Ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující).
  - Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“ v oblasti hudebního umění.

2. Kompetence k řešení problémů:

- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů:
  - Učíme žáky různým vyjadřovacím hudebním technikám a použitím vhodných prostředků k vyjádření svého záměru.
  - Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení hudebního vyjadřování.
  - Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci posuzují hudební dění.
  - Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace.

3. Kompetence komunikativní:

- vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci:
  - Učíme žáky porozumění hudebně vyjadřovacím prostředkům a společenským funkcím hudby, jednotlivých uměleckých epoch.
  - Vedeme žáky k pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace.
  - Učíme žáky naslouchat hudbě a vnímat hudební projevy druhých, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.
  - Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci při hodnocení výsledků žáků v hudební výchově.

4. Kompetence sociální a personální:

- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých:
  - Pomáháme žákům získat vhled do hudební kultury české i jiných národů.
  - Vedeme k pochopení emocionálního působení hudby a jejím vlivem k vytváření mostů mezi lidmi.
  - Prohlubujeme u žáků jejich vztah k hudebnímu umění v celé oblasti hudební kultury.
  - Učíme žáky kriticky hodnotit práci svou i ostatních.
  - Jdeme příkladem – respektujeme práci a roli ostatních.

5. Kompetence občanská:

- vychovávat žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých:
  - jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí,
  - jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích
  - Vedeme žáky k zaujímání vhodných postojů k hudbě ve všech jejích oblastech.
  - Vedeme žáky k chápání procesu umělecké tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě.
  - Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem a toleranci k jejich hudebním projevům.
  - Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.
  - Jdeme příkladem – budujeme přátelskou, otevřenou a uvolněnou atmosféru ve třídě, bez které plný hudební prožitek není možný.

6. Kompetence pracovní:

- vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání:
  - Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k aktivním hudebním činnostem.
  - Při výuce hudební výchovy vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí.
  - Učíme žáky vhodně využívat psychohygienický účinek hudby.
  - Vedeme žáky správnému zacházení s dostupnými hudebními nástroji, k jejich údržbě.
  - Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi hudební oblasti.
  - Pomáháme hudebně nadaným žákům ve volbě vhodného povolání, ve kterém svůj talent mohou uplatnit.

- Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...).
- Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu hudební výchova

OSV - Osobnostní a sociální výchova

- Osobnostní rozvoj:
  - OSV 1 - Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění
  - OSV 4 - Psychohygienu: dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dobrá organizace času, uvolnění – relaxace
- Sociální rozvoj:
  - OSV 6 - Poznávání lidí: vzájemné poznávání ve skupině/třídě, hledání odlišností
  - OSV 8 - Komunikace: řeč těla, zvuků a slov, cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání

VMEGS - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- VMEGS 1 - Evropa a svět nás zajímá: lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy

MkV - Multikulturní výchova

- MkV 3 - Etnický původ: základní informace o různých etnických skupinách

1. ročník			
Očekávané výstupy	Dílčí (školní) výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
Vokální činnosti			
OVO1: zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně	DV: dodržuje zásady hlasové hygieny DV: jednoduchá říkadla dokáže rytmizovat a melodizovat DV: zazpívá naučené písně DV: zazpívá vánoční koledy	Opakování písní z MŠ Zásady hlasové hygieny. Hlasová, dechová, artikulační cvičení Nácvik písní	OSV1: rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovednosti zapamatování OSV6: Poznávání lidí: vzájemné poznávání se ve skupině OSV8: Komunikace: řeč zvuků a slov
Rytmické činnosti			
OVO2: rytmizuje jednoduché texty OVO3: využívá jednoduché hudební nástroje	DV: užívá jednoduchý rytmický doprovod DV: doprovází na jednoduché hudební nástroje	rytmizace slov, slovních spojení... jednoduchý rytmický doprovod (Orffovy hudební nástroje) Rozpočítadla	OSV1: rozvoj schopností
Poslechové činnosti			
OVO5: rozlišuje jednotlivé kvality tónů	DV: rozlišuje změny výšky tónů DV: pozná Českou státní hymnu	Tón-zvuk, rozlišení změny výšky tónů Poslech: Česká státní hymna	OSV4: Psychohygienu: dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; uvolnění relaxace
Hudebně teoretické znalosti			
	DV: rozliší melodii rychlou, pomalou, smutnou, veselou DV: rozliší krátký a dlouhý tón	Pojmy: notová osnova, houslový klíč, noty Pojmy: pomalu, rychle Ponávání nejběžnějších hudebních	OSV5 Kreativita: rozvoj zákl. rysů, tvořivost v mezilidských vztazích

		nástrojů tón dlouhý a krátký, hra Na ozvěnu, hra Na štafetu	
Hudebně pohybové činnosti			
OVO4: reaguje pohybem na znějící hudbu	DV: dodržuje zásady správného držení těla DV: vyjadřuje se pohybem	správné držení těla, rytmická chůze, běh Pochod	OSV2 Sebepoznání a sebepojetí: moje tělo, moje psychika

2. ročník			
Očekávané výstupy	Dílčí (školní) výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
Vokální činnosti			
OVO1: Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	DV: zpívá na základě svých dispozic jednoduché dětské písně	Zásady hlasové hygieny Hlasová, dechová, artikulační cvičení (tvoreni hlavového tónu, rozšiřování hlasového rozsahu, měkké nasazení tónů) Zpěv intonačně jednoduchých písní v rozsahu c1 - h1 Lidová píseň, umělá píseň Melodizace říkadel (tá, ta-te)	OSV4 - psychohygienu: dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; uvolnění, relaxace
Rytmické činnosti			
OVO2: Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	DV: hraje jednoduché doprovody pomocí hry na tělo a Orffova instrument-táře	Rytmické činnosti Rytmizace slov, slovních spojení, říkadel... Jednoduchý rytmický doprovod (Orffovy hudební nástroje) Hra na tělo	
Instrumentální činnosti			
OVO3: Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	DV: pomocí hudebních nástrojů tvoří jednoduchý doprovod k písním	Jednoduché ostinátní doprovody na Orffovy hudební nástroje	
Hudebně pohybové činnosti			
OVO4: Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	DV: snaží se pohybem vyjádřit hudbu a emocionální zážitky z hudby	Správné držení těla, rytmická chůze, běh Dětské lidové hry. Lidový tanec (mazurka)	
Hudebně teoretické znalosti			
OVO5: Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby OVO6: Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	DV: učí se základní hudebně teoretické znalosti DV: rozlišuje hudební výrazové prostředky ve znějící melodii	Pojmy: notová osnova, houslový klíč, hodnoty not Sluchová analýza průběhu melodie Výrazové prostředky hudby (krátké poslechové skladby) Pojmy: smutně - vesele, krátce - dlouze, poznávání nejběžnějších hudebních nástrojů	

3. ročník			
Očekávané výstupy	Dílčí (školní) výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty

Vokální činnosti			
OVO1: Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	DV:zpívá na základě svých dispozic jednoduché dětské písně	Zásady hlasové hygieny Hlasová, dechová, artikulační cvičení (tvoření hlavového tónu, rozšiřování hlasového rozsahu c1-c2, měkké nasazení tónů) Lidová píseň, umělá píseň Populární písně pro děti Intonace: pětiténová stupnicová řada, opakované tóny	OSV8 - komunikace - řeč zvuků a slov MkV3 - etnický původ - základní informace o různých etnických a kulturních skupinách
Rytmické činnosti			
OVO2: Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	DV:hraje rytmické doprovody ve 2/4 a 3/4 taktu DV:hraje rytmické doprovody na Orffovy hudební nástroje	Rytmus, metrum, doprovod písně Hra otázka - odpověď (příprava pro pochopení písňové hudební formy) Rytmizace říkadel Ostinátní rytmické doprovody (Orffovy hudební nástroje)	
Instrumentální činnosti			
OVO3: Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	DV:pomocí hudebních nástrojů tvoří jednoduchý doprovod k písním	Jednoduché ostinátní doprovody na Orffovy hudební nástroje Melodizace říkadel	
Hudebně pohybové činnosti			
OVO4: Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	DV:snaží se pohybem vyjádřit emocionální zážitky z hudby	Hudebně pohybové a taneční hry Orientace v prostoru, pohyb ve dvojicích Přísunný krok	
Hudebně teoretické znalosti			
OVO5: Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	DV:poslechem rozlišuje charakter melodie hudby DV:učí se základní hudebně teoretické znalosti	Psaní not do notové osnovy c1-c2 Hodnoty not a pomlk Takt 2/4 a 3/4 Taktování 2/4 a 3/4	
Poslechové činnosti			
OVO6: Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	DV:rozlišuje hlasy při poslechu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální hudby	Sluchová analýza průběhu melodie písně, skladby Rozlišení tempových, dynamických změn, barvy hudebního nástroje Sluchové rozlišení dur - moll tóniny Skladba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální Hudební forma: rondo	
4. ročník			
Očekávané výstupy	Dílčí (školní) výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
Vokální činnosti			
OVO7: Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasu v durových i mollových	DV:zpívá na základě svých dispozic lidové a umělé písně	Hlasová hygiena Dechová, hlasová, artikulační cvičení (rozšiřování hlasového rozsahu c1-d2, hudební	OSV8 - komunikace - řeč těla, zvuků a slov VMEGS1 - Evropa a svět nás zajímá lidová slovesnost

tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti		dělení slov, frázování) Lidová píseň (jednohlas, dvojhlas - kánon) Umělá píseň Populární píseň pro děti Melodizace textu	zvyky a tradice národů
Instrumentální činnosti			
OVO8: Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, tancem, hrou, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	DV:snaží se o jednoduchý doprovod DV:orientuje se v základní hudební teorii	Hra na dětské hudební nástroje Orffovského instrumnetáře, vytváření přede hry, jednoduché ostinátního doprovodu písně, dohry Doprovody písni Orffovým instrumentářem Hudební hry: ozvěna - otázka - odpověď	
Hudebně teoretické znalosti			
OVO9: Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadně složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písni	DV:pomocí nástrojů hraje jednoduchý doprovod k písni	Nota čtvrt'ová s tečkou Předtaktí Taktování 4/4= C taktu Hudební abeceda Rytmus, metrum, doprovod písně, předvětí, závětí Rytmizace říkadel Rytmičké doprovody písni (Orffovy hudební nástroje)	
Hudebně pohybové činnosti			
OVO10: Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby OVO13: Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	DV:snaží se rozlišovat hudební formy DV:snaží se pohybem vyjádřit emocionální zážitky z hudby	Pohybové ztvárnění rytmu, melodie, dynamiky Taneční hry Lidový tanec (polka) Poskočný krok	
Poslechové činnosti			
OVO11: Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elemntární hudební improvizace OVO12: Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	DV:pomocí rytmických nástrojů se snaží vytvořit jednoduchou přede hru a dohru DV:poslechem rozlišuje charakter melodie hudby DV:rozlišuje základní skupiny hudebních nástrojů	Rondo, kánon Rozlišení melodické, rytmické, tempové, dynamické změny Výrazové prostředky hudby Hudební nástroje Kratší skladby českých i světovýcjh skladatelů Hudební pořady pro děti	

5. ročník			
Očekávané výstupy	Dílčí (školní) výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
Vokální činnosti			
OVO7: Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v	DV:zpívá na základě svých dispozic lidové a umělé písně	Hlasová hygiena Dechová, hlasová, artikulační cvičení	OSV1 - rozvoj schopností poznávání, cvičení smyslového vnímání,

<p>jednohlase či dvojhlas v durových i molových tóninách, při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti</p>		<p>(rozšiřování hlasového rozsahu h-d2, hudební dělení slov, frázování) Lidová píseň (jednohlas, dvojhlas - kánon) Umělá píseň Populární píseň pro děti Melodizace textu Intonace: základní trojzvuk, orientace v durové tónině</p>	<p>pozornosti a soustředění OSV8 - komunikace, řeč těla, zvuků a slov VMEGS1 - Evropa a svět nás zajímá lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy</p>
Instrumentální činnosti			
<p>OVO8: Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, tancem, hrou, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not OVO9: Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukcii jednoduchých motivů skladeb a písní OVO11: Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace</p>	<p>DV:snaží se o čtení notového zápisu DV:pokouší se o jednoduchý doprovod k písni DV:orientuje se v základní hudební teorii DV:pomocí nástrojů hraje jednoduchý doprovod k písni DV:snaží se vytvořit jednoduchý doprovod s předehrou, mezihrou a dohrou</p>	<p>Čtení partitury, jednoduché doprovody na Orffovy hudební nástroje Rytmizace textu Synkopa, ligatura Předvěti - závěti Využití hry na klasické hudební nástroje (žáci ZUŠ) Jednoduché ostinátní doprovody písní (Orffovy hudební nástroje) Tvoření vlastních jednoduchých doprovodů hry: ozvěna - otázka - odpověď</p>	
Hudebně pohybové činnosti:			
<p>OVO10: Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby</p>	<p>DV:poznává hudební formy a snaží se o jejich rozdílení DV:snaží se o vyjádření hudby pohybem</p>	<p>Hudební formy - kánon Lidový tanec Improvizace pohybem (lidová píseň, klasická a populární hudba)</p>	
Poslechové činnosti			
<p>OVO12: Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny OVO13: Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace</p>	<p>DV:orientuje se v základní hudebních prostředcích DV:seznamuje se se zajímavostmi ze života hudebních skladatelů DV:seznamuje se s hudebními uskupeními</p>	<p>Malá a velká písňová forma, rondo, variace Orientace v základních hudebních prostředcích (rytmus, melodie, dynamika, tempo) Sluchová analýza dur, moll, trojzvuku Hudební pořady pro děti v médiích nebo živě na koncertech Zajímavosti ze života hudebních skladatelů a hudebních interpretů minulosti a současnosti Hudební uskupení: lidová kapela, smyčcový kvartet, symfonický orchestr</p>	

5.5.2. Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

1. a 2. období

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výtvarná výchova umožňuje žákům jiné než racionální poznávání světa – poznávání okolního i svého vnitřního světa prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení. Kultivuje schopnosti žáků citlivě vnímat svět kolem sebe, a prožívat jej, objevovat v něm estetické hodnoty. Cílem předmětu je praktické osvojení potřebných výtvarných dovedností a technik, rozvíjení přirozené potřeby vlastního výtvarného vyjádření, fantazie a prostorové představivosti, smyslu pro originalitu a vlastní výraz.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti a kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

1. Kompetence k učení:

- žák vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- žák vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

2. Kompetence k řešení problémů:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí
- problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

3. Kompetence komunikativní:

- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na

ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

4. Kompetence sociální a personální:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebevědomí a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

5. Kompetence občanská:

- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

6. Kompetence pracovní:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Tématické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu výtvarná výchova

OSV - Osobnostní a sociální výchova

- Osobnostní rozvoj:
  - OSV 1 - Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání
  - OSV 5 - Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích
  - OSV 6 - poznávání lidí, vzájemné poznávání ve skupině

- OSV 7 - mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc

EV - Enviromentální výchova

- EV 1 - Ekosystémy: kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)
- EV 3 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí: ochrana přírody a kulturních památek, změny v krajině, odpady a hospodaření s odpady
- EV 4 - vztah člověka k prostředí

1. – 3. ročník			
Očekávané výstupy	Dílčí (školní) výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
Práce s přírodním materiálem			
	DV:vyjadřuje vjemy a postoje ke skutečnosti na základě vlastního prožitku a pozorování přírody a činnosti lidí	Uplatňování subjektivity vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností zážitky z prázdnin, práce na zahradě, ovoce a zelenina Techniky: kolorovaná kresba, malba vodovými barvami	OSV1 : rozvoj schopnosti poznávání, smyslové vnímání OSV5 : kreativita, nápady, originalita, schopnost vidět věci jinak
Rytmus a kombinace na ploše			
OVO2: v tvorbě projevu své vlastní zkušenosti uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	DV:pozoruje, rozlišuje a hodnotí přírodní útvary, barvy a struktury DV:vyhledává a výtvarně dotváří přírodniny na základě představ DV:využívá různé drzhy linií DV:rozvíjí smysl pro krásu přírody a vytváří si vztah k životnímu prostředí	Rozvíjení smyslové citlivosti prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary , barvy - rytmus a kombinace v ploše) Podzimáček, drak, podzimní listí Techniky: kresba tuší, fixem, suchý pastel (malba)	OSV1 : rozvoj schopnosti poznávání, smyslové vnímání OSV5 : kreativita, nápady, originalita, schopnost vidět věci jinak
Skulptura a plastika			
OVO1: rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	DV:seznamuje se s lidovými tradicemi při návštěvě různých výstav a galerií DV:aplikuje různé druhy výtvarného umění DV:rozvíjí smysl pro krásu lidové tvořivosti	Uplatňování subjektivity typy vizuálně obrazných vyjádření: rozlišení, výběr a uplatnění : volná malba, skulptura a plastika čert, Mikuláš, vánoční stromeček, dekorace, kapr a přáníčka, návštěva galerie, výstavy Techniky:netradiční, bramborová tiskátka, práce s papírem, textílem, koláž,kolorovaná kresba	
Proporční vztahy			
	DV:poznává a zobrazuje tvary a funkce věcí, pozoruje tvar a jeho závislosti na funkci a materiálu, rozvíjí kreslířský pohyb ruky DV:uvědoměle využívá plochy DV:přibližně vystihuje proporční vztahy	Rozvíjení smyslové citlivosti uspořádání objektů do celků na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření zimní krajina, sněhulák, zimní sporty, zimní výstroj a výstroj Techniky: malba vodovými a	

	zobrazovaných prvků	temperovými barvami, kresba ručkovou, malba olejovými pastely, arabská guma (vymývací technika), dekorativní práce	
Prostorové práce			
OVO4: interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	DV:rozvíjí cit pro prostor DV:poznává prostorové útvary DV:modeluje podle skutečnosti a fantazie DV:rozvíjí smysl pro výtvarný rytmus	Ověřování komunikačních účinků osobní postoj v komunikaci: jeho utváření a zdůvodňování : odlišná interpretace v rámci skupin stavba ze sněhu, modelování figurky a zvířete, leporelo, pohádková postava Techniky: skupinové práce, modelování,práce s papírem	OSV6 : poznávání lidí, vzájemné poznávání ve skupině
Netradiční techniky			
	DV:pozoruje objekt a pokouší se správně vystihnout proporce DV:seznamuje se s lidovými tradicemi při návštěvě různých výstav a galerií DV:aplikuje různé druhy výtvarného umění DV:rozvíjí smysl pro krásu lidové tvořivosti DV:poznává vlastnosti různých materiálů a DV:využívá jejich výrazových možností	Rozvíjení smyslové citlivosti smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření: umělecká výtvarná tvorba,fotografie, televize, tiskoviny kamarád, spolužák (portrét),Velikonoce (kraslice, přáníčka),návštěva výstavy Techniky: kombinovaná, netradiční (batikování), koláž, papírořez, roláž,pozitiv a negativ	
Netradiční materiál			
OVO3: vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	DV:využívá plochu ke kompozici s využitím různých materiálů DV:poznává a dotváří živou přírodu DV:pozoruje rozdíly ve výtvarném vyjadřování ilustrátorů a aktivně DV:pracuje s ilustrací	Rozvíjení smyslové citlivosti reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními mysly: vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových Den Země,dopravní prostředky, požárníci, ptačí hnízdo, knižní ilustrace Techniky: frotáž, netradiční techniky, prostorové práce z netradičních materiálů(PET láhve, vršky...), koláž	EV3 : lidské aktivity a problémy životního prostředí, ochrana přírody , odpady a hospodaření s odpady EV4 : vztah člověka k prostředí,
Malba			
	výtvarně vyjadřuje pocit na základě vlastního prožitku, organizuje vlastní výtvarnou práci poznává vlastnosti barev, využívá základní klasifikaci barev chápe vzájemné souvislosti zobrazovaných předmětů a uplatňuje při práci představivost a fantazii	Ověřování komunikačních účinků komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření: v komunikaci s rodinnými příslušníky louka, květinové zátiší, jarní příroda, maminka, masožravá květina Techniky:malba, kolorovaná kresba, kombinované techniky	OSV7 :mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy,pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc
Kresba			
OVO5: na základě vlastní zkušenosti nalézá a do	DV:pozoruje a zobrazuje živočichy	Ověřování komunikačních účinků	EV1 : ekosystémy, vodní zdroje, moře, význam pro

komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	DV:výtvarně vyjadřuje děj příběhu DV:využívá plochu k výtvarnému vyjádření	proměny komunikačního obsahu: záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění mořský svět, ilustrace pohádky, školní výlet, Techniky:kresba křídou na chodníku, kolorovaná kresba, kresba tuší	biosféru
--	---	---	----------

4. - 5. ročník			
Očekávané výstupy	Dílčí (školní) výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
Práce s přírodním materiálem			
OVO9: nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	DV:vyjadřuje vjemy a postoje ke skutečnosti na základě vlastního prožitku a pozorování přírody a činnosti lidí DV:výtvarně vyjadřuje kontrast přírodních forem a pozadí	Uplatňování subjektivity vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností plody podzimu(slunečnice, zelí, kukuřice, zavařeniny),podzimní skřítek, indiánský totem, Techniky: kolorovaná kresba, malba vodovými barvami, koláž, práce s přírodním materiálem, monotyp	OSV1 : rozvoj schopnosti poznávání, smyslové vnímání OSV5 : kreativita, nápady, originalita, schopnost vidět věci jinak
Rytmus a kombinace na ploše			
	DV:pozoruje, rozlišuje a hodnotí přírodní útvary, barvy a struktury DV:vyhledává a výtvarně dotváří přírodniny na základě představ DV:využívá různé druhy linií DV:rozvíjí smysl pro krásu přírody a vytváří si vztah k životnímu prostředí	Rozvíjení smyslové citlivosti prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary , barvy - rytmus a kombinace v ploše) drak, podzimní listí, strašidla, dýně(Halloween),motýl Techniky: kresba tuší, fixem, suchý pastel (malba), prstová technika	OSV1 : rozvoj schopnosti poznávání, smyslové vnímání OSV5 : kreativita, nápady, originalita, schopnost vidět věci jinak
Fantazie			
OVO6: porovnává prvky vizuálně obrazného vyjádření na základě vztahů (proporční vztahy)	DV:sleduje tvarově zajímavé rostliny a výtvarně je vyjadřuje formou hry DV:využívá kompozice plochy s použitím libovolných prvků DV:zpřesňuje vyjádření proporce lidské postavy	Uplatňování subjektivity přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením: vizuální, dynamické a jejich motivace (fantazie) listy, kůra stromů,pohádková bytost a skutečná postava, Techniky:frotáž, otisky, suchý pastel,kresba rudkou, malba, kolorovaná kresba	
Skulptura a plastika			
OVO7: užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku v objemovém vyjádření modelování a skulpturní postup	DV:seznamuje se s lidovými tradicemi při návštěvě různých výstav a galerií DV:aplikuje různé druhy výtvarného umění DV:rozvíjí smysl pro krásu lidové tvořivosti	Uplatňování subjektivity typy vizuálně obrazných vyjádření: rozlišení,výběr a uplatnění : volná malba, skulptura a plastika vánoční balící papír, vánoční ozdoby a figurky, výstava, novoročenky,Betlém,Ladovy	

	DV:pozoruje rozdíly ve výtvarném vyjadřování ilustrátorů a aktivně DV:pracuje s ilustrací DV:poznává výtvarné principy a možnosti některých materiálů prostřednictvím experimentálních činností se zaměřením na užitou a dekorativní tvorbu	obrázky a další ilustrátoři Techniky:odkryvací technika (tuš a voskovky), stříkaná technika, škrobový papír,tiskátka (brambory, pryž,korek, polystyren), tvarování a modelování z vizovického těsta nebo hlíny	
Proporční vztahy			
	DV:rozvíjí kreslířský pohyb ruky DV:uvědoměle využívá plochy DV:vystihuje proporční vztahy hlavy a postavy DV:vystihuje postavu v pohybu	Rozvíjení smyslové citlivosti uspořádání objektů do celků na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření zimní krajina,ryba, zimní sporty, před zrcadlem (módní účesy) Techniky: rezerváž zmizíkem, tisk z koláže, malba temperovými barvami, splétání a kroucení papíru	
Prostorové práce			
	DV:vytváří jednoduché prostorové objekty na základě hry a experimentování poznává prostorové útvary DV:modeluje podle skutečnosti a fantazie DV:rozvíjí smysl pro výtvarný rytmus	Ověřování komunikačních účinků osobní postoj v komunikaci: jeho utváření a zdůvodňování : odlišná interpretace v rámci skupin stavba ze sněhu,malování vodou do sněhu, karnevalová maska, Valentýnské přání Techniky: skupinové práce,kašírování, kresba provázkem, počítačová grafika	OSV6 : poznávání lidí, vzájemné poznávání ve skupině
Netradiční techniky			
OVO6: pojmenovává a porovnává prvky vizuálně obrazného vyjádření na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty)	DV:seznamuje se s lidovými tradicemi při návštěvě různých výstav a galerií DV:aplikuje různé druhy výtvarného umění DV:rozvíjí smysl pro krásu lidové tvořivosti DV:poznává vlastnosti různých materiálů a využívá jejich výrazových možností DV:rozeznává studené a teplé tóny barev	Rozvíjení smyslové citlivosti smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření: umělecká výtvarná tvorba,fotografie, televize, tiskoviny Velikonoce (kraslice, přáníčka),návštěva výstavy, populární osobnost Techniky: kombinovaná, netradiční,batikování, savování, rezerváž zmizíkem, dokreslování části reálného obrázku, počítačová grafika, kreslení na počítači	
Netradiční materiál			
OVO11: porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace OVO12: nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah	DV:využívá plochu ke kompozici s využitím různých materiálů DV:poznává a dotváří živou přírodu DV:poznává výtvarné principy a možnosti některých materiálů	Rozvíjení smyslové citlivosti reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly: vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových Den Země,vesmír	EV3 : lidské aktivity a problémy životního prostředí, ochrana přírody , odpady a hospodaření s odpady EV4 : vztah člověka k prostředí,

vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	prostřednictvím experimentálních činností se zaměřením na užitou a dekorativní tvorbu DV:uplatňuje různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti v malbě a kresbě	(planety),dopravní prostředky, požárníci,děšť, jarní příroda Techniky: frotáž, netradiční techniky, prostorové práce z netradičních materiálů(PET láhve, vršky...), asambláž, koláž, suchá jehla, zátiší květin (suchý pastel, rudka, uhel), zapíjení barev do klovatiny	
Koláž			
OVO8: při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	DV:výtvarně vyjadřuje pocit na základě vlastního prožitku, organizuje vlastní výtvarnou práci DV:poznává vlastnosti barev, využívá základní klasifikaci barev DV:chápe vzájemné souvislosti zobrazovaných předmětů a uplatňuje při práci představivost a fantazii	Ověřování komunikačních účinků komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření: v komunikaci s rodinnými příslušníky maminka, fantazijní zvíře, naše město, pohádkový strom Techniky:malba, kolorovaná kresba, kombinované techniky, gumotisk, koláž, dotváření písmem	OSV7 :mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy,pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc
Kresba			
OVO10: své vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky	DV:pozoruje a zobrazuje živočichy DV:výtvarně vyjadřuje děj příběhu DV:využívá plochu k výtvarnému vyjádření DV:pozoruje základní tvarové znaky DV:využívá základní tvary kresleného písma a užívá ho v krátkých nápisech DV:poznává a zobrazuje tvary a funkce věcí, pozoruje tvar a jeho závislosti na funkci a materiálu	Ověřování komunikačních účinků proměny komunikačního obsahu: záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění mořský svět, školní výlet, hmyz, brouci, šnek, zátiší (věci denní potřeby),ex libris (umělecké ztvárnění vlastního monogramu, tj.hra s písmeny) Techniky:kresba křídou na chodníku, kolorovaná kresba , kresba tuší, rudkou, uhlem	EV1 : ekosystémy, vodní zdroje, moře, význam pro biosféru

5.6. Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

5.6.1. Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA

1. a 2. období

Charakteristika vyučovacího předmětu

V předmětu Tělesná výchova se žáci učí poznávat sami sebe. Žáci jsou vedeni k pochopení hodnoty zdraví. Žáci se seznámí se způsoby chování, které vedou k zachování či posílení zdraví. Jsou vedeni k pochopení určité míry odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných.

Její význam je i v rozvoji pohybových dovedností i v kultivaci pohybu, především pak v poznání možnosti rozvoje zdravotně orientované zdatnosti. Její úroveň má zásadní význam

pro aktuální zdraví a významně ovlivňuje zdravotní předpoklady i v dospělosti, učí základním hygienickým návykům.

Pohybové vzdělání přechází od spontánní pohybové činnosti k činnosti řízené a výběrové s uspokojováním vlastních pohybových potřeb i zájmů jako jsou např. aktivní postoje k vlastnímu rozvoji a při soutěžení dodržování pravidel a čestné měření sil. Využívá také možnosti samostatně ovlivňovat svůj pohybový projev a svou zdatnost.

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

1. Kompetence k učení:

- učíme žáky poznávat smysl a cíl pohybových aktivit, plánovat, organizovat a řídit pohybovou činnost, užívat jednoduché názvosloví
- učíme žáky zpracovávat informace o pohybových aktivitách ve škole
- stanovujeme dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- dodáváme žákům sebedůvěru a sledujeme pokroky

2. Kompetence k řešení problémů:

- motivujeme žáky volbou metod a forem práce k hledání a řešení problémů
- vedeme žáky dle jejich možností k aktivnímu podílu na činnosti, plánování, přípravě, realizaci i hodnocení
- učíme žáky vnímat problémové situace a plánovat způsob jejich řešení
- učíme žáky činit uvážlivá rozhodnutí, která jsou schopni sami obhájit
- vedeme žáky ke zodpovědnosti za svá rozhodnutí

3. Kompetence komunikativní:

- rozvíjíme u žáka schopnosti tvořivě myslet, vyjadřovat myšlenky
- při výuce volíme vhodný výběr textů, pracujeme s obrazovým materiálem a využíváme informační technologie
- pro spolupráci s ostatními lidmi zařazujeme do vyučování i používání neverbálních prostředků

4. Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky ke spolupráci a práci v týmu
- vytvářením kritérií hodnocení vedeme žáky k uspokojení ze svých úspěchů i k ocenění práce druhých
- vedeme žáky k vzájemnému poskytování pomoci
- motivujeme žáky zajímavou přípravou akcí pro své spolužáky

5. Kompetence občanská:

- vytváříme takovou atmosféru v kolektivu, v níž se žák učí ohleduplnosti, respektování ostatních, má možnost a dostatek prostoru pro vyjádření svých názorů
- využíváme metody a formy, které podporují u žáků vnitřní motivaci k zodpovědnému jednání
- vlastním příkladem pedagoga vedeme žáka k aktivní účasti ve školním životě
- učíme žáky stupňováním náročnosti požadavků poznávat jejich fyzické a duševní možnosti, vytváříme psychohygienické podmínky pro zdravý vývoj žáků
- diskuzí se žáky podporujeme rozvoj jejich estetického cítění
- průběžně diagnostikujeme a vyhodnocujeme vzájemné sociální vztahy v kolektivu
- v rámci osobního přístupu pedagoga hledáme cesty k odpovědnému přístupu žáka k sobě i ke kolektivu.

6. Kompetence pracovní:

- spolupracujeme s městskou policií, učíme žáky pravidlům bezpečnosti silničního provozu a bezpečnosti osobní
- reagujeme na aktuální společenské a politické situace
- vedeme žáky k efektivnímu organizování vlastní práce a svého pohybového režimu
- učíme žáky ovládat a využívat základní prvky první pomoci
- vyžadujeme dodržování obecních pravidel bezpečnosti a slušného chování

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu tělesná výchova

OSV – Osobnostní a sociální výchova
EV – Environmentální výchova

1. – 3. ročník			
Očekávané výstupy	Dílčí (školní) výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
Komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v TV			
OVO4:Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy OVO5:Reaguje na základní pokyny a povely k osvojené činnosti a její organizaci	DV:seznamuje se s hygienickými pravidly DV:používá vhodné oblečení a obuv pro pohybové aktivity DV:rozeznává vhodné a nevhodné cvičební prostředí DV:reaguje na základní pokyny a povely	Hygiena při TV a bezpečnost při pohybových činnostech Pořadová cvičení	OSV 8: Komunikace
Atletika			
OVO1:Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	DV:osvojuje si správný způsob běhu DV:dbá na správné držení těla DV:seznamuje se s různými druhy startu DV:reaguje na startovní povely a signály DV:provádí odraz z místa DV:spojuje rozběh s odrazem DV:seznamuje se se základní technikou hodů míčkem DV:dodržuje základní pravidla bezpečnosti při hodů míčkem DV:seznamuje se s významem vytrvalostního běhu pro rozvoj zdatnosti a zdraví	Běhy z různých poloh Běhy prokládané chůzí Rychlé běhy 20-60m Starty z různých poloh Startovní povely Základy nízkého a polovysokého startu Skok daleký z místa Skok daleký z rozběhu Nácvik hodů míčkem z místa Nácvik hodů míčkem z chůze Nácvik hodů míčkem z rozběhu Rozvíjení běžecké vytrvalosti	
Gymnastika			
OVO2:Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce, usiluje o jejich zlepšení	DV:osvojuje si základní pojmy z gymnastiky DV:provádí kotoul vpřed DV:uvědomuje si důležitost zpevnění těla DV:provádí jednoduché výskoky na trampolínce DV:seznamuje se s nářadím pracuje podle pokynů učitele DV:dodržuje pravidla bezpečnosti DV:seznamuje se se základy šplhu DV:cvičí s drátěnkou, malým míčkem,...	Správné gymnastické držení těla Průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed Průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolínky Cvičení s lavičkami našší, naděl Kládinka - chůze s dopomocí Cvičení s využitím bedny Cvičení na žebřinách Šplh na tyči Nácvik odrazu z můstku Cvičení s netradičním náčiním	
Estetické a kondiční formy cvičení			
	DV:seznamuje se se základními pojmy spojené s hudebním a rytmickým doprovodem	Rytmická gymnastika Jednoduché tance	

	DV:vyjadřuje melodii a rytmus pohybem DV:seznamuje se s manipulací se švihadlem DV:odhaduje dostatečný prostor při cvičení se švihadlem DV:podbíhá a přeskakuje lano DV:cvičí na stanovištích dle zadaných pokynů	Cvičení se švihadly Kondiční cvičení s plnými míči Cvičení s lanem Kruhový trénink	
--	---	---	--

Sportovní hry

OVO2:Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení OVO3:Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	DV:manipuluje s míčem na místě a v pohybu DV:využívá míč při soutěžích DV:rozumí smyslu dodržování pravidel soutěží DV:seznamuje se s pravidly jednoduchých her DV:osvojuje si základní způsoby házení a chytání míče DV:seznamuje se s driblingem DV:seznamuje se s pravidly hry DV:aktivně se zapojuje do hry DV:učí se spolupracovat v kolektivu	Manipulace s míčem Soutěživé hry s míčem Základní činnosti sport. Her Nácvik přihrávky trčením obouruč Přihrávka trčením jednoruč Manipulace s míčem - dribling Vybíjená	OSV 11: Spravedlivost a respektování OSV 7: Chování podporující dobré vztahy
--	---	---	---

Plavání

	Zajišťuje Plavecká škola Hranice	Hygiena plavání Adaptace na vodní prostředí Základní plavecké dovednosti Jeden plavecký způsob Prvky sebezáchrany a dopomoci	
--	----------------------------------	--	--

Turistika a pobyt v přírodě

	DV:při přesunu v terénu dodržuje pravidla bezpečnosti DV:dodržuje pravidla chování v dopravních prostředcích DV:chrání přírodu DV:seznamuje se a dodržuje bezpečnost při kolektivním sáňkování, bobování	Turistika a pobyt v přírodě Sáňkování, bobování, hry na sněhu - dle sněhových podmínek	EV 4:Příroda a její ochrana
--	---	---	-----------------------------

4. a 5. ročník

Očekávané výstupy	Dílčí (školní) výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
Komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v TV a sportu			
OVO9: uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném	DV:Dodržuje hygienická pravidla DV:Používá vhodné	Hygiena při TV a bezpečnost při pohybových činnostech	

<p>sportovním prostředí</p> <p>OVO12: užívá při pohybové činnosti základní osvojené tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení</p>	<p>oblečení a obuv pro pohybové aktivity DV:Rozeznává vhodné a nevhodné cvičební prostředí DV:Reaguje na základní pokyny a povely DV:Používá základní tělocvičné názvosloví DV:Osvojuje si základní organizaci prostoru a činnosti ve známém prostředí</p>	<p>Pořadová cvičení</p>	<p>OSV 8: Komunikace</p>
Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení			
<p>OVO6:Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti</p>	<p>DV:Skáče přes švihadlo snožmo /i s meziskokem/ DV:Odhaduje dostatečný prostor při cvičení se švihadlem DV:Pracuje podle pokynů učitele DV:Pracuje podle pokynů učitele DV:Cvičí na stanovištích dle zadaných pokynů DV:Podílí se na měření a zapisování výkonu DV:Pracuje podle pokynů učitele DV:Šplhá dle svých možností DV:Ručkuje ve visu DV:Cvičí dle pokynů učitele DV:Seznamuje se s náradím, dodržuje bezpečnost při cvičení DV:Podbíhá a přeskakuje lano</p>	<p>Cvičení se švihadly</p> <p>Cvičení s využitím bedny Kondiční cvičení s plnými míči Kruhový trénink Základní pohybové testy Cvičení na žebřinách Šplh na tyči Hrazda Kruhy</p> <p>Cvičení s lanem Soutěživé hry s lanem Přetlačování v kruhu</p>	
Atletika			
<p>OVO14: Změří základní pohybové výkony a porovnává je s předchozími výsledky</p>	<p>DV:Užívá správný způsob běhu DV:Dbá na správné držení těla DV:Osvojují si měření a zapisování výkonů DV:Reaguje na startovní povely a signály DV:Používá nízký start DV:Používá polovysoký start DV:Provádí odraz z místa DV:Spojuje rozběh s odrazem DV:Postupně si osvojuje odraz od břevna DV:Upraví doskočiště DV:Podílí se na měření a zapisování výkonu DV:Dodržuje základní pravidla bezpečnosti při hodů míčkem DV:Podílí se na měření a hodnocení výkonu</p>	<p>Běhy z různých poloh Běhy prokládané chůzí Rychlé běhy - 60m Startovní povely Nízký start /na povel/ Polovysoký start Skok daleký z místa Skok daleký z rozběhu</p> <p>Hod míčkem z rozběhu</p> <p>Rozvíjení běžecké vytrvalosti Vztrvalý běh do 1000 m na dráze Běh v terénu až do 15 min.</p>	

	DV:Seznamuje se s významem vytrvalostního běhu pro rozvoj zdatnosti a zdraví		
Gymnastika			
<p>OVO7: zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením</p> <p>OVO9:adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka</p> <p>OVO10: Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti</p>	<p>DV:Používá základní pojmy z gymnastiky</p> <p>DV:Provádí kotoul vpřed a jeho modifikace</p> <p>DV:Seznamuje se s kotoulem vzad</p> <p>DV:Seznamuje se se stojem na rukou</p> <p>DV:Provádí stoj na rukou s dopomocí</p> <p>DV:Provádí základní dopomoc a záchranu při cvičení</p> <p>DV:Seznamuje se s 1. pomocí v TV</p> <p>DV:Uvědomuje si důležitost zpevnění těla při cvičení na trampolíně, můstku</p> <p>DV:Provádí odrazy na trampolínce, můstku</p> <p>DV:Osvojuje si průpravná cvičení</p> <p>DV:Provádí roznožku, skrčku dle svých možností</p> <p>DV:Provádí cviky na nářadí</p> <p>DV:Seznamuje se se základními pojmy spojené s hudebním a rytmickým doprovodem</p> <p>DV:Vyjadřuje melodii a rytmus pohybem</p> <p>DV:Snaží samostatně o estetické držení těla</p>	<p>Správné gymnastické držení těla</p> <p>Kotoul vpřed a jeho modifikace</p> <p>Průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vzad</p> <p>Průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou</p> <p>Stoj na rukou / s dopomocí/</p> <p>Cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolínky, můstku</p> <p>Roznožka přes kozu našší</p> <p>Skrčka přes kozu nebo bednu</p> <p>Cvičení s lavičkami našší, naděl</p> <p>Kladinka - chůze</p> <p>Rytmická gymnastika</p> <p>Jednoduché tance</p>	
Sportovní hry			
<p>OVO13: Zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy</p> <p>OVO11: jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví</p> <p>OVO8: Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové</p>	<p>DV:Snaží se udržet míč pod kontrolou družstva</p> <p>DV:Seznamuje se s organizací utkání - losování, zahájení hry , počítání skóre, ukončení utkání</p> <p>DV:Využívá přihrávky trčením jednoruč a obouruč</p> <p>DV:Rozumí smyslu dodržování pravidel soutěží</p> <p>DV:Seznamuje se s pravidly hry fair play</p> <p>DV:Využívá dribling při herních činnostech</p> <p>DV:Využívá přihrávek při střelbě na koš - soutěživé hry</p> <p>DV:Seznamuje se s pravidly hry</p> <p>DV:Aktivně se zapojuje do</p>	<p>Pohybové hry s míčem</p> <p>Soutěživé hry s míčem</p> <p>Manipulace s míčem - dribling</p> <p>Střelba na koš</p> <p>Přehazovaná</p> <p>Vybíjená</p> <p>Miniházená, florbal, minikopaná</p>	<p>OSV 11: Spravedlivost a respektování</p> <p>OSV 7: Chování podporující dobré vztahy</p> <p>OSV3: Sebekontrola, sebeovládání, vůle</p>

dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her OVO15: Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i místě informace	hry DV: Dodržuje pravidla vybíjené DV: Aktivně se zapojuje do hry DV: Spolupracuje v kolektivu DV: Zorganizuje jednoduchý turnaj DV: Seznamuje se se základními pravidly her DV: Seznamuje se se zdroji informací o pohybových činnostech		
Turistika a pobyt v přírodě			
	DV: Při přesunu v terénu dodržuje pravidla bezpečnosti DV: Dodržuje pravidla chování v dopravních prostředcích DV: Chrání přírodu	Turistika a pobyt v přírodě	EV 4: Příroda a její ochrana
Plavání, bruslení, lyžování			
	DV: Seznamuje se a dodržuje bezpečnost při kolektivním sáňkovaní, bobování, lyžování, bruslení	Sáňkovaní, bobování, lyžování a bruslení - dle sněhových podmínek	

5.7. Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

5.7.1. Vyučovací předmět – PRACOVNÍ ČINNOSTI

1. a 2. období

Charakteristika předmětu

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Člověk a svět práce** je na 1. stupni rozdělen na čtyři tematické okruhy: *Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů*, které jsou pro školu povinné.

Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Vede k získání prvotních poznatků významných pro jejich další životní a profesní orientaci. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Dodržují zásady bezpečnosti a hygieny při práci. Výuku je možno obohatit exkurzemi a výstavami. Děti se mohou svými výrobky prezentovat na nejrůznějších školních akcích.

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

1. Kompetence k učení: žáka vedeme:

- seznamujeme žáky se základním smyslem a cílem, postupně jim pomáháme vytvářet pozitivní vztah k aktivnímu zapojení do praktických činností
- předkládáme žákům základní informace a učíme je tyto informace chápat
- vedeme je k samostatnému tvůrčímu projevu
- učíme je posuzovat výsledky jejich práce i práce skupiny

2. Kompetence k řešení problémů: vedeme žáka k:

- směřujeme žáky k samostatnému řešení problémů

- vedeme žáky k rozpoznání a pochopení daných problémů
  - předkládáme žákům takové problémy, jejichž vyřešením objevují různé varianty řešení
  - osvědčené postupy aplikujeme v nových problémových situacích
- 3. Kompetence komunikativní: vedeme žáka k:**
- předkládáme obrazový materiál
  - rozvíjíme komunikační prostředky na dané věkové úrovni
- 4. Kompetence sociální a personální: vedeme žáka k:**
- vedeme žáka k aktivní spolupráci ve skupině
  - postupně vytváříme kladný vztah k různým pracovním činnostem
  - učíme žáky spolupracovat ve dvojicích či skupinách
  - snažíme se, aby žáci získali sebedůvěru, sebeuspokojení a sebeúctu
  - upevňujeme mezilidské vztahy
- 5. Kompetence občanské: vedeme žáka k:**
- pomáháme žákům orientovat se ve vhodných způsobech chování k sobě navzájem
  - vedeme žáky k uvědomění si práv a povinností ve škole i mimo školu
  - učíme žáky orientovat se v základních ekologických souvislostech
  - spolu s žáky respektujeme požadavky na kvalitní životní prostředí
  - vzbuzujeme zájem o ochranu zdraví svého i ostatních
- 6. Kompetence pracovní: vedeme žáka k:**
- dohlížíme na bezpečné používání materiálů, nástrojů a vybavení
  - dohlížíme a učíme žáky dodržovat vymezená pravidla
  - pozitivně přistupujeme k výsledkům pracovní činnosti
  - rozvíjíme manuální zručnosti žáků

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu pracovní činnosti

OSV – Osobnostní a sociální výchova

EV – Environmentální výchova

VMEGS – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

1. ročník			
Očekávané výstupy	Dílčí (školní) výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
Práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti, pěstitelské práce, příprava pokrmů			
	DV:udržuje pořádek a čistotu na pracovišti DV:dbá na bezpečnost svou i spolužáků DV:vytváří si základy pracovních návyků DV:uplatňuje zásady bezpečnosti a hygieny práce DV:řídí se slovním návodem DV:osvojí si jednoduché pracovní postupy DV:získává pracovní dovednosti a návyky při práci s různým materiálem spolupracuje ve dvojicích a skupinách DV:zhodnotí výsledky své pracovní činnosti	udržování pořádku a čistoty pracovního místa pracovní návyky bezpečnost při práci vlastnosti materiálu (papír, textil)	OSV1 Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů. OSV3 Cvičení sebekontroly, sebeovládání. OSV4 Dobrá organizace času, uvolnění a relaxace, hledání pomoci OSV5 Kreativita vytvářených člověkem. EV3 Odpady a hospodaření s odpady. EV4 Náš životní styl.
Práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti, pěstitelské práce, příprava pokrmů			
OVO2: Pracuje podle slovního návodu a	DV:trhá, lepí, stříhá, vystřihuje, skládá různé	PAPÍR téma: ovoce, deštník, hřib	

předlohy.	druhy papíru, obkresluje podle šablony DV:sbírá, třídí, dotváří listy DV:vyhledává a dotváří přírodniny na základě představ, kombinuje materiály DV:navléká nit do jehly udělá uzel	téma: drak, ježek téma: vrány, Mikuláš, čert téma: vánoční přání, kapr, ozdoby na stromeček téma: sněhulák, krmítko, čepice téma: karnevalová maska, lidská postava, moje ruka téma: kelímek, hrníček, prostírání, čáp téma: velikonoční slepička,závěs, beránek téma: přání ke Dni matek, kytka v květináči, pes a kočka téma: lodička, motýl, květiny PŘÍRODNINY téma: listy téma: kraslice TEXTIL téma: náhrdelník z koření téma: šála pro sněhuláka téma: hnízdo pro čápa z vlny	
Konstrukční činnosti			
OVO7: Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.	předlohy DV:provádí montáž i demontáž DV:spolupracuje ve dvojicích a skupinách	STAVEBNICE téma: dopravní prostředky	
Příprava pokrmů			
	DV:podílí se na přípravě vánoční tabule	STOLOVÁNÍ téma: besídka	

2. ročník			
Očekávané výstupy	Dílčí (školní) výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
Práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti, pěstitelské práce, příprava pokrmů			
	DV:udržuje pořádek a čistotu na pracovišti DV:dbá na bezpečnost svou i spolužáků DV:vytváří si základy pracovních návyků DV:uplatňuje zásady bezpečnosti a hygieny práce DV:řídí se slovním návodem DV:osvojí si jednoduché pracovní postupy DV:získává pracovní dovednosti a návyky při práci s různým materiálem spolupracuje ve dvojicích a skupinách DV:zhodnotí výsledky své pracovní činnosti DV:opracovává a aranžuje	udržování pořádku a čistoty pracovního místa pracovní návyky bezpečnost při práci vlastnosti materiálu (papír, textil)	OSV1 Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů. OSV3 Cvičení sebekontroly, sebeovládání. OSV4 Dobrá organizace času, uvolnění a relaxace, hledání pomoci OSV5 Kreativita vytvářených člověkem. EV3 Odpady a hospodaření s odpady. EV4 Náš životní styl.

	přírodniny		
Práce s drobným materiálem			
OVO1: Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	DV: skládá různé druhy papíru, textilu DV: určuje vlastnosti papíru, rozlišuje druhy papíru DV: trhá, lepí, stříhá, vystřihuje, překládá, navazuje, vyřezává, přilepuje DV: porozumí slovnímu návodu DV: obkresluje podle šablony, dotváří trhá, mixuje, válí, tvaruje DV: odměřuje nit DV: navléká nit do jehly, udělá uzel DV: přišívá dvoudírkové knoflíky DV: sbírá, třídí listy, dotváří přírodniny DV: vyhledává, sbírá a třídí přírodniny DV: dotváří přírodniny na základě představ DV: seznamuje se s lidovými zvyky a tradicemi DV: kombinuje materiály DV: hněte, válí, stlačuje, přidává, ubírá DV: poznává vlastnosti materiálu	PAPÍR téma: čepice, lodička, parník, kytička, dopravní značky téma: drak téma: čert, Mikuláš téma: vánoční ozdoby, přání téma: výroba ručního papíru téma: přání ke Dni matek téma: větrník, květina PAPÍR, TEXTIL téma: koláže téma: ubrousková technika TEXTIL téma: navlékání jehly, přišívání dvoudírkových knoflíků, kočička téma: seznámení vyšíváním PŘÍRODNINY téma: hra s listy téma: svícen téma: stavby z přírodnin LIDOVÉ TRADICE téma: batika, kraslice MODELOVACÍ HMOTA téma: zelenina téma: cihlová zeď, pečivo téma: zvířátka KERAMICKÁ HLÍNA téma: ozdobné kachle	
Konstrukční činnosti			
	DV: používá předlohu, návod	STAVEBNICE	
Pěstitelské práce			
OVO11: Provádí pozorování přírody, zaznamenává a hodnotí výsledky pozorování.	DV: zalévá, přesazuje rostliny DV: používá základní pěstitelské činnosti DV: seznamuje se s lidovými zvyky a tradicemi	OŠETŘOVÁNÍ POKOJOVÝCH ROSTLIN VYSETÍ OBILÍ PRO VELIKONOČNÍ DEKORACI téma: založení pokusu (klíčivost hrachu, fazolí)	
Příprava pokrmů			
	DV: připraví jednoduchý pokrm DV: podílí se na přípravě vánoční tabule DV: seznamuje se s lidovými zvyky a tradicemi	POKRM téma: bramborové placky STOLOVÁNÍ téma: vánoční stůl	
3. ročník			

Očekávané výstupy	Dílčí (školní) výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
Práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti, pěstitelské práce, příprava pokrmů			
	DV:udržuje pořádek a čistotu na pracovišti DV:dbá na bezpečnost svou i spolužáků DV:vytváří si základy pracovních návyků DV:uplatňuje zásady bezpečnosti a hygieny práce DV:řídí se slovním návodem DV:osvojí si jednoduché pracovní postupy DV:získává pracovní dovednosti a návyky při práci s různým materiálem DV:spolupracuje ve dvojicích a skupinách DV:zhodnotí výsledky své pracovní činnosti DV:používá různé nástroje DV:pracuje uvědoměle, samostatně a tvořivě	udržování pořádku a čistoty pracovního místa pracovní návyky bezpečnost při práci	OSV1 Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů. OSV3 Cvičení sebekontroly, sebeovládání. OSV4 Dobrá organizace času, uvolnění a relaxace, hledání pomoci OSV5 Kreativita vytvářených člověkem. EV3 Odpady a hospodaření s odpady. EV4 Náš životní styl.
Práce s drobným materiálem			
	DV:trhá, lepí, stříhá, vystřihuje, barví, kombinuje barvy DV:skládá různé druhy papíru, textilu DV:odměřuje stejné pásy DV:šije jednoduchým stehem DV:našívá knoflíky DV:navrhne, stříhá, lepí, vystřihuje DV:seznamuje se s různými druhy materiálů DV:používá různé druhy tradičních i netradičních materiálů DV:kombinuje materiály DV:sbírá, třídí, dotváří přírodniny na základě představ DV:opravovává přírodniny DV:postupuje podle návodu, tká, volí barevné kombinace, skládá, stříhá,	PAPÍR téma: ovoce, podzimní listy, les - koláž hříby, ovoce, zvířata téma: novoročenka, třídní kalendář, dárky k zápisu, karnevalová maska téma: sněhové vločky - výrobky z proužků papíru (sněhulák, srdce...) TEXTIL, PAPÍR téma: přišívání knoflíků, beruška (jehelník, podzimní draci, adventní kalendář) téma: Mikuláš, čert, přání k Vánocům, vánoční ozdoby, ubrousková technika (květináč) TEXTIL, PAPÍR, ODPADNÍ MATERIÁL téma: stavby z odpadních materiálů, krabičky, přání pro maminku TRADIČNÍ I NETRADIČNÍ MATERIÁLY téma: kraslice, přáníčko, kuřátko téma: postavičky z přírodních materiálů (trávy, sena, kaménků, oblázků) PŘÍRODNÍ MATERIÁL	VMEGS1 Zvyky a tradice národů Evropy.

	navrhuje DV:modeluje podle předlohy	téma: panáčky z přírodnin, strašidlo,Halloween VLNA téma: pavučinky, panáčky, bambulky MODELOVACÍ HMOTA (plastelína, modurit, hlína) téma: figurka	
Konstrukční činnosti			
	DV:pracuje podle jednoduchého návodu, předlohy DV:provádí montáž i demontáž DV:spolupracuje ve dvojicích a skupinách	STAVEBNICE téma: stavba dle vlastní fantazie (budova, dopravní prostředky...)	
Pěstitelské práce			
OVO12: Pečuje o nenáročnou rostlinu.	DV:zalévá, seznamuje se s lidovými zvyky a tradicemi	OŠETŘOVÁNÍ POKOJOVÝCH ROSTLIN VYSETÍ OBLÍ PRO VELIKONOČNÍ DEKORACI	
Příprava pokrmů			
OVO17: Připraví tabuli pro jednoduché stolování. OVO18: Chová se vhodně při stolování.	DV:připravuje jednoduché pokrmy DV:používá základní vybavení kuchyně DV:chová se vhodně při stolování DV:seznamuje se s lidovými zvyky a tradicemi DV:zná historii českých svátků a zvyklostí DV:podílí se na přípravě vánoční tabule DV:vybírání potravin, upraví stůl, připraví jednoduchého občerstvení DV:ovládá zásady slušného chování při stolování	STOLOVÁNÍ téma: příprava pokrmů k projektu téma: vánoční tabule, příprava jednoduchého pokrmu téma: oslava začátku prázdnin	VMEGS2 Styl života evropských rodinách, životní styl.

4. ročník			
Očekávané výstupy	Dílčí (školní) výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
Práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti, pěstitelské práce, příprava pokrmů			
	DV:udržuje pořádek a čistotu na pracovišti DV:dbá na bezpečnost svou i spolužáků DV:vytváří si základy pracovních návyků DV:uplatňuje zásady bezpečnosti a hygieny práce DV:řídí se slovním návodem DV:osvojí si jednoduché pracovní postupy DV:získává pracovní dovednosti a návyky při	udržování pořádku a čistoty pracovního místa pracovní návyky bezpečnost při práci	OSV1 Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů. OSV3 Cvičení sebekontroly, sebeovládání. OSV4 Dobrá organizace času, uvolnění a relaxace, hledání pomoci OSV5 Kreativita vytvářených člověkem. EV3 Odpady a hospodaření s odpady. EV4 Náš životní styl.

	<p>práci DV:s různým materiálem spolupracuje ve dvojicích a skupinách DV:zhodnotí výsledky své pracovní činnosti DV:používá různé nástroje pracuje uvědoměle, samostatně a tvořivě</p>		
Práce s drobným materiálem			
<p>OVO3: Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu. OVO5: Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k používanému materiálu.</p>	<p>DV:trhá, lepí, stříhá, vystřihuje, skládá různé druhy papíru, vyřezává, skládá DV:používá různé druhy papírů, textilu DV:používá různé druhy tradičních i netradičních materiálů, kombinuje materiály DV:šije jednoduchým stehem DV:našívá knoflíky</p> <p>DV:zkouší netradiční techniky DV:pečuje o svůj vzhled, kultura odívání</p> <p>DV:sbírá, třídí, dotváří přírodniny na základě představ, opracovává přírodniny</p> <p>DV:modeluje podle předlohy i vlastní fantazie</p>	<p>PAPÍR téma: indiánský totem, hřib, papírový drak, origami téma: dárky k zápisu, tkaní z papírových proužků, záložka, karnevalová maska téma: velikonoční přání TEXTIL, PAPÍR, ODPADNÍ MATERIÁL téma: stavby z odpadních materiálů, jehelníček TEXTIL A PAPÍR téma: koláž Mikuláš, čert, přání k Vánocům, novoročenka, vánoční ozdoby, svícen TEXTIL téma: chňapka, pouzdro na brýle, přišívání knoflíků téma: tisk na textil, batikování, tkaní, ... TRADIČNÍ I NETRADIČNÍ MATERIÁLY téma: velikonoční kraslice PŘÍRODNÍ MATERIÁL téma: panáčky z přírodnin (zelenina, ovoce) strašidlo, Halloween, tiskátka MODELOVACÍ HMOTA (plastelína, modurit, hlíny..) NETRADIČNÍ TECHNIKY téma: ptačí hnízdo (sisal, lýko, větve, ...) PRÁCE SE DŘEVEM téma: domek ze špejlí, stavby z přírodnin</p>	<p>VMEGS1 Zvyky a tradice národů Evropy.</p>
Konstrukční činnosti			
<p>OVO9: Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu.</p>	<p>DV:pracuje podle jednoduchého návodu, předlohy DV:provádí montáž i demontáž DV:spolupracuje ve dvojicích a skupinách</p>	<p>STAVEBNICE</p>	
Pěstitelské práce			

OVO13: Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pokusy a pozorování. OVO14: Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny.	DV:popíše a provádí základní pěstitelské činnosti DV:dokazuje přítomnost vzduchu a vody v půdě DV:provádí jednoduché pokusy DV:přesazuje rostliny DV:používá základní pěstitelské činnosti	OŠETŘOVÁNÍ POKOJOVÝCH ROSTLIN VYSETÍ OBILÍ PRO VELIKONOČNÍ DEKORACI	
Příprava pokrmů			
OVO19: Orientuje se v základním vybavení kuchyně OVO21: Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	DV:používá základní vybavení kuchyně DV:chová se vhodně při stolování DV:seznamuje se s lidovými zvyky a tradicemi DV:zná historii českých svátků a zvyklostí DV:připraví jednoduchý pokrm DV:podílí se na přípravě vánoční tabule	STOLOVÁNÍ téma: příprava pokrmů k projektu téma: vánoční tabule, příprava jednoduchého pokrmu, pečení nebo zdobení perníčků	VMEGS2 Styl života v evropských rodinách, životní styl.

5. ročník			
Očekávané výstupy	Dílčí (školní) výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty
Práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti, pěstitelské práce, příprava pokrmů			
	DV:udržuje pořádek a čistotu na pracovišti DV:dbá na bezpečnost svou i spolužáků DV:vytváří si základy pracovních návyků DV:uplatňuje zásady bezpečnosti a hygieny práce DV:řídí se slovním návodem DV:osvojí si jednoduché pracovní postupy DV:získává pracovní dovednosti a návyky při práci s různým materiálem DV:spolupracuje ve dvojicích a skupinách DV:zhodnotí výsledky své pracovní činnosti DV:používá různé nástroje pracuje uvědoměle, samostatně a tvořivě	udržování pořádku a čistoty pracovního místa pracovní návyky bezpečnost při práci	OSV1 Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů. OSV3 Cvičení sebekontroly, sebeovládání. OSV4 Dobrá organizace času, uvolnění a relaxace, hledání pomoci OSV5 Kreativita OSV8 Řeč předmětů vytvářených člověkem. EV3 Odpady a hospodaření s odpady. EV4 Náš životní styl.
Práce s drobným materiálem			
OVO4: Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic. OVO6: Udržuje pořádek na pracovním místě a	DV:trhá, lepí, stříhá, vystřihuje, vyřezává, skládá používá různé druhy papírů, textilu DV:používá různé druhy tradičních i netradičních materiálů, kombinuje materiály	PAPÍR téma: proplétání proužků z papíru téma: origami, hlavy strašidel téma: dárky k zápisu, karnevalová maska TEXTIL, PAPÍR,	VMEGS1 Zvyky a tradice národů Evropy.

<p>dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.</p>	<p>DV:seznamuje se s různými druhy výtvarných technik a materiálů DV:šije jednoduchým stehem DV:propichuje, navléká, aranžuje přírodniny DV:vyhledává a dotváří přírodniny na základě představ</p> <p>DV:modeluje podle předlohy</p> <p>DV:podle vlastního návrhu zhotoví ozdobu,kombinuje materiály, pečuje o svůj vzhled, kultura odívání</p>	<p>ODPADNÍ MATERIÁL téma: stavby z odpadních materiálů TRADIČNÍ I NETRADIČNÍ MATERIÁLY (hedvábí,slupovací barvy, barvy na sklo, kov, ...) téma: přání k Vánocům, novoročenka, vánoční ozdoby, svícen téma: kraslice, beránek, přáníčko, zapich do květináče téma: loutka z věrečky, zvířátka z květináčů, přání ke Dni matek PŘÍRODNÍ MATERIÁL téma: panáčky z přírodnin (zelenina, ovoce), dřevěný rámeček RŮZNÝ MATERIÁL (sklo, textil, papír, karton, ...) téma: Mikuláš, čert, anděl různé druhy stehů (do textilu, kartonu) MODELOVACÍ HMOTA (plastelína, modurit, hlína) téma: postava (Věstonická Venuše) kosti KOV téma: přívěsek, náramek, ozdoba</p>	<p>MkV1 Poznávání vlastního kulturního zakotvení.</p>
Konstrukční činnosti			
<p>OVO8: Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž. OVO10: Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu</p>	<p>DV:pracuje podle jednoduchého návodu, předlohy DV:provádí montáž i demontáž DV:spolupracuje ve dvojicích a skupinách DV:zapojí elektrický obvod</p>	<p>STAVEBNICE, ELEKTRICKÝ OBVOD téma: stavba dle vlastní fantazie (budova, dopravní prostředek, ...)</p>	
Pěstitelské práce			
<p>OVO15: Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní. OVO16: Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.</p>	<p>DV:vytváří vhodné podmínky pro růst pokojových rostlin (teplo, světlo, živiny, půda, voda) DV:zalévá, přesazuje rostliny DV:používá základní pěstitelské činnosti DV:seznamuje se s lidovými zvyky a tradicemi</p>	<p>OŠETŘOVÁNÍ POKOJOVÝCH ROSTLIN VYSETÍ OBILÍ PRO VELIKONOČNÍ DEKORACI</p>	
Příprava pokrmů			
<p>OVO20: Připraví samostatně jednoduchý pokrm. OVO22: Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce.</p>	<p>DV:připravuje jednoduché pokrmy DV:používá základní vybavení kuchyně DV:chová se vhodně při stolování DV:seznamuje se s</p>	<p>STOLOVÁNÍ téma: příprava pokrmů k projektu téma: vánoční tabule, příprava jednoduchého pokrmu, pečení nebo zdobení</p>	<p>VMEGS2 Styl života v evropských rodinách, životní styl.</p>

	lidovými zvyky a tradicemi DV:zná historii českých svátků a zvyklostí DV:připraví jednoduchý pokrm DV:podílí se na přípravě vánoční tabule DV:připraví podle jídelníčku jednoduchý pokrm studené kuchyně DV:aplikuje zásady zdravé výživy při přípravě pokrmů	perníčků příprava jednoduchého pokrmu (studená kuchyně)	
--	--	--	--

5. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

5.1. Pravidla pro hodnocení žáků

Hodnocení je součástí naší pedagogické činnosti. Formulujeme jej tak, aby podporovalo vývoj a podněcovalo aktivitu žáků. V průběhu hodnocení se učitel vyjadřuje k změnám, k nimž u jednotlivých žáků dochází, tedy jaký je žák ve srovnání s dřívějším, co se změnilo, jaký pokrok se objevil.

Hodnocení vykonáváme průběžně po celý školní rok a snažíme se, aby naše hodnocení se vztahovalo k dosahování očekávaných výstupů a současně s tím i k utváření klíčových kompetencí.

Podmínkou úspěšného hodnocení je neustálé důkladné poznávání žáka.

Cílem hodnocení je, aby nezraňovalo, ale motivovalo k dosahování dobrých výsledků aby oceňovalo pozitivní projevy žáků
 aby posilovalo kladný vztah žáků k vlastnímu vzdělávání
 aby podporovalo rozvoj žáka.

5.2. Jaké používáme druhy hodnocení

Hodnocení informativní: je pro nás zpětnou vazbou, jak žáci chápou náš výklad, jaké problémy přetrvávají, jaké činnosti máme zařadit příští hodinu

Hodnocení finální: je výsledkem prospěchu žáka

Hodnocení kritériální: vztahuje se k cílům, ke klíčovým kompetencím, k výstupům na konci klasifikačního období

Hodnocení individualizované: používáme nejvíce, neboť srovnáváme současné výkony žáka s jeho výkony minulými a hodnotíme tak hlavně žákův osobní vývoj

5.3. Hodnocení žáka

Žáci mají právo být informováni o svých výsledcích a o tom, jak se učitel na jeho výsledky dívá a jak je hodnotí. Proto poskytujeme žákovi zpětnou vazbu o tom, jak co zvládá, jakých výsledků dosahuje ve srovnání s minulými obdobími, ale i ve srovnání s věcnými nároky předmětu (výstupy), v čem se zlepšil a v čem ještě chybí. Žák od nás dostává návod, jak postupovat, aby nedostatky odstranil. Dbáme na to, abychom nesrovnávali žáka s jeho spolužáky, ale soustředíme se na individuální pokrok každého žáka. Základem pro hodnocení žáka je zjišťování a shromažďování informací o něm. Hodnocení na naší škole vychází z cílů školy a respektuje individuální rozdíly žáků.

Pravidla pro hodnocení prospěchu a chování žáků:

Podmínkou je zpětná vazba – jak co funguje. Zde se zaměřujeme na problém, činnost,

nikoliv na hodnocení osoby . Průběžně hodnotíme, jak se výsledky naší výchovné vzdělávací práce projevují ve vědomostech, dovednostech, návycích, schopnostech a postojích žáků. Hodnocení nám ukazuje, zda žáci učivo pochopili a zda dovedou získané vědomosti využívat v praxi, zda není nutno některé části učiva vysvětlit znovu a lépe. Teprve pak přistupujeme ke klasifikaci. Pro žáka je zas důležitá zpětná vazba, tedy informace o tom, zda daný úkol zvládl dobře.

Pravidla:

Být otevřený k rodičům i k dětem, v průběhu vzdělávání jsou rodiče informováni o výsledcích žáka, hodnocení je adresné a obrací se k tomu, komu je určeno – tedy k žákovi, umožnit žákům účast na procesu hodnocení, hodnotit individuální pokrok bez srovnávání s ostatními, porovnáváme aktuální výkon s předchozími výsledky práce, hodnocení je zaměřeno na poskytování informací o tom, jakým způsobem může žák dosáhnout lepších výsledků, známka z vyučovacího předmětu nezahrnuje hodnocení žákova chování, hodnotíme jen probrané a procvičené učivo, učitel do hodnocení promítá vědomosti, dovednosti, postup, práci s informacemi, úroveň komunikace a tvořivost žáka, práci s chybou chápeme tak, že chyba je příležitost naučit se to lépe, při klasifikaci používá učitel pěti klasifikačních stupňů.

Hodnocení žáků s vývojovou poruchou učení:

Pro zjišťování úrovně žakových vědomostí a dovedností volíme takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka, na něž nemá žákova porucha negativní vliv. Upřednostňujeme takový druh projevu, při kterém má žák předpoklad podávat lepší výkon.

Při klasifikaci nevycházíme z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.

Při hodnocení se zaměřujeme na pozitivní kroky a snažíme se žáka stále motivovat.

Žáci, u kterých je diagnostikována porucha učení, mohou být se souhlasem rodičů klasifikováni slovně ve všech předmětech, do nichž se porucha promítá. Jakmile žák překoná nejvýraznější obtíže, postupně přecházíme k běžné klasifikaci.

Kritéria hodnocení podle nichž posuzujeme žáka

a) jak ve škole žák pracuje – aktivní objevování, tvořivé myšlení, správnost postupu a výsledku, originalita, vlastní nápad, ochota spolupracovat, úhlednost písma, celková úprava

b) jakých výsledků žák dosahuje v rámci svých možností

Máme vytvořena obecně platná kritéria (klasifikační stupnice), která používáme tak, aby se do nich promítly klíčové kompetence.

U žáků s VPU máme písemnou smlouvu mezi učitelem a žákem, která je prokonzultována a podepsána rodiči.

5.4. Průběžné hodnocení

Při získávání podkladů pro klasifikaci jsou využívány tyto základní formy:

- ústní zkoušení
- písemné zkoušení a testy
- povinné písemné práce
- zadávání praktických úkolů
- grafický a estetický projev

Během získávání podkladů pro klasifikaci učitel musí brát zřetel na okamžitý zdravotní stav žáka a na prokazatelné vývojové poruchy chování a učení.

5.5. Závěrečné hodnocení

Je součtem všech aktivit žáka v průběhu pololetí, projeví se známkou, slovním hodnocením nebo kombinací známek a slovního hodnocení na vysvědčení.

Hodnocení předmětů na vysvědčení může mít tyto podoby:

- známka 1, 2, 3, 4, 5
- slovní hodnocení nebo formulace nehodnocen.

5.6. Slovní hodnocení

Slovní hodnocení je konkrétní slovní vyjádření o dosažené úrovni žáka ve vztahu k cíli vyučování a k možnostem žáka.

Při slovním hodnocení není naším cílem srovnávat s druhým žákem, ale postihnout individuálně výsledek vyučování a učení, jde nám o posouzení žáka v jeho vlastním vývoji, ve vztahu k minulým výkonům, naznačíme, jak překonat případné nedostatky. Slovním hodnocením poskytujeme informaci žákovi a rodičům o výsledcích vyučování.

Způsoby slovního hodnocení

1. průběžně ústně

- ve vyučování hodnotí učitel i žáci
- na třídních schůzkách, které jsou někdy společné i s dětmi
- na dohodnutých konzultačních dnech

2. průběžně písemně

- do notýsků, do žákovské knížky

5.7. Sebehodnocení

Už od 1. třídy vedeme žáky k sebehodnocení vlastní práce a chování, tedy k tomu, aby se snažili posoudit nejen svoji práci, ale i vynaložené úsilí, osobní možnosti a rezervy. Žáky vedeme též k posouzení práce spolužáků a chování spolužáků.

5.8. Portfolio

Žákovské práce, povedené projekty.

Často pro hodnocení práce žáků využíváme metodu portfolia, což znamená, že shromáždíme v písemné podobě nebo v podobě výrobků materiál tak, aby dokumentoval stav vědomostí a dovedností žáka a posuzujeme částečné či úplné zvládnutí dané problematiky. Materiály jsou zařazovány s vědomím žáka.

Dokumentování žákova pokroku přispívá k udržení vnitřní motivace k učivu.

5.9. Klasifikace

Klasifikační stupnice na konci klasifikačního období

Klasifikace je vyjádřena stupnicí známek 1-5

Jednotlivá kritéria hodnocení:

1 – výborný

Žák:

ovládá učivo, samostatně uplatňuje znalosti a dovednosti, je tvořivý, originální pohotový, dobře chápe souvislosti, vyjadřuje se výstižně, souvisle, adekvátně věku, přesně a správně, je pilný, snaží se, dokáže pracovat s informacemi, dokáže plnohodnotně spolupracovat, dokáže se samostatně učit

2 – chvalitebný

Žák:

v podstatě ovládá učivo, vyžaduje drobnou pomoc, při uplatňování znalostí a dovedností je celkem samostatný, tvořivý a pohotový, vyjadřuje se celkem výstižně, souvisle, celkem se snaží, zpravidla je i pilný, dokáže pracovat s informacemi, potřebuje drobnou pomoc s jejich tříděním nebo interpretací při spolupráci, dokáže se celkem samostatně učit, vyžaduje drobnou pomoc

3 – dobrý

Žák:

ovládá učivo s mezerami, vyžaduje pomoc, je méně samostatný, tvořivý, pohotový, vesměs napodobuje ostatní, vyjadřuje se ne vždy přesně, někdy nesouvisle, často dělá chyby, k práci potřebuje dost často podnět, reaguje na něj, při práci s informacemi potřebuje pomoc, při spolupráci vyžaduje podporu nebo pomoc, se samostatným učením má někdy problémy, vyžaduje pomoc

4 – dostatečný

Žák:

ovládá učivo se závažnými mezerami, znalosti a dovednosti i přes pomoc uplatňuje se zásadními chybami, napodobuje ostatní, ovšem často chybně, nesamostatný, nechápe souvislosti, vyjadřuje se se značnými obtížemi a nesouvisle, je málo pilný, i přes podněty při práci s informacemi dělá zásadní chyby, při spolupráci vyžaduje výraznou podporu nebo pomoc, se samostatným učením má značné problémy, vyžaduje pomoc

5 – nedostatečný

Žák:

neovládá učivo, neovládá znalosti a dovednosti, je nesamostatný, těžkopádný, někdy bezradný, ani s pomocí se neumí vyjádřit nebo jen kusým způsobem, podněty k práci jsou neúčinné i přes poskytnutou pomoc, nedokáže vybrat, utřídit nebo interpretovat informaci i přes výraznou podporu nebo pomoc, nedokáže spolupracovat s ostatními, i přes poskytovanou pomoc se nedokáže samostatně učit

Místo uvedené stupnice známek na přání rodičů je možné na konci klasifikačního období žáka hodnotit na vysvědčení slovním hodnocením.

5.10. Hodnocení a klasifikace cizinců na naší škole

Vycházíme z pokynů MŠMT k vzdělávání cizinců.

Žáci Slovenské republiky

V případě nedostatečných znalostí z českého jazyka a literatury nemusí být žák z tohoto předmětu klasifikován po dobu tří let.

Ostatní cizinci

Podle pokynu MŠMT má žák – cizinec klasifikační úlevu z předmětu český jazyk a literatura pouze první pololetí jeho školní docházky v ČR, z ostatních předmětů žádnou úlevu nemá. Žák – cizinec je klasifikován s přihlédnutím k jeho jazykovému handicapu. Ve fázích adaptace cizince hledáme momenty pro jeho motivaci formou pozitivního hodnocení a využíváme každou situaci pro jeho povzbuzení. Pokud žák – cizinec ovládá česky jen částečně, přestupujeme na slovní hodnocení nebo žák nemusí být klasifikován z nedostatků podkladů ke klasifikaci.

Podrobněji o hodnocení a klasifikaci žáků ve školním řádě.

6. Evaluační standardy

6.1. Standard kvalitní školy

- vedení, které zdůrazňuje vzdělávací cíle školy
- vedení školy účinně, týmově řídí školu, zná sbor, vztahy a komunikace probíhají s vědomím sociálních rolí
- vedení školy adekvátně hodnotí učitele, vzdělává se
- vedení školy motivuje učitele v jejich dalším vzdělávání a odborném růstu a vytváří jim pro něj podmínky
- učitelé mají možnost se účastnit formulace školních pravidel a utváření klimatu školy
- učitelé se ztotožňují s cíli výuky a výchovy a spolupracují při jejich realizaci
- škola je orientována na žáka, na službu žákům, rodičům, veřejnosti
- učitelé adaptují výuku pro potřeby žáků, opravují nepochopení, používají různé vyučovací techniky a strategie
- učitelé cítí a projevují odpovědnost za výsledky vzdělávání
- škola podporuje aktivitu, tvořivost žáků, kvalitní kognitivní (znalostní) cíle jsou vyrovnané cíli afektivními (osobnostními, sociálními)
- učitelé vycházejí z předpokladu, že všichni žáci se mohou vzdělávat
- učitelé vycházejí z předpokladu, že rozhodující pro výsledky vzdělávání je kvalita školy a výuky, nikoli domácí zázemí žáků
- učitelé dokáží být flexibilní k množství témat při výuce, výběru vyučovacích metod
- učitelé jsou moderní osobnosti mající přehled o současném světě a moderním způsobu života, žáci je respektují

- ve škole je pozitivní klima, stanovený řád, disciplína, morálka a systém hodnot
- ve škole převládá optimismus, lidský přístup, podpora s oceněním dobré práce, důvěra a očekávání úspěšného zvládnutí
- škola má kulturní, pracovní i relaxační prostředí, které je pro žáky dostatečně motivační a zajímavé
- škola podporuje spolupráci, učitelé se celoživotně vzdělávají a mají kolegiální a profesionální interakci
- učitelé vystupují jako autority reprezentující modely chování a jednání
- interakce učitel – žák má vysokou úroveň
- škola komunikuje úspěšně s rodiči a okolní komunitou, vytváří společenství podporující školu

6.2. Standard kvalitního managementu

- existuje účelné dlouhodobé plánování – strategie rozvoje školy
- při tvorbě strategie se vychází z důkladné analýzy stavu
- proces rozvoje školy zahrnuje všechny pracovníky
- vedení školy řídí rozvoj školy
- jsou jasně stanovené role (kompetence) a odpovědnost (systémové řízení)
- investuje se do lidí (vzdělávání, studium,)
- existují účinné hodnotící mechanismy (včetně podpory sebehodnocení)
- jsou stanovena kritéria pro přidělování nadstandardních složek platu
- pěstuje se kultura školy (obraz o škole jako sociální instituci – osobnosti, normy jednání, hodnoty)
- dění ve škole se orientuje na službu žákům, rodičům, veřejnosti
- rozvoj školy je realizován na základě vlastního rozhodnutí
- existuje systematická a svobodná komunikace vnitřní i vnější
- řídicí činnosti jsou zaměřeny na prevenci problémů
- podněty zvenčí jsou přijímány jako příležitosti ke zlepšení práce

6.3. Standard kvalitního vzdělávání

- vyučování je připraveno s jasným a vhodným cílem, který zapadá do záměrů ŠVP
- cílům odpovídá obsah, metody a struktura hodiny
- výuka navazuje, využívá dosavadních znalostí
- jsou připraveny kvalitní pomůcky, materiály, učebnice, případně podpora technikou
- učitel věnuje pozornost motivaci k práci, žáky vede k aktivní interakci s tématem
- v opakovacích či procvičovacích částech učitel poskytuje prostor k aktivitě žáků
- žáci mají příležitost organizovat svou vlastní činnost
- činnosti jsou střídány, vytváří se prostor k odstranění únavy
- v úvodu hodiny učitel vstřícně a nápaditě motivuje žáky
- závěrečná fáze hodiny je účelně využita k rekapitulaci, ohodnocení, motivaci
- učitel aktualizuje učivo
- učitel průběžně hodnotí snahu, výkon, pokrok
- hodnotí s vědomím motivace k další práci
- využívá širokou škálu možností hodnocení
- vhodně využívá opatření k posílení kázně a zvládá kázeň ve třídě
- učitel respektuje názory žáků, podporuje jejich vyjadřování
- učitel působí na žáky povzbuzujícím způsobem, podporuje jejich sebevědomí, jedná důstojně a s úctou
- učitel umí řešit konfliktní situace
- kázeň není vynucovaná, je důsledkem pozitivního klimatu a učitelova stylu práce

Dodatek č. 1

K bodu 3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Plán pedagogické podpory, individuální vzdělávací plán, podpůrná opatření

Součástí dokumentace všech výše uvedených specifík žáků je Plán pedagogické podpory (PLPP) a Individuální vzdělávací plán (IVP). PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV. Individuální vzdělávací plán je vypracovaný pro celoroční práci se žákem ve spolupráci pedagoga určeného pro práci se žákem se speciálními vzdělávacími potřebami, speciálního pedagoga, psychologa (posouzení PPP), třídního učitele, ředitele školy, se souhlasem zákonného zástupce, příp. sociálního pracovníka, doplněný zápisem o vyšetření z PPP. IVP je také průběžně konzultován se zákonným zástupcem s cílem sjednotit vzdělávací postupy ve škole a při domácí přípravě. Informace od zákonného zástupce jsou také potřebnou zpětnou vazbou pro určeného pedagoga.

Podpůrná opatření 1. stupně

Škola volí podpůrná opatření prvního stupně tehdy, pokud žák má při vzdělávání takové obtíže, že je nezbytné jeho vzdělávání podpořit prostředky pedagogické intervence (změny v metodách a výukových postupech, změny v organizaci výuky žáka, úpravy v hodnocení, v začleňování do sociální a komunikační sítě školní třídy); pokud se jedná o drobné úpravy v rámci výuky jednoho předmětu, je úprava věcí individualizace výuky a práce jednoho pedagoga. Pokud úpravy vyžadují spolupráci více pedagogů, vytváří škola Plán pedagogické podpory (PLPP) - stručný dokument, ve kterém jsou uvedeny potřeby úprav ve vzdělávání žáka, návrh jak se bude vzdělávání žáka upravovat a v čem. Pedagogové následně vyhodnocují efektivitu zvolených úprav. Pokud se ani s dodatečnou podporou pedagogů vzdělávání žáka nezlepší a nemá trend zlepšovat nebo je jeho stav naopak setrvalý nebo se horší - pak je vhodné žákovi a zákonným zástupcům doporučit, aby navštívili školské poradenské zařízení. Škola zajistí předání PLPP školskému poradenskému zařízení, aby se předešlo uplatňování neúčinných podpůrných opatření.

Podpůrná opatření 2. - 5. Stupně

Školské poradenské zařízení (PPP nebo SPC) provede posouzení speciálních vzdělávacích potřeb žáka a vypracuje pro zákonného zástupce žáka zprávu z vyšetření. Pro zákonného zástupce školu pak vypracuje Doporučení ke vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami. Při posuzování speciálních vzdělávacích potřeb vychází ze sdělení zákonného zástupce a žáka, ze závěrů školy a PLPP, dále ze závěrů vyšetření lékařů a dalších odborníků, kteří se do té doby nebo i následně podíleli na péči o žáka. Škola dle doporučení zajistí pomůcky, přítomnost asistenta pedagoga, uzpůsobení podmínek pro vzdělávání žáka.

K bodu 3.4. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Vedení dokumentace, IVP mimořádně nadaného žáka

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavování IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

K bodu 5. Učební osnovy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Český jazyk a literatura

Komunikační a slohová výchova 1. období 1. stupně

žák

ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty

ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti

ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání

ČJL-3-1-08p zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním

ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen

ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky

ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby

ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost

ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty

Komunikační a slohová výchova 2.období 1. Stupeň

žák

ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích

ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování

ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči

ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje

ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty

ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení

ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje vzdálenosti mezer mezi slovy

ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo

- tvoří otázky a odpovídá na ně

Jazyková výchova 1. období 1. stupeň

žák

ČJL-3-2-01p zná všechna písmena malé a velké abecedy

ČJL-3-2-01p rozpoznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky

ČJL-3-2-01p tvoří slabiky

ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky

ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

Jazyková výchova 2. období 1. stupeň

žák

ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa

ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího

ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik

- určuje samohlásky a souhlásky
- seřadí slova podle abecedy
- správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
- správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

Literární výchova 1. období 1. stupeň

žák

ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně

ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací

- při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

Literární výchova 2. období 1. Stupeň

žák

ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh

ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek

ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy

ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti

ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše

- rozlišuje pohádkové prostředí od reálného
- ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

Cizí jazyk

Řečové dovednosti 1. období 1. stupně

žák

CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

Poslech s porozuměním 2. období 1. stupně

žák

CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností

CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

Mluvení 2. období 1. stupně

žák

CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje

CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk

CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

Čtení s porozuměním 2. období 1. stupně

Žák

CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

Psaní 2. období 1. stupně

žák

- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

Matematika a její aplikace

Číslo a početní operace 1. období 1. stupně

žák

M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20

M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100

M-3-1-02p zná matematické operátory +, -, =, <, > a umí je zapsat

M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20

M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20
umí rozklad čísel v oboru do 20

Číslo a početní operace 2. období 1. stupně

žák

M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000

M-5-1-02p sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla

M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100

M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách

M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100

M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy

M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla

umí používat kalkulaátor

Závislosti, vztahy a práce s daty 1. období 1. stupně

žák

M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek

M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20

- zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahore, dole, vpředu, vzadu

- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

Závislosti, vztahy a práce s daty 2. období 1. stupně

žák

M-5-2-01p vyhledá a roztrídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu

M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce

- určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích

- umí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času

- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi

Geometrie v rovině a v prostoru 1. období 1. stupně

žák

M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit

M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují

M-3-3-02p umí používat pravítko

Geometrie v rovině a v prostoru 2. období 1. stupně

žák

M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary

M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky

M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran

M-5-3-03p sestrojí rovnoběžky a kolmice

M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru

- pozná základní tělesa

Nestandardní aplikační úlohy a problémy 2. období 1. stupně

žák

M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

Informační a komunikační technologie

Základy práce s počítačem 1. a 2. období 1. stupně

žák

ICT-5-1-01p ovládá základní obsluhu počítače

ICT-5-1-02p dodržuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou

Vyhledávání informací a komunikace 1. a 2. období 1. stupně

žák

ICT-5-2-03 komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení

Zpracování a využití informací 1. a 2. období 1. stupně

žák

ICT-5-3-01p pracuje s výukovými a zábavnými programy podle pokynu

Člověk a jeho svět

Místo, kde žijeme 1. období

žák

ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy

ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy

ČJS-3-1-03p zná nejvýznamnější místa v okolí

Místo, kde žijeme 2. období

žák

ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany

ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě

ČJS-5-1-04p zná region, ve kterém bydlí, jeho pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti

ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest

ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky

Lidé kolem nás 1. období

žák

ČJS-3-2-01p zná role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy

ČJS-3-2-01p má osvojené základy společenského chování

ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně

ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům

ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

Lidé kolem nás 2. období

žák

ČJS-5-2-01p, ČJS-5-2-02p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)

ČJS-5-2-03p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých

ČJS-5-2-03p zná základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy

ČJS-5-2-04p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze

ČJS-5-2-04p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz

ČJS-5-2-04p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

Lidé a čas 1. období

žák

ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase

ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností

ČJS-3-3-02p, ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti

Lidé a čas 2. období

žák

ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách

ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p zná významné události, které se vztahují k regionu a kraji

ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

Rozmanitost přírody 1. období

žák

ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat

ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami

ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu

Rozmanitost přírody 2. období

žák

ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody

ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období

ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí

ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata

ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí

ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují

ČJS-5-4-06p reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech

ČJS-5-4-07p provádí jednoduché pokusy se známými látkami

Člověk a jeho zdraví 1. období

žák

ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění

ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla

ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných

ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro účastníka silničního provozu

ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Člověk a jeho zdraví 2. období

žák

ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu

ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života

ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události

ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti

ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky

ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

ČJS-5-5-08p uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

Hudební výchova

Hudební výchova 1. období 1. stupně

žák

HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty

HV-3-1-02p správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu

HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny

HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku

- pozorně vnímá jednoduché skladby

Hudební výchova 2. období 1. stupně

žák

HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem

HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou

HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje

HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy

- pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb
- správně hospodaří s dechem při interpretaci písní - frázování

Výtvarná výchova

Výtvarná výchova 1. období 1. stupně

žák

VV-3-1-01–05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu
VV-3-1-01p rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

Výtvarná výchova 2. období 1. stupně

žák

VV-5-1-01–07p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr
VV-5-1-01p, VV-5-1-02p rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
VV-5-1-03p, VV-5-1-04p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie
VV-5-1-06p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

Tělesná výchova

Tělesná výchova 1. období 1. stupně

žák

TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti
TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách

- projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám
- zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

Tělesná výchova 2. období 1. stupně

žák

TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a snaží se začleňovat pohyb do denního režimu
TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením
TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností
TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti
TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play

- zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla
- zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

Člověk a svět práce

Práce s drobným materiálem 1. období 1. stupně

žák

ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy

Práce s drobným materiálem 2. období 1. stupně

žák

ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu

ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii

ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu

ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

Konstrukční činnosti 1. období 1. stupně

žák

ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Konstrukční činnosti 2. období 1. stupně

žák

ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž

ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu

ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu

- zná funkci a užití jednoduchých pracovních nástrojů a pomůcek

Pěstitelské práce 1. období 1. stupně

žák

ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky

ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny

Pěstitelské práce 2. období 1. stupně

žák

ČSP-5-3-01p zná základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin

ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování

ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní

ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě

Příprava pokrmů 1. období 1. stupně

žák

ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování

Příprava pokrmů 2. období 1. stupně

žák

ČSP-5-4-01p zná základní vybavení kuchyně
ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm
ČSP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování
ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni
- uplatňuje zásady správné výživy

Vypracovaly: Petra Kristová, Jana Palová

Schváleno Školskou radou dne 30.10. 2017

Platnost Dodatku ke dni 1. 11. 2017

Ředitelka školy

V Opatovicích dne 26. 10. 2017